

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА
БАНКА АД**

ГОДИШЕН ИНДИВИДУАЛЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ
И ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2020

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА /ЦКБ/ АД
ЗА 2020 ГОДИНА

Съдържание:

1. Преглед на развитието и резултатите от дейността на ЦКБ АД (Банката), както и нейното състояние, заедно с описание на основните рискове, пред които е изправена;
2. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2020 г.
3. Вероятно бъдещо развитие на ЦКБ АД.
4. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност;
5. Информация, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговския закон;
6. Наличие на клонове на ЦКБ АД;
7. Използвани от ЦКБ АД финансови инструменти, както и целите и политиката на ЦКБ АД по управление на финансовия риск, включително политиката на Банката на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и експозицията на ЦКБ АД по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток;
8. Информация за изпълнението на програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление, както и за съответствието на дейността на управителните и контролните органи на ЦКБ АД през изтеклата година с тези стандарти;
9. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на ЦКБ АД като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година;
10. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степеня на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/ потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за истовия дял в продажбите или покупките и връзките му с ЦКБ АД;
11. Информация за сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на ЦКБ АД;

12. Информация относно вземанията, задължения и условните ангажменти на ЦКБ АД към свързани лица, през отчетния период, както и за сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които ЦКБ АД е страна с посочване на общата стойност според характера на свързаността.

13. Информация за събития и показатели с необичаен за ЦКБ АД характер, имащи съществено влияние върху дейността на Банката, и реализираните от нея приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

14. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за ЦКБ АД и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на ЦКБ АД.

15. Информация за дялови участия на ЦКБ АД, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране.

16. Обобщена информация относно сключените от ЦКБ АД, в качеството му на заемополучател, договори за заем (привлечени средства).

17. Обобщена информация за отчетния период, относно сключените от ЦКБ АД, в качеството му на заемодател, договори за заем, включително предоставяне на гаранции от всякакъв вид, в това число на свързани лица.

18. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

19. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

20. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които ЦКБ АД е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

21. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

22. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на ЦКБ АД.

23. Информация за основните характеристики на прилаганите от ЦКБ АД в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рисковете.

24. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година.

25. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, включително;

- а) получени суми и непарични възнаграждения;
- б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент;
- в) сума, дължима от ЦКБ АД за изплащане на пенсия, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

26. Информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на ЦКБ АД, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от ЦКБ АД опции върху негови ценни книжа - вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

27. Информация за известните на ЦКБ АД договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

28. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на ЦКБ АД в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на ЦКБ АД по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

29. Предоставени услуги и получени възнаграждения от специализираните одиторски предприятия, във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, както и изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

30. Данни за директори за връзки с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция.

ИНФОРМАЦИЯ:

Точка 1

ЦКБ АД е дружество, регистрирано по УСД № 56 с решение на Софийски градски съд (СГС) от 28.03.1991 г. като "Централна кооперативна банка" ООФ (ООД), преобразувано в акционерно дружество с решение на СГС от 15.10.1992 г.

Банката е вписана в Регистъра за дружествените фирми под № 334, том 4, стр. 11 по ф.д. № 5227/1991 г. на СГС, БУЛСТАТ 831447150, No по ДДС BG831447150, с решение от 28.03.1991 г. вписана на 16.05.2008 г. в Търговския регистър, към Агенцията по вписвания на Република България, с ЕИК 831447150.

ЦКБ АД е учредена за неопределен срок. Седалището на ЦКБ АД е гр. София.

От 15.05.2015 г. адреса на управление на Централна кооперативна банка АД е София 1086, бул. Цариградско шосе 87, телефон: 02/ 9 266 266, електронен адрес (e-mail): office@cebank.bg, електронна страница в Интернет (web-site): www.cebank.bg.

От 04.03.1999 г. ЦКБ АД придобива статут на публично дружество, чиито акции се търгуват на „Българска фондова борса“ АД (БФБ).

Централна кооперативна банка АД е водеща банка на територията на Република България, след 2001 г., участвала в преструктурирания и закупуване на обявени в несъстоятелност кредитни институции, като: „ДОБРУДЖАНСКА ТЪРГОВСКА БАНКА“ АД (2002 г.), ТБ „КРЕДИТНА БАНКА“ АД (2002 г.), „БАНКА ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИ КРЕДИТ“ АД (2002 г.), ТБ „КАПИТАЛБАНК“ АД (2005 г.), ТБ „КРИСТАЛБАНК“ АД (2005 г.), „МЕЖДУНАРОДНА БАНКА ЗА ТЪРГОВИЯ И РАЗВИТИЕ“ АД (2007 г.).

ЦКБ АД е водеща банка на пазара на територията на Република България, по отношение на участия в преструктуриране на стратегически компании, финансови портфейли, както и на нефинансови институции.

През 2008 г. ЦКБ АД придоби мажоритарен дял в „Силекс банка“ АД, Скопие, в Република Северна Македония, която в рамките на същата година се преименува на Централна кооперативна банка АД, Скопие, чийто капитал бе увеличен през 2009 г..

През 2010 г. ЦКБ АД придоби мажоритарен дял в „Статер банка“ АД, Куманово, Република Македония. В началото на 2011 година „Статер банка“ АД, Куманово, се аля в „Централна кооперативна банка“ АД, Скопие. Към момента ЦКБ АД притежава 87,35 % от капитала на ЦКБ Скопие АД, Република Северна Македония. Дъщерната банка е ориентирана предимно към обслужване на физически лица, малки и средни предприятия.

ПРИСЪСТВИЕ В БАНКОВИЯ СЕКТОР

По показателя "Балансови активи" ЦКБ АД се нарежда на 7-мо място в класацията на БНБ за Банковата система към 31.12.2020 г.

Разпределение на банките според балансовите им активи към 31.12.2020 г.:

(хил. лв.)					
№	Банки	2019	2020	Изм. в % за една година	Изм. в абс. съст. за една година
1	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	21,639,060	24,107,528	11.41%	2,468,468
2	БАНКА ДСК	15,901,622	22,812,230	43.46%	6,910,608
3	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	12,172,143	12,797,128	5.13%	624,985
4	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	11,185,731	12,103,849	8.21%	918,118
5	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	10,055,776	10,782,868	7.23%	727,092
6	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)	8,817,858	9,625,566	9.16%	807,708
7	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	6,105,407	6,641,168	8.78%	535,761
8	БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ	3,173,535	4,006,854	26.26%	833,319
9	АЛИАНС БАНКА БЪЛГАРИЯ	2,884,167	3,285,384	13.91%	401,217
10	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	2,498,188	2,920,520	16.91%	422,332
11	ТЪ ИНВЕСТБАНК	1,898,475	2,200,616	15.91%	302,141
12	ОБЩИНСКА БАНКА	2,045,598	2,058,144	0.61%	12,546
13	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	1,670,532	1,868,859	11.87%	198,327
14	ИНТЕРНЕТБЪЛГАСЕТ БАНК	1,547,567	1,780,961	15.08%	233,394
15	СИТИ БАНК Н.А.-клон СОФИЯ	996,329	1,174,623	17.90%	178,294
16	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	1,017,808	1,160,962	14.06%	143,154
17	ТИ БИ АЙ БАНК	876,911	1,027,687	17.19%	150,776
18	ИНГ БАНК Н.В.-клон СОФИЯ	923,265	989,154	7.14%	65,889
19	БНП ПАРИБА С.А.-клон СОФИЯ	817,148	902,044	10.39%	84,896
20	БНП Парипа Първият Файненс С.А. - клон България	727,782	689,877	-5.21%	-37,905
21	ЧПБ ТЕКСИМ	363,236	462,623	27.36%	99,387
22	ТОКУДА БАНК	392,941	396,799	0.98%	3,858
23	ТЕ-ДЖЕ ЗИРААТ БАНКАСЪ-клон СОФИЯ	145,928	209,995	43.90%	64,067

Източник: БНБ

АКТИВИ

Към 31.12.2020 г. балансовата стойност на активите на ЦКБ АД е 6,641,168 хил. лв. Спрямо същия период на миналата година балансовите активи се увеличават с 535,761 хил. лв. или 8.78%.

Структура на активите

Паричните средства – в каса и разплащателна сметка в БНБ – формират 28.33% от балансовото число, при 28.73% година по-рано. Средствата в банки, състоящи се от кореспондентски сметки и краткосрочни депозити са с тегло 2.75% от балансовото число, при 3.62% година по-рано. Вложенията под формата на ценни книжа, включващи ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и дериватни инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на банката, представляват 21.26% от активите, при 18.41% за 2019 г.

Към 31.12.2020 г. размерът на кредитите и авансите формира 38.50% от активите, като съответното съотношение към 31.12.2019 г. е било 40.01%. Към 31.12.2020 г. обезценките за очаквани кредитни загуби по предоставени кредити и аванси са общо 33,473 хил. лв.

Качеството на кредитния портфейл е добро – обслужваните експозиции (Фаза 1 и 2) заемат 97.06% от портфейла, а необслужваните експозиции (Фаза 3) са с дял от едва 2.94%, при стойности към 31.12.2019 г. съответно 94.40% и 5.60%.

Дълготрайните активи на Банката заемат дял от 2.14% от общата сума на активите ѝ, при 2.48% година по-рано.

ПАСИВИ

Към 31.12.2020 г. общата стойност на задълженията на ЦКБ АД е 6,057,492 хил. лв. Те заемат приблизително 91.21% от общото балансово число на Банката. Нарастването им за годината е 9.40%.

Структура на пасивите

Банката поддържа стабилна структура на привлечените средства, която ѝ позволява да не е зависима от външно финансиране.

Основният източник на привлечени средства за ЦКБ АД са привлечените средства от други депозанти – граждани, предприятия и други депозанти, достигнали 5,909,095 хил. лв. в края на 2020 г. Техният дял в общите задължения на Банката е 97.55%. Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и кредити са 1.09% от общите задължения.

Собственият капитал на Банката е на обща стойност 583,676 хил. лв. Нарастването на собствения капитал спрямо края на 2019 г. е с 2.72% и е вследствие на формираната през годината печалба и други резерви.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

Към 31.12.2020 г. финансовият резултат на ЦКБ АД е нетна печалба в размер на 20,380 хил. лв. През 2019 г. Банката е реализирала нетна печалба в размер на 34,242 хил. лв.

Нетният доход от дивиденди за 2020 г. възлиза на 109,526 хил. лв., при 117,295 хил. лв. за 2019 г. Нетният доход от такси и комисиони, реализиран от Банката през 2019 г., достига 47,133 хил. лв., спрямо 49,893 хил. лв. година по-рано.

Разходите за дейността през 2020 г. намаляват с 1.48% в сравнение с равнището им от края на 2019 г. и достигат абсолютно изражение от 133,454 хил. лв. Разходите за персонала са 34.85% от тези разходи и се увеличават спрямо година по-рано, когато са били 33.97%. Административните, други разходи и разходите за ремонти на Банката достигат 60,879 хил. лв., при 63,766 хил. лв. година по-рано.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, ЦКБ АД прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета с капиталови изисквания за покритие на рисковете в дейността.

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Банката управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Банката прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Банката действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банково законодателство.

Ликвиден риск - вероятността от затруднение на плащанията поради несъпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Банката управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забавя може да изплати ежедневните си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

Пазарен риск - вероятността от възникване на загуба за Банката в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск - вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за Банката процеси, системи или персонал.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:

- Комитет по риска
- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Кредитен комитет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

Извънредно положение в България от 13 март 2020 г. до 13 май 2020 г.

През отчетния период дейността на Банката беше повлияна от световната пандемия от Covid-19. В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 г. до 30 април 2021 г.

На 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодически преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 30 април 2021 г.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет и годишния индивидуален доклад за дейността са взети предвид и възможни ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19. Дори и към датата на съставяне на този доклад за дейността са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. Пандемията доведе до значителна волатилност на финансовите и стоковите пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително България обявиха мерки за предоставяне както на финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната. Ръководството на Банката не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Банката, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Банката и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Банката.

Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки се допълват разширяват и удължават, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РИСК, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И РЕНТАБИЛНОСТ към 31.12.2020г.

- Обслужващи експозиции в кредитния портфейл (Фаза 1 и 2) – 97.06%;
- Необслужвани експозиции в кредитния портфейл (Фаза 3) – 2.94%;
- Коефициент на ликвидно покритие – LCR – 412.16%;
- Акционерен капитал – 127,130 хил. лв.
- Обща капиталова адекватност – 17.11%
- Капиталова адекватност на базовия собствен капитал от първи ред – 16.38%

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Към месец декември 2020 г. „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг“ АД определи дългосрочен рейтинг на финансовата сила на „Централна кооперативна банка“ АД „ВВ“ и краткосрочен рейтинг „В“, перспектива „стабилна“. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на финансова сила на банка.

Точка 2:

Събития след отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на описаното по-долу.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на някои бизнеси и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени продължаващото влияние на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Банката, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Банката и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Банката. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безплатно финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

Доколкото ликвидните активи на Банката превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери на Банката са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията с коронавирус.

Във връзка с усложнената епидемична обстановка в страната, свързана с разпространението на Covid-19 в страната и продължаващата извънредна епидемиологична обстановка, Ръководството на Банката е предприело мерки, които са регламентирани в Заповед на Изпълнителните директори. Създаден е Оперативен щаб, чиято цел е координация на действията в Банката за превенция разпространението на коронавируса. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства; ограничаване на струпване на служители в затворени помещения, в банковите салони се допуска минимален брой клиенти при спазване на дистанция от 2м, един от друг, дезинфектиране на банковите помещения минимум четири пъти на ден и др. В офисите на Банката са създадени два паралелни екипа от служители, които биха могли да покрият независимо осъществяване на дейността на филиала, дори и при наличие на заболели служители. Изготвен и действа план – график за дистанционна работа на служителите в режим „домашен офис“, който гарантира осигуряването и обезпечаването на непрекъсваемост на бизнес процесите по време на извънредното положение.

На 26 януари 2021 г., на извънредно правителствено заседание и във връзка с продължаващата световната пандемия от Covid-19, Министерският съвет със свое решение № 72, удължи срока на извънредната епидемична обстановка до 30 април 2021 г. Със Заповед № РД-01-173/18.03.2021 г. от 22 до 31 март на територията на страната се въвеждат временни противоепидемични мерки, с които са затворени множество търговски обекти, преустановени са пътуванията и учебния процес на територията на цялата страна.

Ръководството на Банката ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.

Точка 3:

През 2021 година, ЦКБ АД ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време Банката ще развива и предлагането на услуги за големи корпоративни клиенти и малки и средни предприятия. В допълнение Банката ще продължава да поддържа консервативна политика по кредитиране с цел контролиране на кредитния риск и ефектите от пандемията от Covid-19.

Точка 4:

ЦКБ АД не развива научноизследователска или развойна дейност.

Точка 5:

През 2020 г. ЦКБ АД не е придобивала и/или прехвърляла собствени акции. Към 31.12.2020 г., ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една.

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет, изплатени през 2020, са както следва:

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката за 2020 г. в лева		
			Възнаграждение	Вноски за ДПС за сметка на дружеството	Премия
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
4.	Централен кооперативен съюз**	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров***	Председател на УС на ЦКБ АД	52,200	1,200	33,334
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
8.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334

*Посоченото възнаграждение е с вкл. ДПС.

** На 23.09.2020 г. почина председателят на Управителния съвет на банката проф. Александър Воденичаров

Към 31.12.2020 г., членовете на съветите на ЦКБ АД не притежават акции от Банката.

Членовете на съветите на ЦКБ АД нямат допълнителни права за придобиване на акции и/или облигации на Банката.

През 2020 г. няма сключени договори между ЦКБ АД и членовете на съветите й или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Повече информация относно възнагражденията на управителните и контролни органи се съдържа в Доклада за прилагане на политиката за възнаграждения в ЦКБ АД за 2020 г.

Информация за членовете на управителните и контролните органи към 31.12.2020 г., относно участията им в управителни и контролни органи, както и притежания на дялове от търговски дружества:

Иво Каменов Георгиев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет, член на надзорния съвет и изп. директор
Ивест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изп. директор
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Председател на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Председател на надзорния съвет
Кепитъл Инвест ЕАД	121878333	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Ивест Кепитъл Асет Мениджмънт ЕАД	200775128	Представител, който упражнява правата и задълженията на члена Инвест Кепитъл АД в Съвета на директорите
Ивест Кепитъл Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Национална Асоциация на Бойните спортове	176868502	Председател и управляващ
М КАР ООД	115654640	Прокурист
ВИА ИНТЕРКАР - 2007 ООД	114682522	Прокурист
М КАР ВАРНА ООД	103770587	Прокурист
М КАР ГРУП АД	203384266	Прокурист
М КАР ПЛЕВЕН ООД	114074410	Прокурист
М КАР СОФИЯ ЕООД	203645296	Прокурист

Марин Великов Митев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет и изпълнителен директор
Голф Шабля АД	124712625	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Ивест Кепитъл АД	831541734	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Спортен комплекс Варна АД	103941472	Член на съвета на директорите и изпълнителен директор
Варна плод АД	103106697	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на надзорния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет
Сдружение Спортен клуб ТИМ	103014351	Председател и управляващ
Сдружение Спортен клуб по бойни изкуства ТИМ	103606634	Председател на УС и управляващ
Сдружение Български Карате Киокошин Федерация	103570622	Председател на УС и управляващ
Сдружение "Клуб По Аеробика "Тим - Клае"	103556156	Член на Управителния съвет
Сдружение на спортни клубове Черно Море	000090542	Член на Управителния съвет
Сдружение Национален Борд по туризъм	175090938	Член на Управителния съвет
Български Карате Киокошин Федерация	103570622	Председател на УС и управляващ
ЕТ Марин Митев Проджект Мениджмънт	103326073	Собственик
Варненска консултантска компания ООД	103060548	Съдружник – над 25%
Ивест Кепитъл Мениджмънт ООД	103045368	Съдружник – над 25%

Райна Димитрова Кузмова:

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на надзорния съвет

Централен кооперативен съюз /ЦКС/, ЕИК 000696497

Дружество	ЕИК	Участие
„Билкокооп“ ЕООД	175120000	100 %
„Булгаркооп-импорт-експорт“ ЕООД	131205196	100 %
„Булминвекс-ГБ“ ЕООД	000622340	100 %
„Енерджиооп“ ЕООД	203403154	100 %
„Интелект кооп“ ЕООД	160064204	100 %
„Кооптурист“ ЕООД	831506231	100 %
„Кооптурист – Китен“ ЕООД	102815549	100 %
„Кооптурист – Странджа“ ЕООД	103768668	100 %
„Кооп маркет“ ЕООД	202278420	100 %
„Кооп централ“ ЕООД	204319983	100 %
„Мелса кооп“ ЕООД	200728388	100 %
„Нектаркооп“ ЕООД	175122186	100 %
„Релакс-кооп“ ЕООД	200588961	100 %
„Кооп Хоризонт“ ЕООД	205996963	100 %
„Кооп – Златен клас“ ООД	116579048	78.86 %
„Гранариооп“ ООД	104688774	92.11 %
„Кооп Флорал“ ООД	205424909	40 %
„КООП Билд“ ООД	206107420	50 %
СБР „Здраве“ ЕАД	130523915	100 %
„Кооп - търговия и туризъм“ АД	121837308	87.74 %
„Холдинг кооперативен бизнес“ АД	121811740	87 %
„Национален кооперативен инвестиционен фонд“ АД	831286504	80 %
„БС – Кооп Трейд“ ЕКД	202093489	50 %
„Красен-кооп“ АД	121238027	50 %
„Совбулкооп“ АД – непорегистриран търговец	000644301	10.16 %
Консорциум „НКС и Химимпорт“ ДЗЗД	130716654	50 %
„Варна пакинг хауз“ АД	124099892	33 %
„Централна кооперативна банка“ АД	831447150	Член на Надзорния съвет
„Холдинг Кооп-юг“ АД	121659072	Член на Съвета на директорите

Цветан Цанков Ботев

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Председител на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Зам. председател на управителния съвет
Булхимтрейд ООД	200477808	Управител
ФАРМА ГБС ДЗЗД	176397025	Управител
Консорциум „Химимпорт-биофарм инженеринг“ ДЗЗД	131071224	Управител
Не притежава повече от 25 на сто от капитала на други търговски дружества		

Александър Димитров Керезов

Дружество	ЕИК	Участие
Химимпорт АД	000627519	Член на управителния съвет
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на управителния съвет
Български Еървейз Груп ЕАД	131085074	Член на съвета на директорите
ЦКБ Груп ЕАД	121749139	Член на управителния съвет
Зърнени храни България АД	175410085	Член на управителния съвет и представляващ
ЗАД Арменс АД	121076907	Член на управителния съвет
Параходство Българско речно плаване АД	827183719	Член на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Член на надзорния съвет
Асенова крепост АД	115012041	Член на управителния съвет
СК ХГХ Консулт ООД	130452457	Управител
Протект АРТ ООД	203844348	Управител и Съдружник – над 25%
Саружение СЪГЛАСИЕ 066	176941060	Председател на Управителен съвет и представляващ
Фондация СЪГЛАСИЕ СОФИЯ	205004556	Председател на Управителния съвет и представляващ
Сдружение "Обединена велика ложа на България"	130688048	Член на управителния съвет
Алекс АС ЕООД	131105146	Управител и Собственик

Сава Маринков Стойнов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ПОАД ЦКБ Сила АД	825240908	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
ЗАО НК Банк	1653005038	Член на съвета на директорите

Д-р Георги Димитров Конетантинов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на управителния съвет
ЧЕЗ Електро България АД	175133827	Член на надзорен съвет
ЦКБ Асете Мениджмънт АД	175225001	Изпълнителен директор и член на съвета на директорите
Борика-Банксервис АД	201230426	Член на съвета на директорите
ЦКБ АД Скопие	4640063	Член на надзорния съвет

Георги Косев Костов

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Изпълнителен директор и член на Управителния съвет

Проф. Д-р Бисер Йорданов Славков

Дружество	ЕИК	Участие
Централна кооперативна банка АД	831447150	Член на Управителния съвет
„Славков - одит“ ООД	175295665	Съдружник – над 25%

Не са известни договори, сключени между ЦКБ АД и членовете на съветите му или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната дейност на Банката или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Управителният съвет на Банката е приел програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД за 2021 г.

Точка 6:

Към 31 декември 2020 г. дейностите на Банката се извършват чрез 47 клона, 218 банкови представителства и 32 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Точка 7:

Притежаваните от ЦКБ АД финансови инструменти към 31.12.2020 г. са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и деривати на обща брутна балансова стойност 1,412,262 хил. лв., вкл. -159 хил. лв. загуба от обезценка и са класифицирани като финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход и оценявани по амортизирана стойност.

Банката притежава ДЦК на правителството на Република България и на правителства на държави – членки на ЕС на брутна балансова стойност 826,303 хил. лв. и на такива, които са извън ЕС, но са издадени в EUR – на обща стойност 49,662 хил. лв. Банката притежава корпоративни облигации на български и чуждестранни емитенти на стойност съответно 202,345 хил. лв. и 53,681 хил. лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски дружества на български и чуждестранни емитенти на стойност съответно 89,102 хил. лв. и 43,280 хил. лв., както и дялове в договорни фондове за 143,101 хил. лв. и деривати за 4,788 хил. лв.

Банката не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на правителството на Република България и Правителствата на държави от ЕС. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях.

Държавните облигации на страни извън ЕС са изложени на известен кредитен риск, свързан с вероятността емитентите да не изпълнят своите задължения. Най-ниския кредитен рейтинг на държава извън ЕС, чиито книжа Банката притежава към 31.12.2020 г. е В1, определен от Муудис.

Корпоративните облигации на български емитенти са изложени на кредитен риск, свързан с невъзможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от намаление на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти. Чуждестранните облигации са емитирани от публични дружества, оценени с висок кредитен рейтинг, търгувани на регулирани фондови пазари в ЕС, като е възможно понасяне на загуби вследствие настъпването на кредитни събития при емитентите им.

Притежаваните от Банката капиталови инструменти и дялове в договорни фондове са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие спад в цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни преоценки на притежаваните от Банката капиталови инструменти и дялове в договорни фондове. Същото се отнася и за притежаваните от Банката капиталови инструменти на чуждестранни емитенти.

Притежаваните от Банката експозиции в дериватни финансови инструменти са несъществени и представляват представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, опции върху такива инструменти, форуърдни договори и валутни свопове на открития пазар.

От гледна точка на естеството на дейността на ЦКБ АД други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на Банката.

Точка 8:

ЦКБ АД прилага разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление.

Доклад относно изпълнението на Програмата за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление 2020 г. от „Централна кооперативна банка“/ЦКБ/ АД, както и Декларация за корпоративно управление на „Централна кооперативна банка“ (ЦКБ) АД, съгласно чл. 100в, ал. 8 от Закона за публично предлагане на ценни книжа са представени като отделни документи, неразделна част от настоящия доклад.

Точка 9:

Относителен дял на депозитите по видове към 31.12.2020 г.: (хил. лв.)

Безсрочни депозити	1,959,408	33.16%
В лева	1,750,741	
В чуждестранна валута	208,667	
Срочни депозити	2,235,755	37.84%
В лева	1,160,509	
В чуждестранна валута	1,075,246	
Спестовни влогове	1,701,016	28.79%
В лева	1,140,463	
В чуждестранна валута	560,553	
Други депозити	12,916	0.22%
В лева	12,644	
В чуждестранна валута	272	
Общо задължения към други депозанти	5,909,095	100.00%

Основен приоритет в дейността на Централна кооперативна банка АД и през 2020 г. беше кредитирането на физически лица, като в този сегмент банката зае седмо място по абсолютен ръст на портфейла. Банката продължи да се фокусира върху клиентите с добър профил и високи доходи. Пазарът на ипотечни и потребителски кредити запази пивото си на активност, като банките усилено подобряваха параметрите и ценовите характеристики на продуктите си с цел привличане на нови клиенти. С конкурентната си продажбена политика и атрактивните си продукти, ЦКБ успя да запази добрите си позиции особено в областта на ипотечното кредитиране.

Класация на Банките според ритейл портфейлите им към 31.12.2020 г.

Сумите са в млн. лева

№	БАНКИ	Q4 2019	Q4 2020	Изм. в % за една година
1	БАНКА ДСК	5,787	7,957	37.5%
2	БОРБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	3,158	3,541	12.1%
3	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	2,584	2,903	12.3%
4	РАЙФАЙЗЕНБАНК (БЪЛГАРИЯ)	2,606	2,840	9.0%
5	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	2,499	2,603	4.2%
6	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	1,925	2,037	5.8%
7	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	951	985	3.6%
8	АЛИАНЦБАНКА БЪЛГАРИЯ	695	787	13.2%
9	БНП Париски Парсънз Файненс С.А. - клон България	742	686	-7.5%
10	ТН БИ АИ БАНК	507	564	11.2%
11	БЪЛГАРО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	137	210	53.3%
12	ТЪ ИНВЕСТБАНК	186	203	9.1%
13	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	98	124	26.5%
14	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	94	117	24.5%
15	ОБЩИНСКА БАНКА	96	112	16.7%
	ДРУГИ	2,128	213	-90.0%
	БАНКОВА СИСТЕМА	24,193	25,882	7.0%

Източник: Статистика на БНБ

Класация на Банките според жилищните им ипотечни кредити към 31.12.2020 г.

Сумите са в млн. лева

№	БАНКИ	Q4 2019	Q4 2020	Нм. в % на една година
1	БАНКА ДСК	2,383	3,414	43.3%
2	УНИКРЕДИТ БУЛБАНК	2,228	2,370	6.4%
3	ЮРОБАНК И ЕФ ДЖИ БЪЛГАРИЯ	2,045	2,242	9.6%
4	ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА	1,406	1,569	11.6%
5	РАЙФАЙЗБАНК (БЪЛГАРИЯ)	1,353	1,568	15.9%
6	ПЪРВА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА	863	918	6.4%
7	ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА	569	637	12.0%
8	АЛФАНЦ БАНКА БЪЛГАРИЯ	403	500	24.1%
9	ТЪ ИНВЕСТБАНК	116	123	6.0%
10	ПРОКРЕДИТ БАНК (БЪЛГАРИЯ)	82	101	23.2%
11	БЪЛГАРСКО-АМЕРИКАНСКА КРЕДИТНА БАНКА	61	101	65.6%
12	ТЪРГОВСКА БАНКА Д	63	86	36.5%
13	ИНТЕРНЕТБЪНЪЛ АСЕТ БАНК	36	39	8.3%
14	ТОКУДА БАНК	33	33	0.0%
15	ОБЩИНСКА БАНКА	29	32	10.3%
	ДРУГИ	817	19	-97.7%
	БАНКОВА СИСТЕМА	12,487	13,752	10.1%

Източник: Статистика на БНБ

И през 2020 г. Банката акцентира върху сегментацията на клиентите и разделянето им в няколко целеви групи, за които да предложи силно конкурентни оферти. Умерено активно се работеше в посока привличане на корпоративни и институционални клиенти с атрактивни условия за обслужване на трудовите възнаграждения на служителите им. Банката заложи на персонален подход и предлагане на специални, индивидуални за отделния клиент параметри по сделката. Продължи предлагането и на кредитни продукти със специални условия за служители на общоизвестни и стабилни фирми, с които няма сключен договор за превеждане на заплати. Служителите на банката поддържат тесен контакт с ключовите работодатели в отделните региони и периодично провеждат презентации на продуктите на банката пред служителите.

Продължи започналата от преди три години тенденция за увеличаване на портфейла от ипотечни кредити и запазване на портфейла от потребителски кредити. Периодично през годината бяха актуализирани и подобрявани условията по ритейл кредитирането. Акцент в кредитирането на физически лица и тази година бяха ипотечните кредити.

Анализът на дейността на ЦКБ АД за 2020 г. показва следното:

От началото на годината Банката има нови ритейл кредити за близо 255,600 млн. лева, от които:

- 147,700 млн. лева ипотечни кредити;
- 108 млн. лева потребителски кредити, (в т. ч. овърдрафти по ЕДК, кредитни карти и стоки на кредит)/

В таблицата по-долу е дадено разпределението на обемите за 2019 и 2020 г.

сумите са в млн. лева

Период	Отпуснати потребителски кредити				Отпуснати ипотечни кредити				Общо отпуснати ритейл продукти				Разлика и % 2020 г. спримо 2019 г.
	2019		2020		2019		2020		2019		2020		
	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	брой	усвоени кредити	
1Q	3,548	32.98	2,907	30.09	341	30.99	404	41.51	3,889	63.97	3,311	71.6	11.90%
2Q	4,323	42.01	1,917	22.36	427	40.6	262	24.85	4,750	82.61	2,179	47.21	-42.90%
3Q	4,199	40.39	2,901	32.91	497	48.81	370	33.98	4,696	89.2	3,271	66.89	-25%
4Q	3,340	30.43	2,004	22.6	670	72.25	429	47.31	4,010	102.68	2,433	69.91	-31.90%
Общо за 2019/2020	15,410	145.81	9,729	107.96	1,935	192.65	1,465	147.65	17,345	338.46	11,194	255.61	-24.50%

ЦКБ предоставя изгодни условия за своите най-важни клиенти, като предлага златни кредитни карти Visa и Mastercard при ниво на годишния лихвен процент – 12%. Стандартните и бизнес карти Visa и Mastercard, които банката издава са с лихвен процент от 15% годишно в лева, евро и щатски долари. За своите специални клиенти банката предлага платинена кредитна карта Visa с ексклузивен лихвен процент от 10%, както и кредитна карта от много висок клас – World Mastercard при годишна лихва от 9%.

През 2020 г. ЦКБ АД запази позициите си на един от големите издатели на картови продукти в страната. Банката издава международни кредитни карти Mastercard и Visa, ко-брандирана кредитна карта Visa CCB-Bulgaria Air, кредитна карта Visa Platinum. Портфолиото от дебитни карти, които банката предлага, се състои от международни дебитни карти от висок клас World Debit Mastercard, дебитни карти Debit Mastercard и Visa Debit и ко-брандирани карти Debit Mastercard с А1 България ЕАД, както и местната дебитна карта BCard. На клиентите се предлагат също така дебитни и кредитни карти ЕМОЦИЯ, възможност сами да изберат визията на своята карта от предложена галерия с над 50 дизайна. Банката дава възможност на клиентите да се възползват от предимството на изключително бързите безконтактни плащания с венчки основни брандове карти.

ЦКБ АД предлага дебитна карта от висок клас Gold Debit Mastercard. Картата е с допълнителни преимущества и е предназначена за клиентите, които притежават сребърна клубна карта.

Банката предлага два картови продукта, предназначени специално за фирми – безконтактни дебитни карти Visa Debit Commercial и Debit Mastercard Commercial. Картите са от висок клас, с широко приложение и допълнителни характеристики, с които да удовлетворят нуждите на бизнес клиентите. Фирмените клиенти могат да се възползват и от специално пакетно предложение, което включва преференциални условия по основни банкови услуги, Commercial дебитни карти и ползване на електронно банкиране с КЕП.

Акцент се поставя в предлагането на дебитната карта от висок клас World Debit Mastercard, предназначена за клиенти с добри финансови възможности, които разполагат със значителен паричен ресурс в Банката, или ползват кредитни продукти със значителен размер. Клиентите получават специално отношение и много допълнителни привилегии:

- Отстъпки при подбрани търговци в България, както и при пътуване в чужбина;
- Допълнителни привилегии на летищата в София и Виена;
- Допълнителни бонуси в програмата за лоялност CCB Club;
- Безплатна застраховка при пътуване в чужбина;
- Безплатна застраховка, която осигурява допълнителна сигурност и покрива следните

рискове:

- ✓ Кражба и/или случайна щета на артикул, закупен с картата;
- ✓ Защита за постигане на най-ниска цена при пазаруване с картата – ако клиентът открие същата стока на по-ниска цена, ще му бъде възстановена разликата;
- ✓ Защита при кражба на картата заедно с ключове или документи.

Банката предлага кредитна карта от изключително висок клас World Mastercard, предназначена за значими и платежоспособни клиенти. Кредитната карта World Mastercard е премиум продукт на Mastercard, който е позициониран на по-високо ниво дори от кредитните карти Platinum. Освен изключително атрактивните финансови параметри на картата World Mastercard, тя носи и редица допълнителни екстри и привилегии на своите притежатели:

- Безплатно членство в програмата Priority Pass – осигурява достъп до над 700 бизнес салона на летища в над 100 държави по целия свят;
- Специални отстъпки от авиокомпания България Ер;
- Безплатен достъп до бизнес салоните Витоша и Преслава на Летище София, бизнес салоните на Летище Варна и Бургас и Sky Lounge и Jet Lounge във Виена;
- Застраховка при пътуване в чужбина към ЗАД Армеец – 22 застрахователни покрития с максимална сума на покритие в размер на 50 000 долара;
- Допълнителна застраховка, която осигурява защита при кражба на картата заедно с лични вещи и документи, защита при инцидент или кражба на стоки, закупени с картата, както и най-изгодната цена при пазаруване;
- Отстъпки в програмата CCB Club;
- Отстъпки при пазаруване при подобрани търговци в България, включени в каталога CCB World Offers;
- Допълнителни атрактивни отстъпки в чужбина в хотели, известни магазини и rent-a-car компании, осигурени от Mastercard;
- Още много отстъпки при пазаруване в търговските обекти, включени в програмата CCB Bonus.

През 2020 г. продължава предлагането на услуга Concierge, която предлага на притежателите на дебитни и кредитни World Mastercard незабавна лична помощ по всяко време и място, привилегирован достъп до ексклузивни услуги и опит и индивидуални решения само с едно телефонно обаждане. Клиентите получават съвети, препоръки, възможност за резервации за хотели, ресторанти, продажба на билети за различни събития: музика, театър, спорт, резервиране на самолетни билети, пакетни почивки, круиз, забележителности, помощ при планиране на пътуване. За кредитните карти World Mastercard ЦКБ АД осигурява още по-високо ниво на услугата, като освен изброените услуги, на картодържателите се предлага и възможността да получат информация за антикварна и арт търговия, възможност за резервации за пакетни почивки, полети, хотели, които под наем и / или организиране на специализирани пътувания, включително чартър на самолети или яхти, помощ при избор на подарък, достъп до пътеводители за различни дестинации, информация за подготовка на пътуване, информация за митнически разпоредби и визи, информация за валута. Предоставя достъп и препоръки за различни спортни клубове. Осигурява достъп до пътеводители за различни дестинации, информация за подготовка на пътуване, информация за митнически разпоредби и визи, информация за валута.

С финансовата подкрепа на Mastercard, ЦКБ АД предлага на премиум Mastercard картодържателите (дебитни и кредитни карти Gold, включително за бизнес клиенти, дебитни и кредитни карти World Mastercard) привилегията Fast Track за приоритетно премитаване през задължителните проверки на Терминал 2 на Летище София. Услугата Fast Track предоставя предимството да преминават приоритетно през първа проверка на лични документи и да се възползват от специална приоритетна лента за проверка на багаж.

Картодържателите на кредитни карти VISA Platinum могат да се възползват безплатно от Програма LoungeKey, която осигурява достъп до удобствата на над 1000 специални бизнес салони, разположени в целия свят, без предварителна резервация и без значение на ползвана авиокомпания и класата на пътуване. Бизнес салоните имат удобни зони за почивка, снабдени са с WiFi интернет достъп, телевизор, предлагат напитки и закуски, душ и др.

През август 2020 ЦКБ надгради услугата за сигурни плащания в Интернет E-Secure с въвеждане на използва **3-D Secure** протокол, създаден да бъде допълнителен слой за сигурност при онлайн транзакции с кредитни и дебитни карти. Услугата „Сигурни плащания в Интернет“ (E-Secure) включва двуфакторен модел за автентикация на картодържатели, чрез съчетаване на два отделни компонента **динамична парола** и **статична парола** за плащания в Интернет, които се въвеждат от оправомощения ползвател за потвърждение на платежни операции с банкова карта. По този начин Банката осигурява на всички свои клиенти с международни дебитни и кредитни карти допълнителна сигурност, когато пазаруват онлайн.

ЦКБ предлага на своите клиенти услугата CashM, която дава възможност на всички картодържатели на ЦКБ да нареждат парични преводи чрез своите банкови карти на банкомат. Получателят на превода изтегля сумата също на банкомат, като няма нужда да притежава банкова сметка или карта.

През 2020 г. ЦКБ АД утвърди добрите си пазарни позиции при издаването на банкови карти, като общият брой издадени карти на Банката към 31.12.2020 г. възлиза на 518,880.

ЦКБ АД успя да запази добри пазарни дялове и по отношение на развитието на мрежата си от банкомати и ПОС терминали. Броят на виртуалните ПОС терминали през 2020 г. достигна 621. В края на 2020 г. общият брой на АТМ терминалите на ЦКБ е 561. Общият брой ПОС терминали на ЦКБ към края на 2020 г. е 4,876, включително ПОС терминалите в банкови салони. Всички нови ПОС терминали при търговци, които банката инсталира, са с новата функционалност за акцептиране на безконтактни плащания.

Общият брой издадени международни кредитни карти в края на декември 2020 г. е 28,500 бр., от които Mastercard – 15,289 броя и Visa – 13,211 броя.

Промоции за картодържатели на ЦКБ с дебитни и кредитни карти Visa и Mastercard.

През 2020 г. ЦКБ АД отново проведе рекламни кампании съвместно с картовите организации Visa и Mastercard, насочени към стимулиране на плащанията с карти на ЦКБ при търговци в страната. Притежателите на международни карти от ЦКБ имаха възможност да участват в промоции с атрактивни награди и допълнителни стимули. ЦКБ АД взе участие в следните кампании:

- Промоция на Visa, насочена към притежателите на дебитни и кредитни карти Visa, включително фирмени. С всяко регистрирано плащане в периода 17.02. - 12.04.2020 г. се участва за една от пет награди от 100 лева на ден. С пет регистрирани плащания в рамките на промоционална седмица може да спечели седмична награда от 500 лева;
- Инициатива на Виза България валидна до 30.09.2020 г., ориентирана към бизнес сегмента - "Плати с карта Visa Business горивото си в чужбина". При плащане на гориво в чужбина с Visa Debit Commercial или Visa Business, клиентите ще получават 3% cashback по картовите си сметки под формата на refund до 20 дни след въвеждане на плащане на гориво извън България с основание на плащането „Visa Promotion Money Back“;
- Промоция на Visa, валидна от 01.01.2020 г. до 30.09.2020 г. и насочена към Visa Premium картодържателите. При плащане в ресторанти в чужбина с Visa Gold клиентите ще получават 4% от платената сума обратно по сметката си, а с Visa Platinum - 7%;

- Промоция на Mastercard в периода 20.02. - 12.04.2020 г. в магазини Метро. При регистрация на плащане в Метро на минимална стойност 69 лв. възможност за печалба на 1 от 11 ваучера за великденска празнична вечеря или 1 от 33 великденски кошници;
- При пазаруване в магазини IKEA или онлайн от 01.03.2020 г. до 31.05.2020г. за над 60 лв. с дебитна или кредитна карта Mastercard, и регистрация на бележката, възможност за спечелване на семеен уикенд в Швеция или ваучер за пазаруване на стойност 50 лв.;
- Промоция на Visa, в периода 15.04 – 15 юни 2020 г., насочена към притежателите на дебитни и кредитни карти Visa, включително фирмени. За всяко плащане над 30 лева в магазин или уебсайт за хранителни продукти може да се спечели награда от 50 или 1,000 лева. За участие не е необходима регистрация на плащането;
- Съвместна промоция на Visa и Hotels.com за получаване на 8 % отстъпка при резервация на хотел през сайта търговеца до края на месец 12.2020 г.;
- Промоция на Mastercard и Samsung, насочена към премиум картодържателите, валидна до 05.09.2020 г. Инициативата предоставя възможност за получаване на допълнителна отстъпка и специални подаръци от Samsung при покупка на някои от новите им продукти;
- Промоция на Mastercard в периода 25.06. - 20.08.2020 г. в магазини Метро в цялата страна. За участие е необходимо клиентът да извърши плащане в магазини Метро на минимална стойност 69 лв. С регистрацията си има шанс да спечели 1 от 100 четиридневни ваканции или 1 от 200 ваучера на стойност 100 лева;
- При пазаруване в магазини IKEA или онлайн и регистрация на плащането от 25.06.2020 г. до 25.09.2020г. за над 50 лв. с дебитна или кредитна карта Mastercard, клиентите, могат да спечелят гурме пътуествие с яхта, уикенд в горска резиденция или приключение с танци и хапване за цялото семейство;
- Промоция на Visa, насочена към притежателите на дебитни и кредитни карти Visa, включително фирмени до 10.09.2020 г. За плащане над 30 лева от Ebag се получават 5% cash back по картата, максимум 100 лева. За плащане на над 30 лева от Foodpanda се получават 10% cash back по картата, максимум 50 лева. За плащане над 30 лева от Happy Delivery се получават 10% cash back по картата, максимум 50 лева;
- Съвместна промоция на Visa и Ozone.bg за получаване на 10 % отстъпка при покупка от подкатегория „Учебници и помагала“ и подкатегория „Ученически пособия“ на категория „Книжарница“ в сайта Ozone.bg;
- Промоция на Visa, специално насочена към Visa Premium картодържателите.
- Специални изненади за притежателите на Mastercard на Бакхус StrEAT Fest, проведен на 19 и 20 септември;
- Националната кампания на Visa, в периода от 26.10. - 27.12.2020 г., при която всяка седмица в периода на промоцията се теглят по 50 седмични парични награди, всяка на стойност 100 лева, измежду, регистрирали поне едно валидно плащане през съответната седмица на промоцията;
- Промоционална кампания на METRO и Mastercard в периода 28.10.-31.12.2020 г. При покупка с дебитна или кредитна карта Mastercard в METRO за минимум 69 лв. - възможност за получаване на празничен подарък SAMSUNG GALAXY.
- Mastercard в партньорска кампания с Кашон Хармоника – закупувайки кутия с традиционни български вкусове „Вкусът на дома“ или пазарувайки продукти на kashonharmonica.bg с карта Mastercard, клиентите могат да спечелят още една допълнителна кутия, която Кашон хармоника ще изпратят на любим човек далеч от дома;
- Съвместна кампания на Visa и Spark, в периода от 01.11. - 31.01.2022 г. При регистрация на карта Visa в уеб сайта на Spark, се натрупат бонус eGo точки при всяко плащане с карта и може да се спечели безплатно пътуване за един ден.
- Проведена е телевизионна кампания с преференциални условия за новоиздадени кредитни карти Mastercard. Всички новоиздадени кредитни карти Mastercard тип Фааворит, заявени в периода от 11.11.2019 г. до 29.02.2020 г. и активирани до 16.03.2020 г., са с преференциални условия – без годишна такса за първата година и без лихва за първите шест месеца, считано от датата на активиране.

През 2020 година програма CCB Club запази устойчивото си развитие.

В програмата CCB Club участват 11 партньори, които предоставят следните отстъпки:

- България Ер предоставя на клиентите атрактивна отстъпка от 5% върху цената на самолетните билети, към която се добавя и отстъпката при плащане с кобрандирана кредитна карта CCB-Bulgaria Air. Високо ценена от клиентите е и преференцията, която се дава под формата на безплатен превоз на допълнителен багаж с всеки полет на България Ер.

- ЗАД Армеец предоставят възможност за начисляване на бонус точки по програмата в съчетание с ползването на различни други отстъпки от застрахователното дружество;

- Лукойл, поради естеството на своя бизнес, осигурява най-голяма честота на бонусираните продажби:

- Златна карта CCB Club – отстъпка в размер на 4%;
- Сребърна карта CCB Club – отстъпка в размер на 3.5%;
- Бизнес карта CCB Club – отстъпка в размер на 3.5%;
- Стандартна карта CCB Club – запазва се отстъпката от 3%;
- Верига магазини HomeMax – 5 % отстъпка;
- Търговска верига КООП – 3% отстъпка;
- Хранителна верига БМ Маркет – 3 % отстъпка;
- Верига оптики Grand Optics & Joy Optics – 20% отстъпка;
- Магазини за мъжка мода Франт – 10% отстъпка;
- Магазини за обувки Hush Puppies – 5% отстъпка;
- Специални предложения от А1 за членовете на програмата CCB Club.

В края на 2020 година, броят на клиентите, участващи в програмата за лоялност CCB Club достигна 571,183, като бонусираната сума на продажбите достигна почти 54 млн. лв.

ЦКБ АД продължава да развива програмата CCB Bonus. Основната ѝ цел е да насочи картодържателите на банката към търговските обекти на избрани партньори, в които имат възможност да се възползват от специални отстъпки. Програмата CCB Bonus е важно предимство за клиентите при избор на банка, не само за кредитни, но и за дебитни карти. Тя е ориентирана към стимулиране на картовите плащания и създаване на взаимоотношения на трайно партньорство, както с клиентите, така и с търговците. Мобилената версия на CCB Bonus предоставя възможност на клиентите да имат достъп до каталога през мобилни устройства и във всеки един момент да са информирани за търговски обекти, в които могат да се възползват от отстъпка.

„Централна Кооперативна Банка“ АД е собственик на 100% от капитала на Управляващо дружество „ЦКБ Асете Мениджмънт“ ЕАД с лиценз № 61 – УД/10.01.2019 г. за извършване на дейност като управляващо дружество по Решение на Комисията № 42 – УД от 17.01.2007 г. „ЦКБ Асете Мениджмънт“ ЕАД е една от водещите небанкови финансови институции в България. Към 31.12.2020г. активите под управление на дружеството са на стойност 61 472 301 лева, поради което е в Топ 10 в класацията на управляващите дружества, членове на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД), с пазарен дял от 3,50%. УД „ЦКБ Асете Мениджмънт“ ЕАД управлява четири договорни фонда – „ЦКБ Гарант“, „ЦКБ Актив“, „ЦКБ Лидер“ и „ЦКБ Прайвйт“. Доходите от инвестиции в договорен фонд са освободени от данък, съгласно българското законодателство.

- Договорен фонд „ЦКБ Гарант“

„ЦКБ Гарант“ е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат нисък инвестиционен риск. Обект на инвестиции са основно висококачествени облигации, други дългови ценни книжа и инструменти на паричния пазар, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Основната цел на ДФ „ЦКБ Гарант“ е запазване стойността на инвестициите на притежателите на дялове, както и устойчиво увеличаване при поемане на нисък риск.

ДФ "ЦКБ Гарант" донесе на инвеститорите възвращаемост за 2020 година в размер на 2.3%. Справка в данните на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД) на годишна база сочи, че това е поредната година, в която фондът се нарежда на едно от водещите места по доходност спрямо другите фондове в облигадни, управлявани от дружества членове на асоциацията.

▪ **Договорен фонд "ЦКБ Актив"**

"ЦКБ Актив" е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат умерен инвестиционен риск. Инвестиционната политика на фонда предвижда реализиране на капиталови печалби от акции, приходи от дивиденди, както и текущи доходи от дългови ценни книжа, инструменти на паричния пазар и други финансови инструменти.

ДФ "ЦКБ Актив" е един от най-големите балансиран договорни фондове по активи под управление спрямо договорните фондове с балансирана инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 28.841.225 лева към 31.12.2020 г.

▪ **Договорен фонд "ЦКБ Лидер"**

"ЦКБ Лидер" е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат от умерен до висок инвестиционен риск. Обект на инвестиции са предимно акции, приети за търговия на регулирани пазари в страната и други държави. Фондът може да инвестира и в дългови финансови инструменти и инструменти на паричния пазар най-вече с цел поддържане на ликвидност и в моменти на пазарни сътресения.

Към 31.12.2020 г. ДФ "ЦКБ Лидер" е в Топ 10 по активи под управление спрямо договорните фондове с високорискова инвестиционна стратегия, управлявани от дружества, които са членове на БАУД. Размерът на фонда е на стойност 27.452.248 лева към 31.12.2020 г.

▪ **Договорен фонд "ЦКБ Прайвнт"**

"ЦКБ Прайвнт" е колективна форма на инвестиране, подходяща за инвеститори, които желаят да поемат от умерен до висок инвестиционен риск. Обект на инвестиции са предимно акции, търгувани на регулирани пазари в чужбина, които се очаква да разпределят редовно дивидент, както и дялове на други колективни инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, лицензирани и извършващи дейност в чужбина, и разпределящи дивидент/доход. Фондът може да инвестира и в други акции, дългови ценни книжа, инструменти с фиксиран доход, инструменти на паричния пазар, предимно с цел поддържане на ликвидност и/или в моменти на пазарни сътресения.

Инвестиционната стратегия на ДФ "ЦКБ Прайвнт" предвижда реализирането на текущи доходи под формата на дивиденди от включените в портфейла му финансови инструменти. Планира се получаване от фонда доход от дивиденди съгласно предходното изречение да бъде разпределян в полза на притежателите на дялове във фонда, след удържане на разходите и по реда и при условията, предвидени в Правилата на фонда.

УД "ЦКБ Асето Мениджмънт" ЕАД е получило разрешение за организиране и управление на ДФ "ЦКБ Прайвнт" по Решение № 290 - ДФ от 30.04.2020 г. на Комисията за финансов надзор, а размерът на фонда е на стойност 2.639.196 лева към 31.12.2020 г.

Договорните фондове, управлявани от ЦКБ Асето Мениджмънт, се предлагат в офисите на "Централна Кооперативна Банка" АД, на база сключен договор за дистрибуция.

Точка 10

През 2020 г. ЦКБ АД е реализирала нетни приходи по отделни категории дейности и пазари, както следва:

I. Нетни приходи от лихви

Реализираният нетен доход от лихви през 2020 г. е в размер на 109,526 хил. лв., като приходите са в размер на 123,164 хил. лв., а разходите са в размер на 13,638 хил. лв.

II. Нетни приходи от такси и комисионни

Реализираните нетни приходи от такси и комисионни през 2020 г. са в размер на 47,133 хил. лв., като приходите са в размер на 58,970 хил. лв., а разходите са в размер на 11,837 хил. лв.

Разходите за такси и комисионни са формирани от банкови преводи, обслужване на сметки на Банката, сделки с ценни книжа и други.

III. Нетни приходи от операции с ценни книжа

Реализираните нетни приходи от операции с ценни книжа през 2020 г. са в размер на 14,550 хил. лв. Тези приходи са формирани от извършени от ЦКБ АД сделки с акции на финансови и нефинансови институции и други клиенти, и сделки с облигации, емитирани от Българското правителство и правителства на и извън ЕС и търговски дружества, от една страна, и от извършена от ЦКБ АД преоценка на тези книжа, от друга страна.

IV. Нетни печалби и загуби от промяна на валутните курсове

През 2020г. е реализирана загуба от промяна на валутните курсове в размер на 11,780 хил. лв. Тези разходи са формирани от извършени от ЦКБ АД валутни сделки, от една страна, и от извършени от ЦКБ АД валутна преоценка на активите и пасивите, депонирани в чуждестранна валута, от друга страна.

V. Други нетни приходи от дейността

Реализираните други нетни приходи от дейността през 2020 г. са в размер на 2,165 хил. лв., като основно тази стойност е формирана от приходи от дивиденди в размер на 483 хил. лв. и от други приходи от дейността – 1,492 хил. лв.

VI. Увеличение на обезценките за несъбираемост

Нетните разходи за обезценките за несъбираемост през 2020 г. съгласно МСФО 9 са отчетени като разход в размер на 5,582 хил. лв., като тази стойност е формирана от: начислени провизии по вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер на 151 хил. лв., начислени провизии по предоставени кредити и аванси на клиенти в размер на 6,356 хил. лв., възстановени провизии по дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност в размер на 470 хил. лв. и възстановени провизии по финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в размер на 445 хил. лв.

VII. Разходи за дейността

Разходите за дейността на ЦКБ АД през 2020 г. са в размер на 133,454 хил. лв., като основно са формирани от разходи за заплати на персонал общо за 46,504 хил. лв. и административни и маркетингови разходи за 31,528 хил. лв.

Точка 11:

През 2020 г. няма сключени големи сделки и такива от съществено значение за дейността на ЦКБ АД.

Точка 12:

Банката е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Банката приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Банката е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприемателска майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане на кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпуснати, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Повече информация, относно сделките със свързани лица се намира в т.33 от обяснителните бележки към годишния финансов отчет.

Точка 13:

През 2020 г. няма настъпили събития и показатели с необичаен за ЦКБ АД характер, имащи съществено влияние върху дейността на Банката извън настъпилата глобална пандемия, свързана с разпространението на коронавирус Covid-19. Оповестяване за ефектите от тази пандемия е направено във финансовия отчет на Банката.

Точка 14:

Към 31 декември 2020 г. Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума от 242,878 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

Подробна информация за условията задължения се намира в т. 30 от обяснителните бележки към годишния финансов отчет.

Точка 15:

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход:

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и скonto/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2020
Средносрочни български държавни облигации	28,592
Дългосрочни български държавни облигации	297,591
Чуждестранни държавни облигации	164,427
Капиталови инвестиции към финансови институции	3
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	13,517
Български корпоративни ценни книжа	194,382
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	16,225
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	714,737

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и скonto/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

	Към 31.12.2020
Дългосрочни български държавни облигации	213,466
Чуждестранни държавни облигации	171,889
Български корпоративни облигации	7,963
Чуждестранни корпоративни облигации	27,509
Загуба от обезценка	(159)
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	420,668

Инвестиции в дъщерни предприятия

Към 31 декември 2020 г. Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87,35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2020 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв.

Към 31 декември 2020 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД "ЦКБ Асете Мениджмънт" ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2020 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3.200 хил. лв.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2020 и 2019 дериватите държани за търгуване съответно в размер на 4,788 хил. лв. и 28 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни свопове на открития пазар и опции.

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа

	Към 31.12.2020
Обезпечени със залог на български държавни ценни книжа	71,338
Обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа	289,579
Коректив за очаквани кредитни загуби	(1,245)
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА	359,672

Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Паденият на тези споразумения е между януари и юни 2021.

Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годината, приключваща на 31 декември 2020 г. са в размер на 176 хил. лв. През отчетните периоди Банката не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите. Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2020 г. е в размер на 18,631 хил. лв. и е определена от лицензирани външни оценители, притежаващи съответните признати професионални квалификации и опит в оценяването на имоти от подобни категории и местоположение като тези на инвестиционните имоти на Банката.

Бележка 33 към индивидуалния финансов отчет на Банката разглежда изложеността ѝ на риск във връзка с употребата на финансови инструменти, както и ефектите от пандемията от Covid-19 върху тях.

Точка 16:

Естеството на банковата дейност предполага ползването на голям обем ресурс под формата на привлечени средства, като следва:

Депозити от банки

	Към 31.12.2020
Безсрочни депозити от местни банки:	
- в български лева	24,196
- в чуждестранна валута	7,688
Срочни депозити от местни банки в български лева	22,000
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	9,204
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	70
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,445
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	66,092

Задължения към други депозанти:

Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2020
Безсрочни депозити:	
В лева	1,750,741
В чуждестранна валута	208,667
	1,959,408
Срочни депозити:	
В лева	1,160,509
В чуждестранна валута	1,075,246
	2,235,755
Спестовни влогове:	
В лева	1,140,463
В чуждестранна валута	560,553
	1,701,016
Други депозити:	
В лева	12,644
В чуждестранна валута	272
	12,916
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	5,909,095

Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2020
Депозити на граждани	
В български лева	2,859,463
В чуждестранна валута	1,622,061
	4,481,524
Депозити на предприятия	
В български лева	1,192,250
В чуждестранна валута	222,405
	1,414,655
Депозити на други институции	
В български лева	12,644
В чуждестранна валута	272
	12,916
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	5,909,095

Точка 17:**Предоставени кредити и аванси на клиенти**

	Към 31.12.2020
Граждани:	
В български лева	933,845
В чуждестранна валута	50,771
Предприятия:	
В български лева	994,189
В чуждестранна валута	611,514
	2,590,319
Загуба от обезценка	(33,473)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	2,556,846

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2020 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1,556 хил. лв., включително резултат от сделки.

Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се одихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Точка 18:

Няма извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

Точка 19:

В Годишния си доклад за дейността за 2020 г. година, Банката не е публикувала конкретни прогнози за развитието си и съответно не отчита съотношение между предварително направени прогнози и постигнати резултати.

Точка 20:

ЦКБ АД управлява своите финансови ресурси в съответствие с действащото банково законодателство и вътрешна нормативна рамка. Банката обслужва в срок всички свои задължения и израз на това е високата ѝ степен на ликвидност.

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетата на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансирането на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи или намаляване на привлечените средства.

През 2020 г. ЦКБ АД следва задълженията и ограниченията произтичащи от Закона за Кредитните институции (ЗКИ). Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от Ръководството на ЦКБ АД политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на ЕБО и БНБ е Коефициента на ликвидно покритие, изразяващ отношението на покритие на високо ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) спрямо изходящите парични потоци на Банката.

Коефициента на ликвидно покритие на банката към 31.12.2020 г. е 412,16%.

Банката като правило поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в БНБ, които й гарантира безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2020 е 28,33% от общите активи на Банката. Поддържайки почти 30% от активите си във възможно най-високоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежиранли финансови пасиви с настъпил падеж.

Точка 21:

Развитието си през 2021 г. ЦКБ АД ще финансира със собствени средства и привлечен ресурс под формата на депозирани средства на граждани и нефинансови институции.

Точка 22:

През 2020 г. няма настъпили промени в основните принципи за управление на ЦКБ АД. Принципиите на управление са в съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление.

Точка 23:

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информiranje и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на ЦКБ АД по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на "предназначеност", който предполага отчитането на едновременно проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопретергените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана и е структурирана според нивата на компетентности, както следва:

- Комитет по риска;
- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни звена

Ефектите от Covid-19 пандемията са оказали влияние на политиките за управление на риска на Банката. Банката е представила подробни оповестявания в бележка 33 на индивидуалния финансов отчет във връзка с политиките по управление риска и ефектите от Covid-19 върху тях.

Точка 24:

На 23.09.2020 г. след кратко боледуване почина председателят на Управителния съвет на банката проф. Александър Воденичаров.

Точка 25:

Информацията е представена в т. 5 по-горе.

Няма условия или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината.

Няма сума, дължима от ЦКБ АД за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

Повече информация относно възнагражденията на управителните и контролни органи се съдържа в Доклада за прилагане на политиката за възнаграждения в ЦКБ АД за 2020 г.

Точка 26:

Към 31.12.2020 г. няма притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуриста акции на ЦКБ АД.

Точка 27:

Не са известни договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери на ЦКБ АД.

Точка 28:

ЦКБ АД няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Банката в размер най-малко 10 на сто от собствения ѝ капитал. Общата стойност на задълженията или вземанията на ЦКБ АД по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собствения ѝ капитал.

Точка 29

Начислените възнаграждения за 2020 на регистрираните одитори са, както следва:

Сума в хил. лв.

Делойт Одит ООД	
Одиторски услуги	793
Други услуги	135
ОБЩО	928
Грант Торнтон ООД	
Одиторски услуги	99
Други услуги	20
ОБЩО	119
ОБЩО ОДИТОРСКИ УСЛУГИ	891
ОБЩО ДРУГИ УСЛУГИ	154
ОБЩО	1,047

Другите услуги включват:

Делойт Одит ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажменти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

Грант Торнтон ООД

- поет ангажимент от съвместните одитори за договорени процедури относно приложението в Банката на Наредба 10 на Българска народна банка за периода 1 януари – 31 декември 2019, в съответствие с изискванията на Международен стандарт за свързани по съдържание услуги 4400 „Ангажменти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“;

Точка 30:

Директор за връзки с инвеститорите на ЦКБ АД е: Антон Филипов Филипов

Адрес на кореспонденция:

1086 София,

бул. "Цариградско шосе" No 87;

Телефон: +359 2 92 66 570;

факс: +359 2 92 66 226;

e-mail: anton.filipov@ccbank.bg;

WEB site: www.ccbank.bg.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

25 март 2021

Информация относно публичното дружество по
Приложение 11 от Наредба 2 на
Комисията за финансов надзор

1. Структура на капитала на Банката, включително ценните книжа, които не са допуснати до търговия на регулиран пазар в Република България или друга държава членка, с посочване на различните класове акции, правата и задълженията, свързани с всеки от класовете акции, и частта от общия капитал, която съставлява всеки отделен клас.

Към 31 декември 2020 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката се състои от 127 129 970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция.

2. Ограничения върху прехвърлянето на ценните книжа, като ограничения за притежаването на ценни книжа или необходимост от получаване на одобрение от Банката или друг акционер.

Акциите на Банката се прехвърлят свободно, при спазване на изискванията на действащото законодателство. Прехвърлянето на безналичните поименни акции има действие от момента на вписване на сделката в регистрите на Централния депозитар.

Физически или юридически лица, както и лица, действащи съгласувано не могат без предварително одобрение от БНБ да придобиват пряко или косвено акции или права на глас по акции в Банката, ако в резултат на придобиването участието им става квалифицирано или ако това участие достига или надхвърля праговете от 20, 33 или 50 на сто от акциите или права на глас по акциите, както и когато Банката става дъщерно дружество.

3. Информация относно прякото и непрякото притежаване на 5 на сто или повече от правата на глас в общото събрание на Банката, включително данни за акционерите, размера на дяловото им участие и начина, по който се притежават акциите.

Предприятието-майка на Банката, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и книжата му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери

	31 декември 2020 г.	
	Капитал*	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,610	61.05%
ЗАО "АРМЕЕЦ"	8,991	7.07%
УПФ "СЪГЛАСИЕ"	8,872	6.98%
Химимпорт АД	10,475	8.24%
Други	21,182	16.66%
	127,130	100%

*в хил. лв.

4. Данни за акционерите със специални контролни права и описание на тези права.

Няма такива.

5. Системата за контрол при упражняване на правото на глас в случаите, когато служители на Банката са и негови акционери и когато контролът не се упражнява непосредствено от тях.

Няма такава система

6. Ограничения върху правата на глас, като ограничения върху правата на глас на акционерите с определен процент или брой гласове, краен срок за упражняване на правата на глас или системи, при които със сътрудничество на Банката финансовите права, свързани с акциите, са отделени от притежаването на акциите.

Съгласно устава на Банката, акционери на Банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на Банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристите на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на Банката, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗППЗК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред Банката един работен ден преди деня на общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на Банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите предложени за обсъждане, както и конкретни предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от Банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на Банката в Търговския регистър.

7. Споразумения между акционерите, които са известни на Банката и които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

На Банката не са известни такива споразумения.

8. Разпоредбите относно назначаването и освобождаването на членовете на управителните органи на Банката и относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката, Надзорния съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла на ЗППЦК. Към 31.12.2020 г. Надзорният съвет на ЦКБ АД се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбирани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избирани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде деспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;
- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по съребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит, както и не се измира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2020 г., Управителният съвет се състои от 6 члена. На 23.09.2020 г. след кратко боледуване почина председателя на Управителния съвет на Банката проф. Александър Воденичаров.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да :

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват Банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по съребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници;
- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на Банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

9. Правомощията на управителните органи на Банката, включително правото да взема решения за издаване и обратно изкупуване на акции на Банката.

Размерът на капитала може да бъде изменян по реда, определен в закона и в устава на Банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на Банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на Банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на Банката емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на Банката не може да бъде увеличаван по реда на чл. 193, чл. 195 и чл. 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на Банката може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;
- чрез обезсилване на акции. Капиталът на Банката не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване;

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Банката може да придобива през една календарна година повече от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на Банката.

10. Съществени договори на Банката, които пораждат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на Банката при осъществяване на задължително търгово предлагане, и последиците от тях, освен в случаите когато разкриването на тази информация може да причини сериозни вреди на Банката; изключението по предходното изречение не се прилага в случаите, когато Банката е длъжна да разкрие информацията по силата на закона.

Няма такива договори.

11. Споразумения между Банката и управителните ѝ органи или служители за изплащане на обезщетение при напускане или уволнение без правно основание или при прекратяване на трудовите правоотношения по причини, свързани с търгово предлагане.

Няма такива споразумения.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

**ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ
НА „ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА“ (ЦКБ) АД
СЪГЛАСНО ЧЛ. 100Н, АЛ. 8 ОТ
ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА**

1. Информация дали емитентът спазва по целесъобразност:
- а) кодекса за корпоративно управление, одобрен от заместник-председателя, или
 - б) друг кодекс за корпоративно управление;
 - в) информация относно практиките на корпоративно управление, които се прилагат от емитента в допълнение на кодекса по буква "а" или буква "б";

„ЦКБ“ АД спазва по целесъобразност Националния кодекс за корпоративно управление и осъществява дейността си в пълно съответствие с принципите и разпоредбите на кодекса. „ЦКБ“ АД не прилага практики на корпоративно управление в допълнение на Националния кодекс за корпоративно управление.

2. Обяснение от страна на емитента кои части на кодекса за корпоративно управление по т. 1, буква "а" или буква "б" не спазва и какви са основанията за това, съответно когато емитентът е решил да не се позовава на никое от правилата на кодекса за корпоративно управление - основания за това;

„ЦКБ“ АД осъществява дейността си в пълно съответствие с Националния кодекс за корпоративно управление. Няма части на Националния кодекс за корпоративно управление, които Банката не спазва.

3. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на емитента във връзка с процеса на финансово отчитане;

В изпълнение на изискванията на Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол и банките, Служба "Вътрешен одит" при ЦКБ АД проверява и оценява системата за отчетност и информация, електронните информационни системи и верността на данните; системите за управление на риска, методите за оценка на риска и достатъчността на капитала; вътрешните контролни процедури при извършване на сделки и други. В съответствие с „Правилата за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен одит в Централна кооперативна банка АД“ ежегодно се планират и извършват проверки на основните рискове за Банката: кредитен, лихвен, пазарен, ликвиден, операционен и др. При проверките се оценяват системите, политиките и правилата за управление на риска; дейността на органите и звената в Банката, отговарящи за контрола и оценката на отделните рискове; спазването на нормативните изисквания и вътрешни правила; системата за отчетност и информация; верността на изготвяните финансови и надзорни отчети и други.

Съгласно Закона за кредитните институции /ЗКИ/, годишните финансови отчети на „ЦКБ“ АД на индивидуална и на консолидирана основа подлежат на независим финансов одит от две специализирани одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит.

ЦКБ АД съгласува предварително с БНБ избора на одитори.

В доклада си одиторите дават заключение за обстоятелствата относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние на Банката и получения финансов резултат. Одиторите извършват преглед и изразяват одиторско мнение и относно:

1. надеждността на системите за вътрешен контрол;

2. съответствието на изготвените от Банката годишни финансови и надзорни отчети с изискванията на ЗКИ и на актовете по прилагането му.

Одиторите информират незабавно и в писмена форма БНБ за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на проверката и които:

1. представляват нарушения на законите, подзаконовите нормативни актове и актовете на БНБ, които регулират банковата дейност;

2. засягат или могат да доведат до засягане нормалното функциониране на Банката;

3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която Банката няма да е в състояние да изпълнява своите парични задължения;

4. водят до отказ на одитора да завери отчетите или до заверка на отчетите с изразяване на резерви;

5. са свързани с действия на администратор на Банката, които причиняват или могат да причинят значителни вреди на Банката или на нейни клиенти;

6. са свързани с яверни или непълни данни в отчетите и докладите, които банките редовно представят в БНБ.

На проведеното на 16.09.2020 г. Общото събрание на акционерите на „ЦКБ“ АД, бяха избрани „Делойт Одит“ ООД, ЕИК 121145199 и „Грант Торнтон“ ООД, ЕИК 831716285 за одиторски дружества, които да извършат проверка и заверка на годишния отчет на Банката за 2020 г. и надзорните отчети, определени от Българска народна банка.

Съгласно Закона за независимия финансов одит, Банката има избран одитен комитет, който:

1. Наблюдава на процесите по финансово отчитане в ЦКБ АД;

2. Наблюдава ефективността на системите за вътрешен контрол;

3. Наблюдава ефективността на системите за управление на рисковете;

4. Наблюдава независимия финансов одит в Банката;

5. Извършва преглед на независимостта на регистрираните одитори на Банката в съответствие с изискванията на закона и Етичния кодекс на професионалните счетоводители;

6. Дана препоръка за избор на регистрирани одитори за проверка и заверка на годишния финансов отчет на ЦКБ АД.

Спецификата в банковия отрасъл обуславя необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. В дейността по управление на риска, ЦКБ АД прилага Регламент 575/2013 и Директива 36/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции, както следва:

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020г.

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Банката по управление на риска:

Комитет по риска;

Комитет за управление на активите и пасивите;

Кредитен съвет;

Кредитен комитет;

Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокурист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

4. Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

През 2020 г. ЦКБ АД нито е получавала, нито е отправяла предложения за поглъщане.

4.1. Информация по член 10, параграф 1, буква "в" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане - значими преси или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

Към 31.12.2020 г. акционерите, притежаващи 5 на сто или повече от капитала и правата на глас в общото събрание на Банката са:

Акционер	Процент от капитала
ЦКБ ГРУП ЕАД	61.05%
ЗАОД "АРМЕЕЦ"	7.07%
УПФ "СЪГЛАСИЕ"	6.98%
ХИМИМПОРТ АД	8.24%

Основен акционер на Банката е Химимпорт АД, който пряко и чрез свързани лица, по смисъла на ЗППЦК контролира над 75% от гласовете от общото събрание на акционерите на ЦКБ АД.

4.2. Информация по член 10, параграф 1, буква "г" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

„ЦКБ“ АД няма акционери със специални права на контрол.

4.3. Информация по член 10, параграф 1, буква "е" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с Банката финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа

Съгласно устава на Банката, акционери на Банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безплатна поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на Банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристите на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на Общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на Банката, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на Общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл. 116 от ЗПДК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранието всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред Банката един работен ден преди деня на Общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл. 224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на Общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на Банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите, предложени за обсъждане, както и конкретни предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощниците/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да въвеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от Банката вреди, акционерът или неговият представител, прямо когото действията са насочени, не участва в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на Банката в Търговския регистър.

4.4. Информация по член 10, параграф 1, буква "з" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

Съгласно чл. 29, ал. 1, от Устава на Банката, Надзорния съвет се състои от трима до петима членове. Най-малко една трета от членовете му трябва да бъдат независими по смисъла на ЗППЗК. Към 31.12.2020 г. Надзорният съвет на ЦКБ АД се състои от четирима членове.

Членовете на Надзорния съвет се избират от Общото събрание на акционерите за срок от пет години и могат да бъдат преизбирани без ограничение. Лицата по изречение първо могат да бъдат избирани след предварително одобрение от БНБ.

Член на Надзорния съвет може да бъде дееспособно физическо лице, както и юридическо лице.

Член на Надзорния съвет, съответно представител на член-юридическо лице, може да бъде лице, което притежава надеждност и пригодност, необходими за заемане на длъжността и отговаря на следните изискванията:

- не е осъждамо за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;
- не е било през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали е възстановено в права;
- не е било член на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не е лишено или лишавано от право да заема материалноотговорна длъжност;
- не е съпруг или роднина до трета степен включително по права или по съребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и не се намира във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не е невъзстановен в правата си несъстоятелен длъжник.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020г.

Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2020 г., Управителният съвет се състои от 6 члена. На 23.09.2020 г. след кратко боледуване почина председателя на Управителния съвет на Банката проф. Александър Воденичаров.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбрани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Членовете на Управителния съвет се избират след предварително одобрение от БНБ.

Членовете на Управителния съвет трябва да:

- имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен не по-ниска от "магистър";
- притежават достатъчни за съответното образование квалификация и професионален опит в банковата дейност, а лицата които управляват и представляват Банката (изпълнителни директори) и да са работили най-малко пет години на длъжност с ръководни функции в банка или сравнимо с банка дружество или институция, съобразно критерии, определени от БНБ;
- не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
- не са били през последните две години преди датата на решението за обявяване в несъстоятелност членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако има неудовлетворени кредитори, независимо дали са възстановени в права;
- не са били членове на управителен или контролен орган на банка през последните 2 (две) години преди датата на решението за обявяването ѝ в несъстоятелност;
- не са лишени или лишавани от право да заемат материалноотговорна длъжност;
- не са съпрузи или роднини до трета степен включително по права или по съребрена линия на друг член на Управителния съвет, на член на Надзорния съвет или на ръководителя или заместник-ръководителя на Службата за вътрешен одит; както и да не се намират във фактическо съжителство с такъв член/такова лице;
- не са невъзстановени в правата си несъстоятелни длъжници;
- не дават основание за съмнение относно тяхната надеждност и пригодност и възможност за възникване конфликт на интереси въз основа на събраните за тях данни.

Изменения и допълнения в учредителния договор (устава на Банката) се извършват по решения на Общото събрание на акционерите, при спазване условията по чл. 71, ал. 1 от Закона за кредитните институции и чл. 230 ал. 2 от Търговския закон.

4.5. Информация по член 10, параграф 1, буква "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. – правомощия на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции

Размерът на капитала може да бъде изменен по реда, определен в закона и в устава на Банката. Решението за изменение следва да съдържа изискуемите от закона реквизити.

Капиталът на Банката може да се увеличи чрез:

- издаване на нови акции;
- превръщане на издадени като конвертируеми облигации в акции.

Увеличаването на капитала е допустимо само след като определеният в устава на Банката размер е напълно внесен.

Ако новите акции се продават по цена, по-висока от номиналната им стойност, тяхната емисионна стойност се определя в решението на Общото събрание.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020г.

Общото събрание може да реши да увеличи капитала чрез превръщане на част от печалбата в капитал. Решението за това се взема при условията и по реда, предвидени в закона.

При увеличаване на капитала на Банката емисионната стойност на новите акции трябва да бъде изплатена изцяло, освен при увеличаване на капитала съгласно чл.197 от Търговския закон (ТЗ), както и чрез превръщане на облигации в акции. Член 188, ал.1, изречение второ от ТЗ не се прилага.

Всеки акционер има право да придобие част от новите акции, която съответства на неговия дял в капитала преди увеличаването. Чл.194, ал.4 и чл. 196, ал.3 от ТЗ не се прилагат. Право да участват в увеличението на капитала имат лицата, придобили акции най-късно до посочената в закона дата.

Увеличаването на капитала става по реда на ЗППЦК.

Капиталът на Банката не може да бъде увеличаван по реда на чл. 193, чл. 195 и чл. 196, ал.3 от ТЗ, освен при условията на чл.113, ал.2 от ЗППЦК.

Капиталът на Банката може да се намали, при предварително писмено съгласие на БНБ, по реда, предвиден в закона:

- с намаляване на номиналната стойност на акциите;
- чрез обезсилване на акции. Капиталът на Банката не може да бъде намаляван чрез принудително обезсилване на акции.

Банката може да изкупи собствени акции въз основа на решение на Общото събрание на акционерите, което определя:

- максималния брой акции, подлежащи на обратно изкупуване;
- условията и реда, при които Управителния съвет извършва изкупуването в определен срок, не по-дълъг от 18 месеца;
- цената на изкупуване.

Решението по обратно изкупуване се взема с обикновено мнозинство от представения капитал и се вписва в Търговския регистър.

Обратното изкупуване се извършва при предварително писмено съгласие от БНБ и по реда на ЗППЦК. Банката може да придобива през една календарна година повече от 3 на сто собствени акции с право на глас в случаите на намаляване на капитала чрез обезсилване на акции само при условията и по реда на търгово предлагане по чл.149б от ЗППЦК.

След обратното изкупуване, осъществяването на правата по акциите се преустановява до тяхната последваща продажба в срок до една година от изкупуването. Ако в този срок акциите не бъдат продадени, те следва да се обезсилят, като капиталът се намалява при спазване на изискванията на закона и устава на Банката.

5. Състав и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети

„ЦКБ“ АД има двустепенна система на управление. Към 31.12.2020 г. Надзорния и Управителния съвети са в следния състав:

Надзорен съвет:

Председател:

- Иво Каменов

Членове:

- Марин Митев
- Райна Кузмова
- Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Стефанов

Управителен съвет:

Заместник председател

- Цветан Ботев

Членове:

- Д-р Георги Константинов - Изпълнителен директор
- Сава Стойнов - Изпълнителен директор
- Георги Костов - Изпълнителен директор
- Александър Керезов
- Проф. д-р Бисер Славков

На 23.09.2020 г. след кратко боледуване почина председателя на Управителния съвет на Банката Проф. Д-р Александър Воденичаров.

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Надзорният съвет не участва в управлението на Банката. Той представлява Банката само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет избира от своите членове, председател, приема правилата за работата си и одобрява правилника за работа на Управителния съвет. Надзорният съвет може по всяко време да иска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по въпрос, който засяга Банката. Той може да прави проучвания в изпълнение на задълженията си като използва и експерти.

Надзорният съвет заседава най-малко веднъж месечно.

Надзорният съвет:

- избира членовете на Управителния съвет. Избира прокуристи, с изключение на тези, чието упълномощаване е само за дейността на клон, и търговски пълномощници;
- одобрява овластяването на двама или повече членове на Управителния съвет, които имат постоянен адрес или дългосрочно пребиваване в страната, наричани изпълнителни директори, да представляват Банката пред физически, юридически лица и държавата, и да осъществяват оперативното ѝ управление. Овластяването може да бъде оттеглено по всяко време;
- одобрява административната структура (длъжности, организационни звена и тяхната субординация) на Банката;
- има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга Банката;
- може да прави проучвания, като използва експерти;
- одобрява стратегията за дейността на Банката;
- определя възнагражденията и тантиемите, дължими на прокуристите, сроковете за които се дължат и размерите на гаранциите им за управление;
- решава други въпроси, предоставени в неговата компетентност от законите и устава.

Надзорният съвет, по предложение на Управителния съвет, дава съгласие за:

- придобиване, закриване, прехвърляне на предприятия и части от тях;
- съществени промени в дейността на Банката;
- съществени организационни промени;
- дългосрочно сътрудничество, над 3 /три/ години, с трети лица, което е от съществено значение за Банката, включително участие и прекратяване на участие в дружества с такъв срок, с изключение на случаите, когато Банката придобива мажоритарен дял в дружеството;
- създаване и закриване на клонове.

Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

При изпълнение на своите задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, Устава на Банката и стандартите за почтеност и компетентност.

Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията гарантира ефективно управление на Банката в интерес на акционерите.

Независимият член на Надзорния съвет действа в най-добрия интерес на Банката и акционерите безпристрастно и необвързано.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Правомощията на Управителния съвет са подробно установени в Устава на Банката. Банката се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2020 г., Управителният съвет се състои от 6 члена. На 23.09.2020 г. след кратко боледуване почина председателя на Управителния съвет на Банката проф. Александър Воденичаров.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменени по всяко време от Надзорния съвет.

Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет.

Управителният съвет докладва за дейността и състоянието на Банката пред Надзорния съвет, задължително най-малко веднъж след изтичането на всяко календарно тримесечие.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, Устава на Банката и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Управителният съвет:

- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;
- определя финансовата политика на Банката в съответствие с действащото законодателство, Устава, решенията на Общото събрание на акционерите и решенията на Надзорния съвет;
- приема програми, бюджет, оперативни планове, касаещи дейността на Банката;
- одобрява и предлага за одобрение от Надзорния съвет административната структура на Банката, включваща дирекции, отдели, служби и клонове;
- взема решение за дългосрочно сътрудничество /над три години/ от съществено значение за Банката, сътрудничество с трети лица, участие или прекратяване на участие в други дружества в страната и чужбина, придобиване и разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях, както и учредяване на ипотeki, залози или други тежести върху имущество на Банката;
- изготвя и предлага за одобрение от Надзорния съвет на годишния финансов отчет, доклада за дейността на Банката и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред Общото събрание на акционерите;
- одобрява разпореждането с дълготрайните и другите активи на Банката, когато това е необходимо, съгласно разпоредбите на Закона за кредитните институции и ЗППЦК;
- одобрява кредитната и лихвената политика на Банката и тарифата за лихвите, таксите и комисионите, събирани от нея;
- взема решения за предоставяне на големи и вътрешни кредити при условията на чл. 44 и чл. 45 от Закона за кредитните институции;

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020г.

- решава прекратяването на балансовото водене на рискови експозиции, класифицирани като необслужвани, при спазване на действащата нормативна уредба. Решава отписването на липси и загуби на стойност до 10 на сто от капитала, като решението се одобрява от Надзорния съвет;
- приема вътрешните правила за дейността на Банката;
- приема правилник за работата си, който се одобрява от Надзорния съвет;
- изпълнява и други функции, възложени му от Общото събрание и Надзорния съвет.

Управителният съвет заседава най-малко веднъж месечно. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове. Когато се взема решение относно избора, освобождаване или определяне отговорността на изпълнителен директор, той не участва в гласуването. Решенията на Управителния съвет са задължителни за изпълнителните директори и прокуриста.

Членовете на Управителния съвет подават декларация, че са съгласни да изпълняват длъжността си в интерес на Банката, че са налице предвидените в закона и устава предпоставки, съответно липсват пречки за изпълняване на тази длъжност и че ще опазват банковата тайна.

По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към Банката и основанията за освобождаване.

Информацията за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е публична и се разкрива при представяне на годишните финансови отчети на Банката.

Конфликт на интереси:

Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси. В тази връзка те са запознати със задълженията и ограниченията в тяхната дейност във връзка с изискванията на закона и в частност тези на Закона за кредитните институции /ЗКИ/ и на ЗГППК. В ЦКБ АД действат вътрешни правила за реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителност. Членовете на Управителния съвет незабавно разкриват наличие на конфликт на интереси и не участват в обсъждането и гласуването на въпроси, при които съществува или е налице потенциален конфликт на интереси.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

Централна Кооперативна Банка АД

31 декември 2020г.

6. Описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на „ЦКБ“ АД във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие, начинът на приложението ѝ и резултатите през отчетния период;

ЦКБ АД не прилага политика на многообразие по отношение на административните, управителните и надзорните органи на Банката във връзка с аспекти, като възраст, пол или образование и професионален опит. Комитетът по подбор в ЦКБ АД набелязва и препоръчва за избиране от Надзорния съвет, кандидати за членове на Управителния съвет, като взема предвид баланса на професионални знания и умения, разнообразните квалификации и професионален опит на членовете в състава на съвета, необходими за управлението на Банката.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ДОКЛАД
относно изпълнението на
Програмата за прилагане на международно признатите
стандарти за добро корпоративно управление
2020 г.
„Централна кооперативна банка“/ЦКБ/ АД

През отчетната 2020 г. дейността на корпоративното ръководство е осъществявана в пълно съответствие с нормативните изисквания, заложи в ЗПЩК и актовете по прилагането му, в устава на Банката, както и в Националния кодекс за корпоративно управление. Програмата за корпоративно управление на Банката също е съобразена със заложените в Кодекса изисквания и препоръки.

От 10.01.2008 г., ЦКБ АД прилага в пълно съответствие разпоредбите на Националния кодекс за корпоративно управление.

Корпоративното ръководство на „ЦКБ“ АД споделя разбирането за корпоративното управление като балансирано взаимодействие между акционери, ръководството на Банката и заинтересованите лица. За тях доброто корпоративно управление означава лоялно и отговорно ръководство, прозрачност и независимост, както и отговорност на Банката пред обществото.

Действията на ръководството и служителите на „ЦКБ“ АД са в посока утвърждаване на принципите за добро корпоративно управление, повишаване на доверието на акционерите, инвеститорите и лицата, заинтересовани от управлението и дейността на Банката.

ПРИНЦИП „ПРИЛАГАНЕ ИЛИ ОБЯСНЕНИЕ“

Ръководството на Банката, в докладите, които изготвя за изпълнението на програмата разкрива информация, доколко „ЦКБ“ АД приема да изпълнява принципите на поведение, които са залегнали в Националния кодекс за корпоративно управление или да предостави обяснение в отчетите защо един или друг принцип не е приложим от Банката и как проблемните ситуации ще бъдат решени.

Настоящият доклад има за цел да представи информация на инвеститорите на Банката и всички заинтересовани лица относно конкретните действия и мерки, предприети от корпоративното ръководство на „ЦКБ“ АД относно спазване на основните принципи на Кодекса и добрите практики в областта на корпоративното управление.

1. КОРПОРАТИВНО РЪКОВОДСТВО

„ЦКБ“ АД има двустепенна система на управление. Към 31.12.2020 г. Надзорния и Управителен съвети следния състав:

Надзорен съвет:

Председател:

- Иво Каменов

Членове:

- Марин Митев
- Райна Кузмова
- Централен кооперативен съюз, представляван от Петър Стефанов

Управителен съвет:

Заместник председател:

- Цветан Ботев

Членове:

- Георги Константинов - Изпълнителен директор
- Сава Стойнов - Изпълнителен директор
- Георги Костов - Изпълнителен директор
- Александър Керезов
- Проф. д-р Бисер Славков

На 23.09.2020 г. след кратко боледуване почина председателя на Управителния съвет на Банката проф. Александър Воденичаров.

НАДЗОРЕН СЪВЕТ

Надзорният съвет не участва в управлението на Банката. Той представлява Банката само в отношенията с Управителния съвет. Надзорният съвет избира от своите членове председател, приема правилата за работата си и одобрява правилника за работа на Управителния съвет. Надзорният съвет може по всяко време да иска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по въпрос, който засяга Банката. Той може да прави проучвания в изпълнение на задълженията си като използва и експерти.

Надзорният съвет заседава най-малко веднъж месечно.

Надзорният съвет:

- избира членовете на Управителния съвет. Избира прокуристи, с изключение на тези, чието упълномощаване е само за дейността на клон, и търговски пълномощници;

- одобрява овластяването на двама или повече членове на Управителния съвет, които имат постоянен адрес или дългосрочно пребиваване в страната, наричани изпълнителни директори, да представляват Банката пред физически, юридически лица и държавата, и да осъществяват оперативното ѝ управление. Овластяването може да бъде оттеглено по всяко време;
 - одобрява административната структура (длъжности, организационни звена и тяхната субординация) на Банката;
 - има право по всяко време да поиска от Управителния съвет да представи сведения или доклад по всеки въпрос, който засяга Банката;
 - може да прави проучвания като използва експерти;
 - одобрява стратегията за дейността на Банката;
 - определя възнагражденията и тантиемите, дължими на прокуристите, сроковете за които се дължат и размерите на гаранциите им за управление;
 - решава други въпроси, предоставени в неговата компетентност от законите и устава.
- Надзорният съвет, по предложение на Управителния съвет, дава съгласие за:
- придобиване, закриване, прехвърляне на предприятия и части от тях;
 - съществени промени в дейността на Банката;
 - съществени организационни промени;
 - дългосрочно сътрудничество, над 3 /три/ години, с трети лица, което е от съществено значение за Банката, включително участие и прекратяване на участие в дружества с такъв срок, с изключение на случаите, когато Банката придобива мажоритарен дял в Банката;
 - създаване и закриване на клонове,

Надзорният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове.

При изпълнение на своите задължения Надзорният съвет се ръководи от законите, Устава на Банката и стандартите за почтеност и компетентност.

Политиката на Надзорния съвет по отношение на възнагражденията гарантира ефективно управление на Банката в интерес на акционерите.

Независимият член на Надзорния съвет действа в най-добрия интерес на Банката и акционерите безпристрастно и необвързано.

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

Правомощията на Управителния съвет са подробно установени в Устава на Банката. Банката се управлява и представлява от Управителен съвет, който извършва своята дейност под контрола на Надзорния съвет. Управителният съвет се състои от три до девет члена, като броят им се определя от Надзорния съвет. Към 31.12.2020 г., Управителният съвет се състои от 6 члена. На 23.09.2020 г. след кратко боледуване почина председателя на Управителния съвет на Банката проф. Александър Воденичаров.

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет за пет години. Те могат да бъдат преизбирани без ограничения, както и да бъдат освобождавани или заменяни по всяко време от Надзорния съвет.

Управителният съвет решава всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание или Надзорния съвет.

Управителният съвет докладва за дейността и състоянието на Банката пред Надзорния съвет, задължително най-малко веднъж след изтичането на всяко календарно тримесечие.

Компетенциите, правата и задълженията на членовете на Управителния съвет следват изискванията на закона, Устава на Банката и стандартите на добрата професионална и управленска практика.

Управителният съвет:

- организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Надзорния съвет;
- определя финансовата политика на Банката в съответствие с действащото законодателство, Устава, решенията на Общото събрание на акционерите и решенията на Надзорния съвет;
- приема програми, бюджет, оперативни планове, касаещи дейността на Банката;
- одобрява и предлага за одобрение от Надзорния съвет административната структура на Банката, включваща дирекции, отдели, служби и клонове;
- взема решение за дългосрочно сътрудничество /над три години/ от съществено значение за Банката, сътрудничество с трети лица, участие или прекратяване на участие в други дружества в страната и чужбина, придобиване и разпореждане с недвижими имоти или вещни права върху тях, както и учредяване на ипотечи, залози или други тежести върху имущество на Банката;
- изготвя и предлага за одобрение от Надзорния съвет на годишния финансов отчет, доклада за дейността на Банката и предложението за разпределение на печалбата, което ще направи пред Общото събрание на акционерите;
- одобрява разпореждането с дълготрайните и другите активи на Банката, когато това е необходимо съгласно разпоредбите на Закона за кредитните институции и ЗППЦК;
- одобрява кредитната и лихвената политика на Банката и тарифата за лихвите, таксите и комисионите, събирани от нея;
- взема решения за предоставяне на големи и вътрешни кредити при условията на чл. 44 и 45 от Закона за кредитните институции;
- решава прекратяването на балансовото водене на рискова експозиция, класифицирани като необслужвани, при спазване на действащата нормативна уредба. Решава отписването на липси и загуби на стойност до 10 на сто от капитала, като решението се одобрява от Надзорния съвет;
- приема вътрешните правила за дейността на Банката;
- приема правилник за работата си, който се одобрява от Надзорния съвет;
- изпълнява и други функции, възложени му от Общото събрание и Надзорния съвет.

Управителният съвет заседава най-малко веднъж месечно. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове. Когато се взема решение относно избора, освобождаване или определяне отговорността на изпълнителен директор, той не участва в гласуването. Решенията на Управителния съвет са задължителни за изпълнителните директори и прокуриста.

Членовете на Управителния съвет подават декларация, че са съгласни да изпълняват длъжността си в интерес на Банката, че са налице предвидените в закона и устава предпоставки, съответно липсват пречки за изпълняване на тази длъжност и че ще опазват банковата тайна.

По време на своя мандат членовете на Управителния съвет се ръководят в своята дейност от общоприетите принципи за почтеност и управленска и професионална компетентност.

В договорите за възлагане на управлението, сключвани с членовете на Управителния съвет, се определят техните задължения и задачи, критериите за размера на тяхното възнаграждение, задълженията им за лоялност към Банката и основанията за освобождаване.

Информацията за възнагражденията на членовете на Управителния съвет е публична и се разкрива при представяне на годишните финансови отчети на Банката.

Конфликт на интереси: Членовете на Управителния съвет са длъжни да избягват и не допускат реален или потенциален конфликт на интереси. Във тази връзка те са запознати със задълженията и ограниченията в тяхната дейност във връзка с изискванията на закона и в частност тези на Закона за кредитните институции /ЗКИ/ и на ЗППЦК. В ЦКБ АД действат вътрешни правила за реда за разкриване на конфликт на интереси и за осигуряване на доверителност. Членовете на Управителния съвет незабавно разкриват наличие на конфликт на интереси и не участват в обсъждането и гласуването на въпроси, при които съществува или е налице потенциален конфликт на интереси.

II. ОДИТ И ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

В изпълнение на изискванията на Наредба № 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките, Служба "Вътрешен одит" при ЦКБ АД проверява и оценява системата за отчетност и информация, електронните информационни системи и верността на данните; системите за управление на риси, методите за оценка на риска и достатъчността на капитала; вътрешните контролни процедури при извършване на сделки и др. В съответствие с „Правилата за организацията и дейността на специализираната служба за вътрешен одит в Централна кооперативна банка АД“ ежегодно се планират и извършват проверки на основните рискове за Банката: кредитен, лихвен, пазарен, ликвиден, операционен и др. При проверките се оценяват системите, политиките и правилата за управление на риска; дейността на органите и звената в Банката, отговарящи за контрола и оценката на отделните рискове; спазването на нормативните изисквания и вътрешни правила; системата за отчетност и информация; верността на изготвяните финансови и надзорни отчети и др.

Съгласно Закона за кредитните институции /ЗКИ/, годишните финансови отчети на „ЦКБ“ АД на индивидуална и на консолидирана основа подлежат на независим финансов одит съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит.

ЦКБ АД съгласува предварително с БНБ избора на одитори.

В доклада си одиторът дава заключение за обстоятелствата относно достоверното представяне на имущественото и финансовото състояние на Банката и получените финансов резултат. Одиторът извършва преглед и изразява одиторско мнение и относно:

1. надеждността на системите за вътрешен контрол;
2. съответствието на изготвените от Банката годишни финансови и надзорни отчети с изискванията на ЗКИ и на актовете по прилагането му.

Одиторите информират незабавно и в писмена форма БНБ за всички обстоятелства, които са им станали известни в хода на проверката и които:

1. представляват нарушение на законите, подзаконовите нормативни актове и актовете на БНБ, които регулират банковата дейност;
2. засягат или могат да доведат до засягане нормалното функциониране на Банката;
3. водят или биха могли да доведат до ситуация, при която Банката няма да е в състояние да изпълнява своите парични задължения;
4. водят до отказ на одитора да завери отчетите или да заверка на отчетите с изразяване на резерви;
5. са свързани с действия на администратор на Банката, които причиняват или могат да причинят значителни вреди на Банката или на нейни клиенти;
6. са свързани с неверни или непълни данни в отчетите и докладите, които банките редовно представят в БНБ

III. ЗАЩИТА ПРАВАТА НА АКЦИОНЕРИТЕ

Съгласно устава на Банката, акционери на Банката могат да бъдат юридически и физически лица. Акционер е всяко лице, което е придобило безналична поименна акция и е вписано в книгата на акционерите, водена от Централния депозитар.

Акционерът има право да изисква информация за състоянието на Банката, което право се упражнява в пределите на закона, по всяко време, включително и на заседанията на Общото събрание. Членовете на управителните и контролните органи и прокуристът на Банката са длъжни да отговарят вярно, изчерпателно и по същество на въпроси на акционерите, задавани на общото събрание, относно икономическото и финансовото състояние и търговската дейност на Банката, освен за обстоятелствата, които представляват вътрешна информация. Акционерите могат да задават въпроси при провеждане на Общото събрание, независимо дали те са свързани с дневния ред.

Общото събрание включва акционерите с право на глас. Те участват в Общото събрание лично или чрез представител. Правото на глас се упражнява от лицата, вписани като акционери в регистрите на Централен депозитар 14 дни преди датата на общото събрание.

Акционерите - юридически лица се представляват от законните им представители, които се легитимират с документ за самоличност и удостоверение за актуално състояние на юридическото лице.

Акционерите - физически лица се легитимират с документ за самоличност.

Пълномощниците на акционерите следва да бъдат упълномощени с пълномощно, издадено при условията и по реда на чл.116 от ЗНПДК. Подписът на упълномощителя следва да бъде нотариално заверен, съответно, да бъде универсален електронен подпис в случай на издаване на пълномощното под формата на електронен документ.

На събранията всеки акционер може да бъде представляван само от един пълномощник.

Пълномощните следва да бъдат представени пред Банката един работен ден преди деня на общото събрание.

Свикването на Общото събрание се извършва чрез покана, която се обявява в търговския регистър най-малко 30 дни преди неговото откриване. Поканата, заедно с материалите за общото събрание по чл.224 от ТЗ, се изпраща на Комисията за финансов надзор и се публикува на интернет страницата на Банката за времето от обявяването ѝ до приключването на общото събрание. По този начин се дава публичност на корпоративното събитие и се насърчава участието на акционери в Общото събрание на акционерите.

Поканата съдържа:

- наименованието и седалището на Банката;
- вида на събранието, датата, мястото и часа на провеждането му;
- дневен ред на въпросите предложени за обсъждане, както и конкретни предложения за решения;
- формалностите по регистрирането на акционерите /пълномощните/ за събранието;
- други реквизити, предвидени в закона.

През времето от обявяването на поканата до датата на провеждането на общото събрание материалите за заседанието са на разположение на акционерите и техните представители. Текстовете в материалите са конкретни и ясни, без да извеждат в заблуждение акционерите. Всички предложения относно основни корпоративни събития се представят като отделни точки в дневния ред на Общото събрание, в т.ч. предложението за разпределяне на печалба.

Гласуването на акционерите на заседанията на Общото събрание е явно.

Когато на заседание на Общото събрание бъде поставен за решаване въпрос за отговорността на акционер за претърпени от Банката вреди, акционерът или неговият представител, спрямо когото действията са насочени, не участват в гласуването.

Управителният съвет осъществява ефективен контрол, като създава необходимата организация за гласуването на представените акционери, лично или чрез упълномощени лица.

ЦКБ АД поддържа на интернет страницата си специална секция относно правата на акционерите и участието им в Общото събрание на акционерите. Управителният съвет съдейства на акционерите за включване на допълнителни въпроси в дневния ред на Общото събрание при условията и сроковете на закона. Акционерите се информират относно взетите решения на Общото събрание на акционерите, чрез публикуването на Протокола от Общото събрание на акционерите в интернет страницата на Банката и, когато е приложимо, по партидата на Банката в Търговския регистър.

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

През 2020 г. ЦКБ АД е разкривала информация, чрез сайта infostock.bg, както и чрез собствената си интернет страница.

По този начин се гарантира равнопоставеност на адресатите на информацията и не се позволява злоупотреби с вътрешна информация.

Управителният съвет гарантира, че системата за разкриване на информация осигурява пълна, навременна, вярна и разбираема информация, която дава възможност за обективни и информирани решения и оценки.

ЦКБ АД периодично разкрива информация за факти и обстоятелства, които могат да се считат за вътрешна информация, съгласно Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти.

На интернет страницата на ЦКБ АД се разкрива информация за:

- данни за Банката;
- данни за акционерната структура;
- устройствените актове на Банката;
- данни за управителните органи;
- счетоводни отчети поне за последните 3 години;
- материалите за предстоящите общи събрания на акционерите на Банката;
- Информация за взетите решения от общите събрания на акционерите поне за последните пет години;
- информация за одиторите;
- информация за предстоящи събития;
- важна информация, свързана с дейността на Банката.

IV. ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА

„ЦКБ“ АД приема, че заинтересованите лица са всички лица, които не са акционери и които имат интерес от икономическия просперитет на Банката.

Ръководството на Банката насърчава сътрудничеството между Банката и заинтересованите лица за повишаване на благосъстоянието на страните, за осигуряването на стабилно развитие на „ЦКБ“ АД.

В своята политика спрямо заинтересованите лица, Банката се съобразява със законовите изисквания, въз основа на принципите на прозрачност, отчетност и бизнес етика.

На заинтересованите лица ще бъде предоставяна необходимата информация за дейността на Банката, актуални данни за финансовото състояние и всичко, което би спомогнало за правилната им ориентация и вземане на решение.

Корпоративното ръководство поддържа ефективни връзки със заинтересованите лица. „ЦКБ“ АД прилага тази практика и разкрива информация към заинтересованите лица посредством оповестяване на регулираната информация към обществеността.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Нефинансова декларация

съгласно Чл. 48 от Закона за счетоводството

Настоящата Нефинансова декларация е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството и е неразделна част от Годишния доклад за дейността на ЦКБ АД за 2020 г.

Ръководството на ЦКБ АД декларира своята Политика за социална отговорност, която е документирана, прилагана, поддържана и съобщена на всички нива в структурата на Банката.

Политиката за социална отговорност на ЦКБ АД е насочена към извършване на дейностите в условията на стратегическо управление, което допринася за устойчиво икономическо развитие, коректни и етични трудови отношения с работниците и служителите, техните семейства и обществото като цяло с цел подобряване на качеството на живот.

Ръководството се ангажира да създава необходимите условия за спазване изискванията на Система за социална отговорност и за активното съдействие на ръководния и изпълнителски персонал в нейното развитие.

Ръководните принципи на ЦКБ АД по отношение на социалната отговорност включват:

- спазване на приложимите национални законови и други изисквания и зачитане на международните актове и тяхното тълкуване в областта на социалната отговорност;
- недопускане на детски труд в противоречие с трудовото законодателство;
- недопускане на участие или съдействие за използването на принудителен или задължителен труд;
- недопускане на трафик на хора;
- осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на своите служители;
- уважение и зачитане на правата на човека и неговите основни свободи, определени във Всеобщата декларация за правата на човека;
- защита на общоприетите човешки ценности;
- развитие и мотивиране на персонала;
- осигуряване на сигурност в заплащанията;
- поддържане на адекватно заплащане на труда с навременно плащане на работните заплати, данъците и видовете осигуровки на служителите и работниците;
- осигуряване ефективност на документирането, изпълняването, поддържането и разпространението на политиката в достъпна разбираема форма до всички служители, включително ръководен, експертен и изпълнителски персонал, както и до подизпълнители и доставчици.

I. Бизнес модел

Централна кооперативна банка АД се стреми да разширява своя пазарен дял, прилагайки клиентски ориентиран модел на банкиране и използвайки се от широко разпределената си мрежа от клонове и офиси. Предлагащите универсални услуги са ориентирани както към населението, така и към земеделски производители, МСП и корпоративни клиенти. Банката има богато портфолио от продукти и услуги, включващо потребителски, стокови и ипотечни кредити, всички видове кредити за юридически лица, банкови карти и допълнителни разплащателни услуги, базирани на тях. Член е на системата за преводи Western Union, предлага инвестиционни и посреднически услуги на българския и световния финансов пазар и други. Основните показатели, чрез които Банката определя своите стратегически цели, е ръстът в абсолютни стойности на съответните показатели и пазарния дял. Банката непрекъснато адаптира условията по своите продукти, като постоянно анализира пазарните условия и внедрява нови продукти, задоволяващи нуждите на клиентите.

Основна стратегия и цел е в дългосрочен план да се развият и надградят електронните канали за достъп, позволяващи не само електронни разплащания, но и по-голяма достъпност до различни банкови услуги – нови изисквания за ориентация към клиента, осъвременяване на функционалностите, усъвършенствани оперативни свойства.

II. Описание на политиките

За ЦКБ АД е от приоритетно значение да съблюдава високи стандарти във всички свои делови взаимоотношения. В процедурите на Банката са заложени механизми, които гарантират на висшия управленски състав и на всички заинтересовани страни адекватното и ефективно функциониране на системите за вътрешен контрол, управление на риска, отчетност и прозрачност.

Банката прилага ясна и категорична политика, както и прозрачни процедури за оценка, избор и взаимодействие със своите партньори, доставчици, клиенти и всички заинтересовани страни. Освен осигуряването на надеждни и висококачествени продукти и услуги, служителите на ЦКБ АД имат за цел да обслужват прецизно потребностите, правата и интересите на нашите клиенти, да търсят взаимна изгода, да спазват закона и вътрешните правила и да работят при пълна поверителност, съгласно изискванията на действащото законодателство в страната. Банката влага сериозни ресурси и усилия, за да проучи, формулира и подбере подходящите решения, с които да предотврати възникването на всеки срещнат в практиката проблем.

Етичен бизнес кодекс на ЦКБ АД

С цел контрол върху етичните аспекти на работата на служителите на Банката, в Кодекса за поведение и професионална етика на Банката е заложена система от правила, които системно се актуализират и допълват. В кодекса са залегнали принципите на честност, доялност и съвестност, както и строги изисквания към поведението на служителите по отношение на тяхната лична и професионална етика. Той съдържа правила и норми, които дават насока на служителите в ежедневната им работа и задава общия тон на взаимоотношенията им както в рамките на Банката, така и с трети страни.

Политика за борба против корупцията

ЦКБ АД не толерира каквато и да е форма на подкуп или корупция. В частност, Банката приема да се въздържа от всякакви действия и поведение, които биха могли да бъдат възприети като активен или пасивен подкуп.

Служителите са задължени да спазват Закона за мерките срещу прането на пари, Правилника за приложение на Закона за мерките срещу прането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на терористична дейност и вътрешните правила за контрол и предотвратяване на пране на пари и финансиране на терористична дейност.

Прилагат се изпитани процедури, които гарантират активите на Банката и предотвратяват търговията с вътрешна информация и евентуални злоупотреби от страна на служителите. Освен с грижа за клиента, бизнес партньорите, властите и обществото, всички служители на ЦКБ АД се ангажират и с това да осигурят справедливо отношение към всички свои колеги, както и да се придържат стриктно към изискванията на Закона за защита от дискриминация.

Ръководството съзнава, че неговият професионален и житейски пример има по-голямо въздействие върху служителите, отколкото казаните или написани думи. Ето защо всеки един от тях се стреми да бъде пример за подражание по отношение на професионалната си етика и високите си морални качества, а в служебните си задължения да се ръководи от ценности като честност, справедливост, прецизност, лоялност, уважение и благоразумие. Ръководството споделя вярата, че доброто корпоративно управление не се изчерпва единствено с покриване на заложените в законовата рамка изисквания, а е преди всичко въпрос на дълбока вътрешна убеденост. За ЦКБ АД, доброто корпоративно управление предполага на първо място уважение към акционерите, които са гласували доверие на ръководството, както и осъзнаване на непосредствените и дългосрочните ползи от управленската прозрачност.

Политика по отношение на служителите

Водени от предизвикателствата на съвременната пазарна среда и в отговор на повишаващите се изисквания, ръководството вярва, че успешен бизнес и стабилно развитие са възможни само чрез фокусиране върху качеството в целия аспект от дейности на ЦКБ АД.

ЦКБ АД съзнава, че начинът, по който се отнася със своите служители и социалните придобивки, които им осигурява, са сред основните механизми, чрез които Банката може да работи за общественото благо. Затова от самото си създаване Банката инвестира в непрекъснатото усъвършенстване на човешките си ресурси, като прилага прецизни методи за подбор, обучение, оценка и възнаграждаване на персонала. Тези практики стъпват върху убеждението на ръководството, че хората са най-ценният й актив и основната предпоставка за бъдещ растеж.

ЦКБ АД отдава огромно значение на:

- Подбора на кандидатите за работа въз основа на личните им качества и заслуги, базиран на внимателна оценка на познанията, компетентността и професионализма на потенциалните служители. Дава равен шанс на всички достойни кандидати да станат част от екипа й без оглед на техния пол, етнически произход, обществено положение, възраст, политически възгледи или каквито и да е било други фактори, които нямат отношение към техния професионализъм и умения, чрез прилагане на политика по многообразие.

- Осигуряването на равни възможности за обучение и кариерно развитие на всички служители без оглед на настоящата им позиция.

- Създаването на работна среда, която цени, признава и възнаграждава усилията и постиженията, които са и сред основните ценности на организацията.

Развитие на потенциала на служителите

Банката се стреми да насочва служителите си към бизнес дейности, които биха позволили пълното разгръщане на техния потенциал и осъществяване на техните лични и професионални амбиции. Акцентира се и върху развитието на качества, които позволяват непрекъснатото израстване на служителите и оттам – на цялата организация.

Политиката за развитие на персонала в ЦКБ АД дава възможност на служители от всички йерархични нива, които са доказали професионалните си качества, да бъдат повишавани не само в рамките на същото управление/ клон, но и да бъдат преназначавани на други позиции в организацията, стига да притежават изискваните за новата длъжност опит и професионални качества.

Не на последно място, за ЦКБ АД е от огромно значение да задържи и да развива кадрите си и последователно полага усилия в тази посока. През цялата година се организират програми за развитие на персонала, чиято цел е проучването и усъвършенстването на професионалните качества на служителите ѝ и пълното разгръщане на техния потенциал.

Трудово възнаграждение и социални придобивки

Политиката на заплащане и допълнителни социални придобивки е разработена с цел привличане, наемане и задържане на висококвалифицирани кадри. Тя се основава на следните принципи: вътрешно равновесие, признание на личните качества на всеки служител, възнаграждение, съответстващо на представянето и конкурентност.

За 2020 г. Банката има приета от управителния съвет „Програма за обучение и развитие на персонала от системата на ЦКБ АД“, за чийто изпълнение, с решение на Управителния съвет на Банката, са одобрени 200,000 лв.

Нашите ценности:

- справедливост – равни възможности за развитие
- качество – стремеж към съвършенство във всяко начинание
- уважение – към нашите колеги, клиенти и съграждани
- скъпост – успяваме, когато сме заедно
- доверие – то прави и невъзможното постижимо
- социална отговорност- работа с грижа към обществото
- ефективност – стремеж винаги да бъдат постигнати целите
- креативност – търсене на новаторски идеи в стремежа си да се усъвършенстваме

III. Основни рискове, свързани с екологичните и социалните въпроси

Успехът на всеки бизнес е неразривно свързан с благоденствието на общността, в чиито рамки той развива своята дейност. Ето защо ежедневните действия на ЦКБ АД са подчинени на най-висшите етични принципи и на непоколебимото желание на Банката да даде своя значим принос към развитието на българското общество. Банката също така е отворена към нови възможности за инициативи, които облагодетелстват местните общности и повишават гражданското самосъзнание сред служителите ѝ.

Политика на Банката по опазване на околната среда се състои в:

1. Изпълнение на дейностите по начин, гарантиращ опазването на околната среда.
2. Вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда.
3. Спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от Банката, насочени към екологичното равновесие.

Основните екологични рискове, които имат отношение към дейностите в Банката са свързани с неспазване на екологичните норми и установени правила.

Основните социални рискове пред, които е изправена Банката е риска от текучество и риск от ниска квалификация на новопостъпилия персонал.

Бъдещи задачи пред ЦКБ АД са:

1. Привличане на нови квалифицирани кадри.
2. Ограничаване на текучеството до минимум, чрез въвеждане на стимули за постигнати резултати и разширяване на социалната програма.
3. Обучение на новопостъпващия персонал.

ЦКБ АД спазва всички свои приети политики по отношение на екологичните и социалните въпроси.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ДОКЛАД
ЗА ПРИЛАГАНЕ ПОЛИТИКАТА НА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА
НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА
ЗА 2020 Г.

Настоящият доклад е изготвен в съответствие с чл. 13 от Наредба 48 на Комисията за финансов надзор, Наредба 4 на Българска народна банка, чл. 450 от Регламент 575/2013 г. при спазване изискванията на чл. 1, ал. 4, Наредба 48 на КФН, регламентиращ реда на прилагането на секторните политики и наредбата, както и чл. 18 от Политиката за възнаграждения на ЦКБ АД.

1. Информация относно процеса на вземане на решения при определяне на политиката за възнагражденията, включително, ако е приложимо, информация за мандата и състава на комитета по възнагражденията, имената на външните консултанти, чиито услуги са били използвани при определянето на политиката за възнагражденията

Процесът на вземане на решения е съгласно Политика за възнагражденията на членовете на Надзорния съвет и Управителния съвет на ЦКБ АД, приета от Общото събрание на акционерите, проведено на 16.09.2020 г.

2. Информация относно относителната тежест на променливото и постоянното възнаграждение на членовете на управителните и контролните органи

През 2020 г. е изплатено на членовете на Управителния съвет, променливо възнаграждение, което представлява около 46% от постоянното възнаграждение.

3. Информация относно критериите за постигнати резултати, въз основа на които се предоставят опции върху акции, акции на дружеството или друг вид променливо възнаграждение и обяснение как критериите по чл. 14, ал. 2 и 3 допринасят за дългосрочните интереси на дружеството

Не са предоставяни опции върху акции.

4. Пояснение на прилаганите методи за преценка дали са изпълнени критериите за постигнатите резултати

Не са прилагани критерии за постигнати резултати.

5. Пояснение относно зависимостта между възнаграждението и постигнатите резултати

Няма зависимостта между възнаграждението и постигнатите резултати.

6. Основните плащания и обосновка на годишната схема за изплащане на бонуси и/или на венчки други непарични допълнителни възнаграждения

На основание чл. 10 от Политиката за възнагражденията в Групата на ЦКБ АД, Надзорния съвет на банката, отчитайки допълнително обстоятелствата относно организацията и продължаването на работата на банката в условията на извънредно положение, обявено с Решение на Народното събрание на Република България от 13.03.2020г. във връзка с пандемията, причинена от разпространение на Covid-19, Надзорният съвет на банката реши през 2020 г. да бъдат изплащани на стимули за продължаване на ангажимент, на членовете на Управителния съвет.

През 2020 г. няма изплащани непарични възнаграждения на членовете на управителни и контролни органи на банката.

7. Описание на основните характеристики на схемата за допълнително доброволно пенсионно осигуряване и информация относно платените и/или дължимите вноски от дружеството в полза на съответния член на управителен или контролен орган за съответната финансова година, когато е приложимо

Допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд - ДПО за сметка на работодател, е част от социалната политика на дружеството, която се прилага спрямо всички служители на банката. Вноските от работодател до 60,00 лв. месечно на служител се признават за разход за данъчни и счетоводни цели и са освободени от задължителни осигурителни вноски за сметка на лицето и на работодателя. (съгласно ЗКПО чл. 213, ал. 1.)

Информация за изплатените вноски от дружеството за допълнително пенсионно осигуряване са посочени в таблицата към т.13.

8. Информация за периодите на отлагане на изплащането на променливите възнаграждения;

Няма отложени променливи възнаграждения

9. Информация за политиката на обезщетенията при прекратяване на договорите;

Няма обезщетенията при прекратяване на договорите;

10. Информация за периода, в който акциите не могат да бъдат прехвърляни и опциите върху акции не могат да бъдат упражнявани, при променливи възнаграждения, основани на акции;

Няма възнаграждения основани на акции.

11. Информация за политиката за запазване на определен брой акции до края на мандата на членовете на управителните и контролните органи след изтичане на периода по т. 10;

Няма такава политика.

12. Информация относно договорите на членовете на управителните и контролните органи, включително срока на всеки договор, срока на предизвестие за прекратяване и детайли относно обезщетенията и/или други дължими плащания в случай на предсрочно прекратяване;

В договорите на членовете на Управителния съвет на банката, не е предвиден срок на предизвестие, както и обезщетение при предсрочно прекратяване.

13. Пълния размер на възнаграждението и на другите материални стимули на членовете на управителните и контролните органи за съответната финансова година

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката за 2020 г. в лева		
			Възнаграждение	Вноска за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
4.	Централен кооперативен съюз**	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров***	Председател на УС на ЦКБ АД	52,000	1,200	33,334
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
7.	Сава Маринов Стойков	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
8.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334

*Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС.

** На 23.09.2020 г. починал председателят на Управителния съвет на банката проф. Александър Воденичаров.

14. Информация за възнаграждението на всяко лице, което е било член на управителен или контролен орган в публично дружество за определен период през съответната финансова година:

а) пълния размер на изплатеното и/или начислено възнаграждение на лицето за съответната финансова година

	Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката за 2020 г. в лева		
			Възнаграждение	Вноски за ДПО за сметка на дружеството	Премия
1.	Иво Каменов Георгиев	Председател на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
2.	Марин Великов Митев	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
3.	Райна Димитрова Кузмова	Член на НС на ЦКБ АД	120,000	1,200	-
4.	Централен кооперативен съюз**	Член на НС на ЦКБ АД	144,000	-	-
5.	Александър Асенов Воденичаров***	Председател на УС на ЦКБ АД	52,200	1,200	33,334
6.	Цветан Цанков Ботев	Зам. председател на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
7.	Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
8.	Георги Димитров Константинов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
9.	Георги Косев Костов	Изп. директор и член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
10.	Александър Димитров Керезов	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334
11.	Бисер Йорданов Славков	Член на УС на ЦКБ АД	72,000	1,200	33,334

*Посоченото възнаграждение е с вкл. ДДС

** На 25.09.2020 г. почина председателът на Управителния съвет на банката проф. Александър Воденичаров

б) възнаграждението и други материални и нематериални стимули, получени от лицето от дружества от същата група;

Име, презиме, фамилия	Длъжност в управителните и контролни органи	Получени възнаграждения на всеки от членовете на управителните и контролни органи на банката от нейните пълноценни дружества за 2020 г. в лева				
		ЦКБ АД		ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД		
		Член на НС	Член на ОС*	Възнаграждение	ДПО	Премия
Георги Димитров Константинов	Член на ОС и НС на ЦКБ АД, Скопие, Изп. директор и член на Асете Мениджмънт СД на ЦКБ ЕАД	13,035.75	10,428.47	13,333.32	720	2,900
Сава Маринов Стойнов	Изп. директор и член на СД на ЦКБ Асете Мениджмънт ЕАД	-	-	13,333.32	720	2,900

*ОС – одиторски съвет

в) възнаграждение, получено от лицето под формата на разпределение на печалбата и/или бонуси и основанията за предоставянето им

Няма такива

г) всички допълнителни плащания за услуги, предоставени от лицето извън обичайните му функции, когато подобни плащания са допустими съгласно сключения с него договор

Няма такива

д) платеното и/или начислено обезщетение по повод прекратяване на функциите му по време на последната финансова година

Няма такива

е) обща оценка на всички непарични облаги, приравнени на възнаграждения, извън посочените в букви "а" - "д"

Няма такива

ж) Информация относно всички предоставени заеми, плащания на социално-битови разходи и гаранции от дружеството или от негови дъщерни дружества или други дружества, които са предмет на консолидация в годишния му финансов отчет, включително данни за оставащата неизплатена част и лихвите

Централна кооперативна банка АД е универсална търговска банка, както отпускането на заеми и предоставянето на гаранции е част от основната дейност на банката, съгласно лиценз издаден от Българска народна банка. Ползването от членове на корпоративното ръководство кредитни продукти става при стриктно спазване на чл. 45 от Закона за кредитните институции, Наредба № 37 на БНБ за вътрешните експозиции на банките, правила, политики и процедури, одобрени и контролирани от БНБ. Лихвите, са съгласно действащата тарифа на банката. Общите условия при които се ползват кредитните продукти са валидни за всички клиенти на банката. Оповестяването на кредити и гаранции на членовете на корпоративното ръководство на ЦКБ АД се прави пред БНБ по нормативно определен ред.

Не са изплащани социално – битови разходи на членове на корпоративното ръководство.

15. Информация по отношение на акциите и/или опциите върху акции и/или други схеми за стимулиране въз основа на акции:

Няма схеми за стимулиране въз основа на акции.

а) брой на предложените опции върху акции или предоставените акции от дружеството през съответната финансова година и условията, при които са предложени, съответно предоставени

Няма такива.

б) брой на упражнените опции върху акции през съответната финансова година и за всяка от тях, брой на акциите и цената на упражняване на опцията или стойността на лихвата по схемата за стимулиране на база акции към края на финансовата година; в) брой на неупражнените опции върху акции към края на финансовата година, включително данни относно тяхната цена и дата на упражняване и съществени условия за упражняване на правата; г) всякакви промени в сроковете и условията на съществуващи опции върху акции, приети през финансовата година

Няма такива.

16. Годишно изменение на възнаграждението, резултатите на дружеството и на средния размер на възнагражденията на основа пълно работно време на служителите в дружеството, които не са директори, през предходните поне пет финансови години, представени заедно по начин, който да позволява съпоставяне

	2020	2019	2018	2017	2016	2015	А 2020 ср.ср.мо 2019	А 2019 ср.ср.мо 2018	А 2018 ср.ср.мо 2017	А 2017 ср.ср.мо 2016	А 2016 ср.ср.мо 2015
	в лева	в лева	в лева	в лева	в лева	в лева	в %	в %	в %	в %	в %
Възнаграждение на всички членове на УС за година в лв.	717,538	504,000	530,146	296,968	305,076	306,848	42%	+5%	79%	+3%	+1%
Среден годишен размер на възнаграждение на член на УС за година	105,334	72,000	72,000	42,424	39,379	38,356	46%	0%	70%	8%	3%
Възнаграждение на всички членове на НС	504,000	504,000	504,000	252,000	252,000	252,000	0%	0%	100%	0%	0%
Среден годишен размер на възнаграждение на член на НС за година	120,000	120,000	120,000	60,000	60,000	60,000	0%	0%	100%	0%	0%
Печалба за периода в хил. лв.	26,380	34,242	33,770	36,814	25,598	6,704	+40%	1%	+8%	+4%	+282%
Брутно възнаграждение на основа на пълно работно време на служителите в Банката, които не са директори за година	36,418,111	36,695,037	33,275,063	31,402,385	31,231,340	29,018,452	+1%	+0%	6%	+1%	+8%
Среден годишен размер на възнаграждение на основа на пълно работно време на служителите в Банката, които не са директори за година	20,751	20,118	16,746	15,518	14,519	13,865	3%	+20%	9%	+6%	+5%

17. Информация за упражняване на възможността да се изиска връщане на променливото възнаграждение

Не е не лице възможността да се изиска връщане на променливото възнаграждение.

18. Информация за всички отклонения от процедурата за прилагането на политиката за възнаграждения във връзка с извънредни обстоятелства по чл. 11, ал. 13, включително разяснение на естеството на извънредните обстоятелства и посочване на конкретните компоненти, които не са приложени

Няма отклонения от процедурата.

ГЕОРГИ КОСТОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

САВА СТОЙНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на
Централна кооперативна банка АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на индивидуалния финансов отчет на Централна кооперативна банка АД ("Банката"), съдържащ индивидуалния отчет за финансовото състояние към 31 декември 2020 и индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, индивидуалния отчет за промените в собствения капитал и индивидуалния отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към индивидуалния финансов отчет, съдържащи оповестяване на съществени счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният индивидуален финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, индивидуалното финансово състояние на Банката към 31 декември 2020 и нейните индивидуални финансови резултати от дейността и индивидуалните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет“. Ние сме независими от Банката в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на индивидуалния финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

<i>Ключов одиторски въпрос</i>	<i>Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит</i>
Обезценка на кредити и аванси на клиенти Предоставените кредити и аванси на клиенти представляват съществена част (39%) от общите активи на Банката към 31 декември 2020, като тяхната брутна балансова стойност възлиза на 2,590,319 хил. лв., а натрупаната обезценка е в размер на 33,473 хил. лв. Банката прилага модел на обезценка, базиран на очаквани кредитни загуби в съответствие с изискванията на МСФО 9 Финансови инструменти. (Виж бел. 3 и 8 от индивидуалния финансов отчет.) Оценката на загубите от обезценка на предоставени кредити и аванси на клиенти изисква от ръководството на Банката да прилага значително ниво на преценка, особено по отношение на идентифицирането на обезценени вземания и количественото определяне на обезценките на кредити. За да определи сумата на обезценките за очаквани кредитни загуби, Банката прилага статистически модели с входящи данни, получени от вътрешни и външни източници. Съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“, Банката разграничава три фази на обезценка, като критериите за класификация в отделните фази се базират на оценка на обективните характеристики на кредитите и кредитополучателите, и на субективни преценки на Банката. Преценката за класификацията в отделните фази за обезценка е резултат от комбинация на количествени и качествени фактори. Очакваните кредитни загуби се изчисляват, използвайки налична историческа информация	В тази област, нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха: • Разбиране за процесите на определяне на обезценка на предоставени кредити и аванси на клиенти, прилагани от Банката. • Преценка относно адекватността на политиките, процедурите и въведените контроли върху процеса, с цел разработка на по-нататъшни одиторски процедури по начин, по който да бъдем в състояние да адресираме рисковете от съществено неправилно отчитане, свързани с начислените загуби от обезценка на кредити и аванси на клиенти. • Включване в одита на наши експерти в областите, изискващи специфична експертиза. • Преглед на качеството на историческите данни, използвани в изчислението на рисковите параметри. За извадка от експозиции ние извършихме: • Оценка доколко използваните методи за определяне на обезценките са подходящи. • Независим анализ за нивото на необходимите обезценки на кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2020 на база на преглед на вътрешна и външна информация и сравнение на нашето очакване с обезценките, определени от ръководството и представени във финансовия отчет. • Оценка доколко е подходяща класификацията по фази, вземайки предвид дали са налице фактори, показващи значително увеличение на кредитния риск.

и очакваното бъдещо развитие, определено с използване на макроикономически индикатори. Използваните статистически модели се базират на вероятността от неизпълнение (PD), очакваната сума на загубата при неизпълнение (LGD) и експозицията при неизпълнение (EAD). Входящите данни за моделите, методиките на изчисление и тяхното прилагане зависят от преценката на ръководството на Банката. Пандемията от COVID-19 доведе до увеличаване на несигурността по отношение на икономическите перспективи и заедно с различните правителствени мерки, включително мораториума върху плащания по кредити, повиши сложността на оценката и мониторинга на финансовото състояние на клиентите, което изисква повишено ниво на преценка при изчисляване на обезценките на кредити и аванси. Както е оповестено в бел. 8 от приложения индивидуален финансов отчет, Банката е отчела към 31 декември 2020 натрупана обезценка на кредити и аванси на клиенти в размер на 33,473 хил. лв. Поради: • значимостта на оценката на кредитите и авансите на клиенти за индивидуалния финансов отчет; • факта, че допусканията за определяне на загубите от обезценка по своята същност включват значителни преценки; • ефекта, който пандемията от COVID-19 има върху тези преценки, ние преценихме, че определянето на обезценката на кредити и аванси на клиенти е ключов одиторски въпрос.	• Професионална преценка и оценка на допусканията, използвани при определяне на обезценките и сравнение на нашите преценки с използваните от Банката. • Анализ на финансовото състояние на кредитополучателите и проверка дали са налице нарушения на договорите и/или отклонения при спазване на договорните условия. • Анализ на основните допускания и преценки на ръководството на Банката, включително оценка на приложените сценарии за очакваните парични потоци. • Анализ на влиянието на текущите икономически условия, оценките на обезпеченията и други фактори, които могат да повлияят на събираемостта на кредитите. • Оценка на адекватността на допусканията и преценките на Банката, свързани с въздействието на пандемията от COVID-19, включително мораториума върху плащания по кредити и други правителствени мерки, върху оценката на очакваните кредитни загуби и всички аспекти на процеса по определянето им. • Преизчисление на обезценката на извадка от експозиции, на база на стойностите на рисковите параметри, получени в резултат от прилагането на моделите. Ние извършихме оценка на пълнотата и адекватността на оповестяванията в индивидуалния финансов отчет на Банката, свързани с оценката на кредитите и аванси на клиенти.
--	---

Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Банката („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, декларация за корпоративно управление, нефинансова декларация и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва индивидуалния финансов отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на индивидуалния финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с индивидуалния финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за индивидуалния финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този индивидуален финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на индивидуалния финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Банката или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Банката („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Банката.

Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали индивидуалният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този индивидуален финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в индивидуалния финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Банката.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Банката да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в индивидуалния финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Банката да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията, и дали индивидуалният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на индивидуалния финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от индивидуалния финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление, нефинансовата декларация и доклада за изпълнение на политиката за възнагражденията, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно "Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора" на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК, както и чл. 100н, ал. 13 от ЗППЦК във връзка с чл. 116в, ал. 1 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, съответства на индивидуалния финансов отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100н, ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

- В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- Нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- Докладът за изпълнение на политиката за възнаграждения за финансовата година, за която е изготвен индивидуалният финансов отчет, е предоставен и отговаря на изискванията, определени в наредбата по чл. 116в, ал. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 100н, ал. 10 във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Банката и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Банката във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от доклада за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от 21 април 2004 относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Допълнително докладване относно одита на индивидуалния финансов отчет във връзка с чл. 100н, ал. 4, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Изявление във връзка с чл. 100н, ал. 4, т. 3, б. „б“ от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Информация относно сделките със свързани лица е оповестена в бел. 35 към индивидуалния финансов отчет. На база на извършените от нас одиторски процедури върху сделките със свързани лица като част от нашия одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че сделките със свързани лица не са оповестени в приложения индивидуален финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020, във всички съществени аспекти, в съответствие с изискванията на МСС 24 „Оповестяване на свързани лица“. Резултатите от нашите одиторски процедури върху сделките със свързани лица са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху сделките със свързани лица.

Изявление във връзка с чл. 100и, ал. 4, т. 3, б. „в” от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

Нашите отговорности за одит на индивидуалния финансов отчет като цяло, описани в раздела на нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на индивидуалния финансов отчет“, включват оценяване дали индивидуалният финансов отчет представя съществените сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне. На база на извършените от нас одиторски процедури върху съществените сделки, основополагащи за индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020, не са ни станали известни факти, обстоятелства или друга информация, на база на които да направим заключение, че са налице случаи на съществено недостоверно представяне и оповестяване в съответствие с приложимите изисквания на МСФО, приети от Европейския съюз. Резултатите от нашите одиторски процедури върху съществените за индивидуалния финансов отчет сделки и събития на Банката са разгледани от нас в контекста на формирането на нашето мнение относно индивидуалния финансов отчет като цяло, а не с цел изразяване на отделно мнение върху тези съществени сделки.

Допълнително докладване във връзка с Наредба №58/2018 г. на Комисията за финансов надзор (КФН)

Изявление във връзка с чл. 11 от Наредба №58/2018 г. на КФН за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисиони, други парични и непарични облаги

На база на извършените одиторски процедури и на придобитото познаване и разбиране за дейността на Банката („Инвестиционен посредник“) в хода и контекста на нашия одит на финансовия й отчет като цяло, създадената и прилагана организация във връзка със съхраняването на клиентски активи съответства на изискванията на чл. 3-10 от Наредба № 58 на КФН и чл. 92-95 от Закона за пазарите на финансови инструменти, по отношение на дейността на инвестиционния посредник.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Делойт Одит ООД и Грант Торнтон ООД са назначени за задължителни одитори на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 на Банката от Общото събрание на акционерите, проведено на 16 септември 2020, за период от една година.
- Одитът на индивидуалния финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2020 на Банката представлява двадесет и трети пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Делойт Одит ООД и четвърти пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Грант Торнтон ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Банката, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.

- Не са предоставяни посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Банката.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставили други услуги на Банката, които не са посочени в доклада за дейността или индивидуалния финансов отчет на Банката.

Делойт Оудит ООД

За Делойт Оудит ООД

[Signature]

Росица Богсва

Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

За Грант Торнтон ООД

[Signature]

Зорница Джамбазка

Регистриран одитор, отговорен за одита

Марий Апостолов

Управител

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

бул. Черни връх 26
1421 София, България

30 март 2021

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Бележка	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда в Централната банка	4	1,881,446	1,753,982
Предоставени ресурси и аванси на банки	5	182,350	221,182
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	6	359,672	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	7	276,698	246,748
Предоставени кредити и аванси на клиенти	8	2,556,846	2,442,619
Други активи	9	42,923	44,349
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	10	714,737	566,292
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	11	420,668	311,075
Инвестиции в дъщерни предприятия	12	49,416	49,416
Дълготрайни активи в активи с право на ползване	13	142,003	151,402
Инвестиционни имоти	14	14,409	15,112
ОБЩО АКТИВИ		6,641,168	6,105,407
ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ			
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	15	66,092	26,162
Задължения към други депозанти	16	5,909,095	5,422,254
Емитирани облигации	17	25,451	25,424
Провизии за задължения	18	978	1,071
Други задължения	19	55,876	62,296
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ		6,057,492	5,537,207
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	20.1	127,130	127,130
Премияен резерв		110,470	110,470
Резерви, включително неразпределена печалба	20.2	308,968	270,540
Процентуален резерв	20.3	16,728	25,818
Печалба за текущата година		20,380	34,242
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		583,676	568,200
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И СОБСТВЕН КАПИТАЛ		6,641,168	6,105,407

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 25 март 2021 от:

Георги Костев
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

С одиторски доклад от 3 март 2021:
Делойт Оudit ООД, одиторско дружество

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за данта

Стойков
Изпълнителен директор

Йордан Христов
Главен счетоводител

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Залина Дасамбаска,
регистрацион одитор, отговорна за данта

Мария Кръстова, управител

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от лихви	21	123,164	133,805
Разходи за лихви	21	(13,638)	(16,510)
Нетен доход от лихви		109,526	117,295
Приходи от такси и комисиони	22	58,970	61,977
Разходи за такси и комисиони	22	(11,837)	(12,084)
Нетен доход от такси и комисиони		47,133	49,893
Нетни печалби от операции с ценни книжа	23	14,530	5,950
Нетни (загуби)/ печалби от промяна на валутни курсове	24	(11,780)	4,781
Други нетни приходи от дейността	25	2,165	3,273
Разходи за дейността	26	(133,454)	(135,453)
Регистрирани провизии/(разходи) за провизии за задължения		92	(696)
Нетни разходи за обещанки за несъбираемост	27	(5,582)	(7,085)
Печалба за периода преди данъчно облагане		22,650	37,958
Разходи за данъци	28	(2,270)	(3,716)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		20,380	34,242
Друга всеобхватна (загуба) /доход			
<i>Компоненти, които се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
(Загуби)/печалби от дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, нетно от данъци			
		(4,707)	5,643
<i>Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:</i>			
(Загуби)/печалби от капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, нетно от данъци			
		(9)	1,207
Проценка на задължения по пълнове с дефинирани доходи	19	(190)	(200)
Общо друга всеобхватна (загуба)/ доход, нетно от данъци		(4,906)	6,650
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЫЦИ		15,474	40,892
Доход на акция (в лева)	29	0.16	0.27
Доход на акция с намалена стойност (в лева)	29	0.16	0.26

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 25 март 2021 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Здрав Стойков
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Венелин Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 10 март 2021:
Делойт Оudit ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Заринца Джамбизка,
Регистриран одитор, отговорен за одита
Мария Илистова, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Венчани суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Годишната, приключваща на 31.12.2020	Годишната, приключваща на 31.12.2019
Парични потоци от основна дейност		
Печалба преди данъци	22,650	37,958
Промяна в оперативните активи		
Намаляване на предоставени ресурси и аванси на банки с плащане над 90 дни	-	26,129
Увеличение на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(56,594)	(47,518)
Увеличение на финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(16,457)	(43,998)
Придобиване и рекласификация на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	(153,135)	(57,903)
Увеличение на предоставени кредити и аванси на клиенти	(120,583)	(189,061)
Намаляване/(увеличение) на други активи	1,426	(17,509)
	(345,343)	(331,860)
Промяна в оперативните пасиви		
Увеличение/(намаляване) на депозити от банки	59,930	(14,278)
Увеличение на задължения към други депозанти	486,841	408,515
Изменение на задължения за провизии	(185)	(315)
(Намаляване)/увеличение на други задължения	(4,614)	9,788
	521,972	403,710
Други непарични трансакции, включени в печалбата преди данъци:		
Нетна (печалба)/загуба от инвестиционна дейност	(13,493)	675
Намаляване на коректив за обезценка на ресурси и аванси на банки	(10)	(117)
Увеличение на коректив за обезценка на репо сделки	152	886
Увеличение на коректив за обезценка на кредити и аванси към клиенти	6,356	4,514
(Намаляване)/увеличение на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	(470)	239
(Намаляване)/увеличение на коректив за обезценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(445)	1,563
(Намаляване)/увеличение на провизии за задължения	(92)	696
Амортизация	26,071	25,669
Промена в балансовата стойност на отписани активи	(2,930)	591
Ефекти от амортизация на финансов пасив	27	81
	15,166	34,797
Изменение в отерочените данъци	(12)	(5)
Платен данък печалба	(3,418)	(2,640)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	211,015	141,960

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 25 март 2021 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Сава Стойнов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурор

Иван Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 30 март 2021:
Делойт Оudit (ООД) одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за аудита

Зорница Джамбатка,
Регистриран одитор, отговорен за аудита

Марий Апостолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Годишната, приключваща на 31.12.2020	Годишната, приключваща на 31.12.2019
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Придобиване на финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, нетно	(109,123)	(48,747)
Плищания за покупка на дълготрайни активи	(3,288)	(2,404)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	2,865	664
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(109,546)	(50,487)
Парични потоци от финансова дейност		
Платени лихви по емитирани облигации	(915)	(915)
Платени задължения по лизинг	(11,922)	(9,442)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ЗА ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	(12,837)	(10,357)
УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	88,632	81,116
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 31)	1,972,230	1,891,114
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 31)	2,060,862	1,972,230

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 25 март 2021 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Слава Стойнова
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Йордан Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 30 март 2021:
Делойт Оудит ООД, одиторско дружество

Грант Торнтон ООД, одиторско дружество

Росица Ботева,
Управител
Регистриран одитор, отговорен за аудита

Зорница Джамбазка,
Регистриран одитор, отговорен за аудита

Марий Алаустолов, управител

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

	Емитиран капитал	Премисен резерв	Резерви, вид: неразпре- делена печалба	Процент- чен резерв	Други резерви	Печалба за текущата година	Общо
САЛДО КЪМ 01 ЯНУАРИ 2019	113,154	79,444	236,771	19,167	45,002	33,770	527,308
Увеличение на акционерен капитал и премисен резерв от конвертирани облигации	13,976	31,026	-	-	(45,002)	-	-
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2019	-	-	-	-	-	34,242	34,242
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на	-	-	-	-	-	-	-
31 декември 2019, нетно от данъци	-	-	-	6,650	-	-	6,650
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2019	-	-	-	6,650	-	34,242	40,892
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2018, пренесена и неразпределена печалба	-	-	33,770	-	-	(33,770)	-
Други движения	-	-	(1)	1	-	-	-
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019	127,130	110,470	270,540	25,818	-	34,242	568,200
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2020	-	-	-	-	-	20,380	20,380
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на	-	-	-	-	-	-	-
31 декември 2020, нетно от данъци	-	-	-	(4,906)	-	-	(4,906)
ОБЩО ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020	-	-	-	(4,906)	-	20,380	15,474
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2019, пренесена и неразпределена печалба	-	-	34,242	-	-	(34,242)	-
Ефект от рекласификация на финансови инструменти по справедлива стойност	-	-	4,184	(4,184)	-	-	-
Други движения	-	-	2	-	-	-	2
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020	127,130	110,470	308,968	16,728	-	20,380	583,676

Индивидуалният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 25 март 2021 от:

Георги Костов
Изпълнителен директор

Слава Стойков
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурор

Иван Христов
Главен счетоводител

С одиторски доклад от 30 март 2021:
Делойт Оудит ООД одиторско дружество

Грант Торнтон ООД одиторско дружество

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

Зеринка Джавазова
Регистриран одитор, отговорен за одита
Марий-Ангелов, управител

Приложените бележки са неделима част от този индивидуален финансов отчет.

Съдържание

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ	6
2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	6
3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА	11
4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА	29
5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	30
6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА	30
7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	31
8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	32
9. ДРУГИ АКТИВИ	32
10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	33
11. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	34
12. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	34
13. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ И АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ	35
14. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	36
15. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	36
16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	37
17. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ	37
18. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	38
19. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	38
20. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	39
21. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	40
22. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	41
23. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА	41
24. НЕТНИ (ЗАГУБИ) / ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ	41
25. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	42
26. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	42
27. НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ	42
28. ДАНЪЦИ	43
29. ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)	44
30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	45
31. АНАЛИЗ НА ПРОМЕНЕТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ ..	46
32. ЛИЗИНГ	46
33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ	48
34. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ	75
35. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА	77
36. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ	78
37. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	79

1. КОРПОРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

Централна кооперативна банка АД, София ("Банката") е акционерно дружество, основано през 1991 г. с ЕИК 831447150 и адрес на управление бул. „Цариградско шосе” № 87, София 1086, България.

Банката извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз, издаден от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

През декември 2005 на Банката е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър. През 2007 Банката започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

Банката е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса с борсов код 4CF за обикновени акции на Банката. Банката е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и е първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

Банката извършва услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закон за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката спазва определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за Финансов Надзор (КФН). Банката прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, в съответствие с изискванията за отчетността за съхраняването на клиентски активи съгласно чл. 122-126 от Наредба 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници и Глава втора; чл. 3-10 на Наредба 58 за изискванията за защита на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти, за управление на продукти и за предоставяне или получаване на възнаграждения, комисионни, други парични и непарични облаги.

Към 31 декември 2020 дейностите на Банката се извършват чрез централен офис в София, България, 47 клона и 250 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Крайният собственик на Банката е Химимпорт АД, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса АД.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

2.1. Обща рамка за финансово отчитане

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2020. Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие.

Функционалната валута на Банката е българският лев. Сумите в индивидуалния финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.).

Индивидуалният финансов отчет на Банката е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (ЕС) (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.1. Обща рамка за финансово отчитане (продължение)

Банката притежава контрол в дъщерните дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония и УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, София, Република България.

Този финансов отчет е индивидуален. Банката съставя и консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, разработени и публикувани от СМСС и приети от ЕС, който ще бъде публикуван след датата на издаване на настоящия индивидуален финансов отчет.

2.2. База за изготвяне

Индивидуалният финансов отчет е изготвен съгласно историческата цена, модифицирана до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, и оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Останалите финансови активи и пасиви се оценяват по амортизирана стойност.

Извънредно положение в България от 13 март 2020 г. до 13 май 2020 г.

През отчетния период дейността на Банката беше повлияна от световната пандемия от Covid-19. В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

Извънредна епидемична обстановка в България от 14 май 2020 г. до 30 април 2021 г.

На 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от правителството до 30 април 2021 г.

Индивидуалният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие и като са взети предвид възможните ефекти от продължаващото въздействие на пандемията от коронавирус Covid-19. Дори и към датата на съставяне на този финансов отчет са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. Пандемията доведе до значителна волатилност на финансовите и стоковите пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително България обяха мерки за предоставяне както на финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации.

Ефектите от Covid-19 пандемията са представени в съответните бележки на индивидуалния финансов отчет. Банката е представила подробни оповестявания в бележка 33 във връзка с политиките по управление риска и ефектите от Covid-19 върху тях.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на движението на хора и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Банката, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Банката и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Банката.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.2. База за изготвяне (продължение)

Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки се допълват разширяват и удължават, Ръководството на Банката не в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

В тези условия ръководството на Банката направи анализ и преценка на способността на Банката да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Ръководството очаква, че Банката има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на индивидуалния финансов отчет.

2.3. Сравнителни данни

Банката представя сравнителна информация в този индивидуален финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година. В Отчета за печалбите и загубите за предходната година са направени рекласификации и регрупирации между някои позиции с цел постигане на по-добро представяне и оповестяване на отделните показатели и спецификата в тях.

2.4. Промени в Международните стандарти за финансово отчитане

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период:

МСС 1 и МСС 8 (изменени) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Целта на измененията е да се използва една и съща дефиниция на същественост в рамките на Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане. Съгласно измененията:

- неясното представяне на съществената информация или смесване на съществена с несъществена информация има същия ефект като пропускането на важна информация или неправилното ѝ представяне. Предприятията решават коя информация е съществена в контекста на финансовия отчет като цяло; и
- „основните потребители на финансови отчети с общо предназначение“ са тези, към които са насочени финансовите отчети и включват „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансовата информация, от която се нуждаят.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.4. Промени в Международните стандарти за финансово отчитане (продължение)

Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

СМСС е издал преработена концептуална рамка, която влиза в сила незабавно. Рамка не води до промени в нито един от съществуващите счетоводни стандарти. Въпреки това, предприятията, които разчитат на концептуалната рамка при определяне на своите счетоводни политики за сделки, събития или условия на дейността си, които не са разгледани специално в конкретен счетоводен стандарт, ще могат да прилагат преработената рамка от 1 януари 2020 г. Предприятията ще трябва да преценят дали техните счетоводни политики са все още подходящи съгласно преработената концептуална рамка. Основните промени са:

- за да се постигне целта на финансовото отчитане се фокусира върху ролята на ръководството, което трябва да служи на основните потребители на отчетите
- отново се набляга на принципа на предпазливостта като необходим компонент, за да се постигне неутрално представяне на информацията
- дефинира се кое е отчитащото се предприятие, като е възможно да е отделно юридическо лице или част от предприятието
- преразглеждат се определенията за актив и пасив
- при признаването на активи и пасиви се премахва условието за вероятност от входящи или изходящи потоци от икономически ползи и се допълват насоките за отписване
- дават се допълнителни насоки относно различните оценъчни бази и
- печалбата или загубата се определят като основен показател за дейността на предприятието и се препоръчва приходите и разходите от другия всеобхватен доход да бъдат рециклирани през печалбата или загубата, когато това повишава уместността или достоверното представяне на финансовите отчети.

МСФО 3 (изменен) – Определение на стопанска дейност, в сила от 1 януари 2020 г., приет от ЕС

Измененото определение за стопанска дейност изисква придобиването да включва входящи материали и съществен процес, които в съвкупност значително да допринасят за способността за създаване на изходяща продукция. Определението на понятието „продукция“ се изменя така че да се фокусира върху стоките и услугите, предоставяни на клиентите, които генерират доход от инвестиции и други доходи. Определението изключва възвращаемостта под формата на по-ниски разходи и други икономически ползи. Измененията вероятно ще доведат до отчитане на повече придобивания, класифицирани като придобивания на активи.

Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти (издадена на 26 септември 2019 г.), в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС

Предлаганите изменения включват елементи, отразяващи новите изисквания за оповестяване, въведени от измененията на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7.

Изменения на МСФО 16 намаления на наемите, свързани с Covid-19, в сила от 1 юни 2020, приет от ЕС

Приемането на тези изменения на съществуващите стандарти не е довело до съществени промени във финансовия отчет на Банката

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
2.4. Промени в Международните стандарти за финансово отчитане (продължение)

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори „Удължаване на временното освобождаване от прилагане на МСФО 9“**, прието от ЕС на 16 декември 2020 (датата на изтичане на временното освобождаване от МСФО 9 беше удължена от 1 януари 2021 до годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменения на МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване, МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг - Реформа на референтните лихвени проценти – Фаза 2**, прието от ЕС на 13 януари 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021).

Не се очаква приемането на тези изменения на съществуващите стандарти да доведе до съществени промени във финансовия отчет на Банката.

Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети:** Класификация за задълженията като текущи и нетекущи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения** – Постъпления преди предвижданата употреба (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи** – Обременяващи договори – Разходи за изпълнение на договор (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации** – Референция към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменения на различни стандарти, дължащи се на „Подобрения на МСФО (цикъл 2018 -2020)“**, произтичащи от годишния проект за подобряване на МСФО (МСФО 1, МСФО 9, МСФО 16 и МСС 41), основно с цел премахване на несъответствията и изясняване на формулировката (Измененията на МСФО 1, МСФО 9 и МСС 41 влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. Изменението на МСФО 16 е само с илюстративен характер и затова не е посочена дата на влизане в сила).
- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **МСФО 17 Застрахователни договори**, включително изменения на МСФО 17 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);

Банката очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Банката в периода на първоначалното им прилагане.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

3.1. Обхват и цел

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Банката и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологическо единство в осъществяване на счетоводната дейност в Банката, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния финансов отчет.

3.2. Основни елементи на счетоводната политика

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават като се взема предвид ефективния доход/ефективния лихвен процент на съответния финансов актив или пасив във всички съществени аспекти. Приходите и разходите за лихви включват амортизацията на дисконтови, премийни или други разлики между първоначалната отчетна стойност и стойността на падежа на лихвоносен инструмент, изчислена на база ефективен лихвен процент. Ефективният лихвен процент е процентът при който точно се дисконтират приблизителните бъдещи парични потоци на финансовия инструмент за очаквания му живот или, там където е приложимо, за по-къс период, до нетната отчетна стойност на финансовия актив или финансов пасив. Бъдещите парични потоци са приблизително изчислени, като се вземат предвид договорните условия на инструмента. Изчисляването на ефективния лихвен процент включва всички такси и възнаграждения платени или получени между страните по договора, които са пряко свързани с конкретното споразумение, транзакционни разходи и всички други премии или отстъпки.

Приходите от лихви и разходите за лихви, представени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, включват:

- лихви от финансови активи и пасиви, оценявани по амортизирана стойност, изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, изчислени на базата на ефективен лихвен процент;
- лихви от финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

Банката преустановява балансовото начисляване на лихви и не отчита приходи от лихви по вземания от момента, в който съответното вземане придобие статут на съдебно. Вземанията на Банката от лихви по съдебно вземане, възникнали след датата, на която вземането е придобило статут на съдебно, се начисляват балансово и признават като приходи от лихви при погасяването им.

3.2.2. Приходи от такси и комисиони

Всички такси и комисионни, които не са неразделна част от ефективния лихвен процент на финансовия инструмент, се отчитат счетоводно в съответствие с МСФО 15.

За да определи дали и как следва да признават приходи в съответствие с МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти”, се използват следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето, когато или докато Банката удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните услуги на своите клиенти.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.2. Приходи от такси и комисиони (продължение)

Банката признава като задължения по договор възнаграждения, получени по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в отчета за финансовото състояние. По същия начин, ако Банката удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, тя признава в отчета за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за банкови преводи в страната и чужбина, такси за обслужване на сметки, такси, свързани с кредитни експозиции, обслужване на задбалансови ангажменти и други приходи, оповестени в бележка 22.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Възнаграждението, което Банката получава е определено в различните тарифи на Банката и не съдържа променлив компонент. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни. Приходите от такси и комисиони се признават с течение на времето. Значителна част от приходите от такси и комисиони се признават след като услугата е извършена и възнаграждението е събрано от клиента.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период по метода на ефективния лихвен процент.

3.2.3. Операции в чуждестранна валута

Сделките, осъществени в чуждестранни валути, се преизчисляват в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута се преизчисляват в лева към деня на изготвянето на отчета за финансовото състояние по обменните курсове на БНБ за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на БНБ за деня на сделката, се отчитат в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

Банката извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на БНБ за съответния ден, с изключение на немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21, които се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, се отчитат в печалбата или загубата за периода, в който са възникнали.

От 2002 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2020 и 2019 между долара на САЩ и българския лев са:

31 декември 2020	31 декември 2019
------------------	------------------

1 долар на САЩ = 1.59386 лева

1 долар на САЩ = 1.70815 лева

Функционалната валута на клона на Банката в Република Кипър е евро.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Приходи от дивиденди

Дивидентите се признават от страна на Банката в печалбата или загубата само когато:

- а) правото на Банката да получи плащане на дивидент е установено;
- б) има вероятност Банката да получи икономически ползи, свързани с дивидента;
- в) размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.

3.2.5. Финансови активи и пасиви

Първоначално признаване на финансови инструменти

Първоначално финансовите активи и финансовите пасиви се признават в отчета за финансовото състояние на Банката, когато и само когато Банката стане страна по договорните условия на инструмента. Първоначалното им счетоводно отчитане е на база датата на уреждане.

Класификация на финансови инструменти

Финансови активи

Банката класифицира финансовите активи – дългови инструменти като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или справедлива стойност през печалбата или загубата на базата на следните два критерия:

- а) бизнес модел за управление на финансовите активи; и
- б) характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Дефиниране на бизнес модел за управление на финансови активи

Бизнес моделът се отнася до начина, по който Банката управлява своите финансови активи с оглед генериране на парични потоци, т.е. бизнес моделът на Банката определя дали паричните потоци ще бъдат генерирани от събиране на договорни парични потоци, продажба на финансови активи, или и от двете.

Бизнес моделите, прилагани от Банката, са следните видове:

- Бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци;
- Бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи;
- Друг бизнес модел, в рамките на който се извършва оценка по справедлива стойност през печалбата или загубата. Банката управлява финансовите активи с цел реализиране на парични потоци посредством продажбата на активите.

Характеристики на договорните парични потоци на финансовия актив

Договорни парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху сумата на непогасената главница

Банката класифицира финансов актив въз основа на характеристиките на неговите договорни парични потоци. Договорните парични потоци, които представляват единствено плащания по главница и лихва, върху сумата на непогасената главница, съответстват на основното споразумение по кредитиране. При основното споразумение за кредитиране, основните елементи, които определят лихвата, са стойността на парите във времето и кредитният риск. Лихвата може да включва и възнаграждение за поемане и на други основни рискове - ликвиден риск, цена на привлечен ресурс и суми за покриване на административни разходи по кредитирането, свързани с държането на финансовия актив за определен период от време и марж на печалбата.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Финансови пасиви

Банката класифицира всички финансови пасиви като оценявани впоследствие по амортизирана стойност, с изключение на дериватните пасиви, които са оценени по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Първоначално признаване на финансови инструменти

С изключение на търговските вземания, при първоначалното признаване Банката оценява даден финансов актив или финансов пасив по неговата справедлива стойност, плюс или минус, в случай на финансов актив или финансов пасив, неоценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата, разходите по сделката, които са пряко свързани с придобиването или издаването на финансовия актив или финансовия пасив. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване. Те се отразяват като вземане.

Последващо оценяване на финансови инструменти

Финансови активи

След първоначалното му признаване, класифициране и оценяване, Банката оценява даден финансов актив по: а) амортизирана стойност; б) справедлива стойност през друг всеобхватен доход; или в) справедлива стойност през печалбата или загубата.

Банката прилага изискванията за обезценка на МСФО 9 по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по амортизирана стойности и по отношение на дългови финансови активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност

Банката оценява финансов актив – дългов инструмент по амортизирана стойност, ако са изпълнени следните две условия: а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, минус погашенията на главницата, плюс или минус натрупаната амортизация на разликата между тази първоначална стойност и стойността на падежа, изчислявана по метода на ефективната лихва, и коригирана за всеки коректив за загуби.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби, Банката използва модел за категоризиране на финансовите активи във Фази, в зависимост от нивото на кредитния риск. Финансовите активи се категоризират на ниво длъжник, в една от следните фази:

Фаза 1 – експозиции с нисък кредитен риск, нововъзникнали експозиции и експозиции без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 2 – експозиции със съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване;

Фаза 3 – експозиции в неизпълнение.

Кредитният риск по финансов актив може да бъде определен като нисък, на база външен кредитен рейтинг и оценената от Банката способност на длъжника да изпълнява задълженията си в краткосрочен план, като евентуални неблагоприятни промени на икономическите и стопанските условия в дългосрочен план биха могли, но не е задължително, да намалят способността на длъжника да изпълнява задълженията си. Към експозициите без съществено влошаване в кредитното качество след първоначалното им признаване се отнасят експозиции, по които просрочието по договорените плащания е до 30 дни и не се установяват индикатори за значително увеличение на кредитния риск.

Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество, се извършва въз основата на комбинация от автоматични и други вътрешно определени индикатори. Банката е приела, че е налице значително увеличение на кредитния риск по финансов актив, когато просрочието по договорените плащания е от 31 до 90 дни, както и когато са предоставени отстъпки на длъжник поради финансови затруднения и тези отстъпки не водят до съществено намаление на финансовото задължение или длъжникът е в период на изпитване след дадени от страна на банката отстъпки /експозиции с мерки по реструктуриране/. Преценката за определяне на експозициите като експозиции със съществено влошаване в кредитното качество включва и други индикатори, като напр. настъпили промени във финансовото състояние на длъжника, които се очаква да доведат до значителна промяна в способността му да изпълнява своите задължения; установени неблагоприятни данни и пазарна информация свързана с длъжник, които повишават значително кредитния риск; промяна в подхода на банката за управление на експозиция и др.

За експозициите в неизпълнение, банката използва насоките на Регламент (ЕС) № 575/2013. Банката е приела, че е настъпило неизпълнение по отношение на определен длъжник, когато просрочието по договорените плащания е от повече от 90 дни и/или се счита, че е малко вероятно длъжникът да изплати изцяло своите кредитни задължения без да се предприемат принудителни действия по реализиране на обезпечението. Всички финансови активи, класифицирани като „необслужвани експозиции” съгласно регулаторните изисквания се считат за финансови активи в неизпълнение.

Прегледът на индикаторите и оценката на експозициите се извършва на месечна база, под контрола на Дирекциите за управление на риска в ЦУ на банката, а съответните решения се вземат от ръководството на Банката.

Обезценката на финансовите активи във Фаза 1 се калкулира на база на „очаквани кредитни загуби за 12 месеца”, а за финансовите активи във Фаза 2 – на база на „очаквани кредитни загуби за целия срок на финансовия актив”. Финансовите активи във Фаза 3 се считат за активи с обективно доказателство за обезценка.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

За целите на установяване на обезценката по финансовите активи, Банката прилага модели за изчисляване на очакваните кредитни загуби на колективна и индивидуална база. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните финансови активи се прилагат за дългови финансови активи като дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, както и експозиции, представляващи „Проектно финансиране” или експозиции с уникални характеристики, независимо от техния размер. Моделите за обезценка на индивидуално оценяваните експозиции, се базират на дисконтираните парични потоци и отразяват различни сценарии на очаквани парични потоци, включващи и наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която касае бъдещи събития /включително и макроикономически прогнози/. За целите на установяване на обезценката на експозиции в неизпълнение /Фаза 3/ или придобити финансови активи с кредитна обезценка, Банката прилага модел за индивидуална обезценка на активи над определен размер.

Моделът за обезценка на колективно оценявани финансови активи е базиран на определяне на стойности за вероятност от неизпълнение /PD/ и загуба при неизпълнение /LGD/ за всеки колективно оценяван актив, при прилагане на амортизиране с ефективния лихвен процент /EIR/ при изчисление на очакваната загуба при неизпълнение/EAD/.Моделите за обезценка на финансови активи, оценявани колективно се прилагат за дългови ценни книжа, банкови салда и депозити, репо сделки, както и експозиции, произтичащи от кредитната дейност на банката – кредитни и задбалансови експозиции на физически и юридически лица. Моделите включват наличната разумна и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, за външен кредитен рейтинг на контрагентите, както и 3 годишни сценарии за макроикономическото развитие на държавата, изготвени от външни източници /МФ, БНБ, НСИ, СБ, МВФ/. Използваните от банката макроикономически индикатори са: Ръст на Брутния вътрешен продукт /GDP/, Хармонизиран индекс на потребителските цени /HICP/, Ниво на безработица и Индекс на цените на жилищата /HPI/. Банката обновява стойността на използваните прогнозни индикатори в своя модел веднъж годишно, при публичното оповестяване на 3-годишните прогнози на съответните институции.

Банката признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), възникнали през периода, измерени чрез разликата между корективът за кредитни загуби към датата на прегледа и датата на предходния преглед. Заделеният коректив за очаквани кредитни загуби се представя в намаление на балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дългови инструменти

Банката оценява дългов финансов актив по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, ако са изпълнени следните две условия:

- а) финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел, чиято цел е както събиране на договорни парични потоци, така и продажби на финансови активи, и
- б) съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Печалба или загуба от дългов финансов актив, оценяван по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, се признава от страна на Банката през друг всеобхватен доход, с изключение на печалби или загуби от обезценка, печалби и загубите от валутни операции, приходи от лихви, до момента на отписване или прекласификация на финансовия актив.

Банката прилага изискванията за обезценка по отношение на финансовите активи, които се оценяват по справедлива стойност през друг всеобхватен доход.

Банката признава в печалбата или загубата - като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), като формира коректив за загуби, който се признава през друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансовия актив в отчета за финансовото състояние.

Капиталови инструменти

При първоначалното признаване Банката може да направи неотменим избор за конкретни инвестиции в капиталови инструменти, които не са държани за търгуване, които иначе биха били оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, да представя последващите промени на справедливата стойност през друг всеобхватен доход. Това оценяване се извършва актив по актив (инструмент по инструмент). Капиталовите инструменти не подлежат на преглед за обезценка.

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Банката оценява финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, ако не са държани в рамките на бизнес модел, чиято цел е финансовите активи да бъдат държани за събиране на договорните парични потоци, или в рамките на бизнес модел, чиято цел се постига, като се събират договорни парични потоци и се продават финансови активи. Също така тази категория се прилага за инструменти, които не изпълняват дефинициите на главница и лихва. Печалба или загуба от финансов актив, който се оценява по справедлива стойност през печалбата или загубата, се признава от Банката в печалбата или загубата.

Прекласификация на финансови инструменти

Само когато Банката промени своя бизнес модел за управление на финансови активи, Банката прекласифицира всички засегнати финансови активи. Банката не прекласифицира финансови пасиви.

Банката прекласифицира финансови активи като прилага прекласификацията за бъдещи периоди. Банката не преизчислява никакви признати преди това печалби, загуби (включително печалби или загуби от обезценка) или лихви.

Модификация на договорни парични потоци на финансов актив

Модифициране на договорни парични потоци на финансов актив е налице, когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или изменени по друг начин и тези изменения не са били договорени при първоначалното признаване на финансовия актив. При установяване на наличие на Модификация на финансов актив, се анализират факторите за възникването ѝ, като съобразно тях се определя и счетоводното отразяване на ефекта от модификация. Когато договорните парични потоци на финансов актив бъдат предоговорени или модифицирани по друг начин и предоговарянето или модифицирането не води до отписването на този финансов актив в съответствие с политиката на Банката, Банката преизчислява брутната балансова стойност на финансовия актив и признава печалба или загуба от модифициране в печалбата или загубата.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.5. Финансови активи и пасиви (продължение)

Отписване на финансови инструменти

Банката отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от този финансов актив са изтекли; или Банката прехвърли финансовия актив и прехвърлянето отговаря на изискванията за отписване.

Банката отписва финансовия пасив (или част от финансовия пасив) от своя отчет за финансовото състояние, когато той е погасен - т.е. когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е анулирано или срокът му е изтекъл.

3.2.6. Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Банката. Налице е контрол, когато Банката е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от участието в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

В индивидуалния финансов отчет на Банката, инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат по себестойност.

Последващо Банката извършва периодичен преглед за наличие на обезценка. Обезценката се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като загуби от обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия.

Дивидентите от дъщерни дружества, се признават и отчитат в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато правото на Банката да получи дивидент е установено съгласно МСФО 9.

3.2.7. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат като финансови активи и пасиви по стойност, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Банката средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от индивидуалния отчет за финансовото състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се записват в отчета за финансово състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

3.2.8. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централната банка (БНБ) и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)
3.2.9. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”, изисква в бележките към финансовите отчети да се оповести информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Политиката на Банката е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Банката, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достовърни за целите на индивидуалния финансов отчет.

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Банката оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се търгуват на активни пазари са базирани на котиран пазарни цени на борсови или дилърски пазари. За всички останали инструменти Банката определя справедливите им стойности използвайки други техники за оценяване.

Другите техники за оценяване включват модели на базата на настоящата стойност и дисконтираните парични потоци, сравнение с подобни инструменти, за които съществуват наблюдаеми пазарни цени, модели за оценяване на опции и други модели за оценяване. Предположения и входящи данни, използвани в техниките за оценяване включват безрискови и референтни лихвени проценти, кредит спредове и други премии, използвани при определянето на дисконтовите проценти, цени на дългови и капиталови ценни книжа, валутни курсове и цени на индекси на капиталови инструменти и очаквани колебания и корелация на цените.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.9. Справедлива стойност на финансови активи и пасиви (продължение)

Целта на техниките за оценяване е да се определи справедливата стойност, която отразява цената, която би била получена при продажба на актив или платена при прехвърляне на пасив при обичайна сделка между пазарните участници към датата на оценяване.

Таблиците бел. 34 представят анализ на активите, оценени по справедлива стойност към 31 декември 2020 и 2019 по нива на йерархия на справедливите стойности, чрез която се категоризира измерването на справедливите стойности. Стойностите се базират на сумите признати в Отчета за финансовото състояние.

3.2.10. Нетиране

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.2.11. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Банката отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъде ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с този отпуск. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Банката е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Банката е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица”, оценявано веднъж годишно към датата на изготвяне на финансовия отчет с помощта на лицензиран актюер, за да се оценят бъдещите задължения за дължими пенсии към персонала. Банката е приела да отразява във финансовия отчет калкулирания ефект за 10 годишен период от време.

Периодът след 10-тата година има голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При оценката се използват и демографски допускания свързани с вероятност за оттегляне и смъртност.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за лихви”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения” по недисконтирана стойност, която Банката очаква да изплати.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.12. Провизии за задължения

Размерът на провизии за задължения се признава за разход и пасив, когато Банката има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в печалбата или загубата за съответния период.

3.2.13. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривативи за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в печалбата или загубата за периода. Банката не прилага счетоводно отчитане на хеджирането съгласно МСФО 9/МСС 39.

3.2.14. Дълготрайни материални и нематериални активи, активи с право на ползване

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Банката разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

Сгради	4%	25 години
Стопански инвентар	15%	7 години
Транспортни средства	15%	7 години
Други активи, вкл. нематериални активи	15%	7 години
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25 години
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5 години
Активи с право на ползване	съобразно срока на правното ограничение за ползване, но не по-малко от 12 месеца	

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Банката не разполага с нематериални активи с неограничен полезен живот.

Към датата на изготвяне на годишния индивидуален финансов отчет Ръководството на Банката е извършило проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи. Не са установени условия за наличие на обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, поради което те не са обезценявани.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.15. Отчитане на лизинговите договори

Банката като лизингополучател

Банката оценява дали даден договор е или съдържа лизинг при започване на договора. Банката признава актив с право на ползване и съответно лизингово задължение по отношение на всички договорености за лизинг, в които е лизингополучател, с изключение на краткосрочните лизингови договори (определени като лизингови договори със срок на лизинг от 12 месеца или по-малко) и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност (като таблети и персонални компютри, малки мебели за офиса и телефони). За тези лизингови договори Банката признава лизинговите плащания като оперативен разход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга систематична база не е по-представителна за времевия модел, в който се реализират икономическите ползи от наетите активи.

Лизинговото задължение първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към датата на започване, дисконтирани с присъщия за лизинга лихвен процент. Ако този лихвен процент не може да се определи лесно, Банката използва свой диференциален лихвен процент.

Лизинговите плащания, участващи в оценката на лизинговото задължение, включват:

- Фиксирани лизингови плащания (включително фиксираните по същество плащания), намалени с всички вземания по лизингови стимули;
- Променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, първоначално измерени с помощта на индекса или процента към началната дата;
- Сумата, която се очаква да бъде платима от лизингополучателя по гаранции за остатъчна стойност;
- Цената на упражняване на опциите за покупка, ако в голяма степен е сигурно, че лизингополучателят ще упражни опциите; и
- Плащане на неустойки за прекратяване на лизинговия договор, ако срокът на лизинга отразява упражняването на опция за прекратяване на лизинговия договор.

Лизинговото задължение се представя като част от реда „Други задължения“ в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Впоследствие лизинговото задължение се оценява чрез увеличаване на балансовата стойност, което да отрази лихвата върху лизинговото задължение (използвайки метода на ефективната лихва) и чрез намаляване на балансовата стойност, което да отрази направените лизингови плащания.

Банката преоценява лизинговото задължение (и съответно коригира свързания актив с право на ползване), когато:

- Срокът на лизинга се е променил или има значително събитие или промяна в обстоятелствата, което води до промяна в оценката на упражняването на опция за покупка, като в този случай лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка.
- Лизинговите плащания се променят поради промени в индекс или процент или промяна в очакваното плащане по гарантирана остатъчна стойност, в които случаи лизинговото задължение се преоценява чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва непроменена дисконтова ставка (освен ако промяната в лизинговите плащания не се дължи на промяна в плаващ лихвен процент, в който случай се използва ревизирана дисконтова ставка).
- Изменя се договор за лизинг и изменението на лизинга не се отчита като отделен лизинг, като в този случай лизинговото задължение се преоценява въз основа на срока на лизинга на изменения лизингов договор чрез дисконтиране на ревизираните лизингови плащания, като се използва ревизирана дисконтова ставка към действителната дата на изменението.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.15. Отчитане на лизинговите договори в съответствие с МСФО 16 (продължение)

Банката не е направила такива корекции през представените периоди.

Активите с право на ползване включват първоначалното оценяване на съответното лизингово задължение, лизинговите плащания, направени в деня на започване или преди него, намалени с получените стимули по лизинга и всякакви първоначални преки разходи. Впоследствие те се оценяват по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка.

Когато Банката поема задължение за разходи за демонтиране и премахване на нает актив, възстановяване на обекта, на който този актив се намира или възстановяване на базовия актив до състоянието, изисквано от условията на лизинговия договор, провизия се признава и оценява съгласно МСС 37. Доколкото разходите са свързани с актив с право на ползване, разходите се включват в съответния актив с право на ползване, освен ако тези разходи не са направени за производство на материални запаси.

Активите с право на ползване се амортизират за по-краткия период на срока на лизинговия договор и полезния живот на базовия актив. Ако лизинговият договор прехвърля собствеността върху базовия актив или цената на придобиване на актива с право на ползване и това отразява очакването на Банката да упражни опция за покупка, съответният актив с право на ползване се амортизира през полезния живот на базовия актив. Амортизацията стартира от датата на започване на лизинговия договор.

Активите с право на ползване се представят като част от „Дълготрайните активи“ в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Банката прилага МСС 36, за да определи дали даден актив с право на ползване е обезценен и отчита всяка установена загуба от обезценка, както е описано в политиката за отчитане на дълготрайните материални и нематериални активи.

Променливите наеми, които не зависят от индекс или процент, не се включват в оценката на лизинговото задължение и актива с право на ползване. Свързаните с това плащания се признават като разход в периода, в който настъпва събитието или условието, което задейства тези плащания, и се включват в реда „Разходи за дейността“ в печалбата или загубата (виж бележка 26).

Като практическа целесъобразна мярка, МСФО 16 позволява на лизингополучателя да не разделя нелизинговите компоненти и вместо това да отчита всеки лизинг и свързаните с него нелизингови компоненти като една договореност. Банката прилага тази практическа целесъобразна мярка.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.15. Отчитане на лизинговите договори в съответствие с МСФО 16 (продължение)

Банката като лизингодател

Банката сключва лизингови договори като лизингодател във връзка с някои свои инвестиционни имоти.

Лизингови договори, при които Банката е лизингодател, се класифицират като финансов или оперативен лизинг. Винаги, когато условията на лизинговия договор прехвърлят по същество всички рискове и ползи от собствеността към лизингополучателя, договорът се класифицира като финансов лизинг. Всички останали лизингови договори се класифицират като оперативен лизинг.

Приходите от наем от оперативен лизинг се признават по линейния метод през срока на съответния лизингов договор. Първоначалните преки разходи, направени при договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на наетия актив и се признават по линейния метод през срока на лизинговия договор.

Когато договорът включва както лизингови, така и нелизингови компоненти, Банката прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението по договора към всеки един от компонентите.

3.2.16. Активи, придобити от обезпечения

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Банката като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения, и се отчитат първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване на активите, придобити от обезпечения, представлява сумата от всички преки разходи по придобиването на активите, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до тяхното настоящо местоположение и състояние.

След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация.

3.2.17. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са придобити и притежавани от Банката недвижими имоти (земи и сгради), които Банката няма да използва в дейността си, и които Банката държи с цел получаване на доходи от наеми и/или за увеличаване на стойността на капитала. Банката прехвърля имот от или към инвестиционен имот само ако възникне промяна в използването. Промяна в използването на имот възниква, когато имотът отговаря или престане да отговаря на определението за инвестиционен имот и има фактически доказателства за промяна в използването.

Инвестиционният имот се оценява първоначално по неговата цена на придобиване. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. Като своя счетоводна политика относно последващото им отчитане, Банката приема модела на цената на придобиване в съответствие с изискванията на МСС 16

В тази връзка те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизации се начисляват на придобитите като инвестиционни имоти сгради, като се прилага линейния метод. Годишната им амортизационна норма е 4% (25 години). Не се начисляват амортизации на придобитите като инвестиционни имоти земи.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.18. Данъчно облагане

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие с българското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно българското счетоводно законодателство, приложимо за банки.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последиствия, които ще възникнат от начина, по който Банката очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, също се отчита в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

3.2.19. Оперативни сегменти

Банката не оповестява информация по оперативни сегменти, тъй като бизнес дейностите, съставляващи банковата ѝ дейност, имат сходни икономически характеристики, няма съществени различия в естеството на предлаганите продукти и регулаторната среда, в която се извършват. Оперативните резултати от дейността се преглеждат и оценяват от ръководството на Банката на регулярна база. Банката не идентифицира отделни сегменти, които да отговарят на насоките, посочени в МСФО 8 Оперативни сегменти.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на финансови отчети изисква ръководството на Банката да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Банката, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Измерване на очакваните кредитни загуби
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Приходи от договори с клиенти;
- Лизинговите договори.

Справедлива стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи в Отчета за финансовото състояние не може да бъде определена на базата на активен пазар, определянето ѝ се извършва чрез използването на различни методи за оценяване (модели на ценообразуване), които включват математически модели. Информация за справедливите стойности на финансовите активи е представена в бел. 34.

Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Анализът и намеренията на ръководството са потвърдени от бизнес модела на държане на дълговите инструменти, които отговарят на изискванията за получаване на плащания единствено на главница и лихви и държане на активите до събирането на договорените парични потоци от активите, които са класифицирани като дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност. Това решение е съобразено с текущата ликвидност и риск апетита на Банката. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в бел. 3.2.5.

Измерване на очакваните кредитни загуби

Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите кредитни загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Банката са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Банката прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бел. 33.

Приходи от договори с клиенти

Банката е обвързана с множество договори за поддържане и обслужване на банкови сметки. Възнагражденията по предоставяните услуги са определени съгласно тарифата на банката. Всички предоставяни услуги се признават с течение на времето. Поради тази причина ръководството преценява кога да признае приходи от договора за поддържане и обслужване на банкови сметки и платежни операции. Допълнителна информация във връзка с източниците на несигурност е представена в бел. 3.2.2.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност (продължение)

Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор ще бъде удължен (или не е прекратен). Повечето опции за удължаване на договорите за офиси са включени в лизинговите задължения, тъй като Банката разчита на дългосрочни взаимоотношения с наемодателите.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Банката се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

Определяне на подходящия дисконтов процент за оценка на лизинговите задължения

Когато Банката не може лесно да определи лихвения процент, включен в лизинга, използва своя диференциален лихвен процент (IBR) за определяне на стойността на лизинговите задължения. IBR е лихвеният процент, който Банката би трябвало да плати, за да вземе заем за подобен срок и с подобна гаранция, за да получи средствата, необходими за придобиването на актив с подобна стойност и характеристики на актива с право на ползване, в подобна икономическа среда. Следователно IBR отразява това, което Банката „би трябвало да плати“, което изисква оценка, когато няма налични наблюдаеми лихвени проценти (например за дъщерни дружества, които не сключват сделки за финансиране) или когато те трябва да бъдат коригирани, за да отразят срокът и условията на лизинга. Банката оценява IBR, като използва налични данни (като пазарни лихвени проценти), когато са налични, и се изисква да направи определени специфични за Банката оценки.

Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Следователно Банката не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък обаче ще се признава, когато в следващите периоди възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.4. Управление на капитала

Банката определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Банката. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Банката следи разпределението на финансовите ресурси в нива на рисков капитал посредством Комитет за управление на активите и пасивите. Политиката за управление на капитал на Банката се преглежда регулярно от Управителния съвет на Банката.

Банката изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Банката следва регулаторно определените указания, както и своите собствени цели. За 2020 и 2019 Банката е спазвала регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от банката нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания. Веднъж годишно на своя сайт Банката публикува Годишно оповестяване на консолидирана основа във връзка с изискванията на чл. 70 на ЗКИ и на Регламент (ЕС) №575, Глава Осма - Оповестяване на информация от институциите, в което Банката описва своите рисково претеглени активи, капиталови изисквания и капиталови буфери.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския Парламент и на Съвета от 26.06.2013 относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) №648/2012 регламентира изискванията към капиталовата адекватност на банките. Собственият капитал на Банката за регулаторни цели се състои от следните елементи:

- Капитал от първи ред (цялата сума се класифицира като базов собствен капитал от първи ред), който се състои от емитиран капитал, премийни резерви и общи резерви намалени със следните отбиви – положителна репутация, нематериални активи и други регулаторни корекции свързани с позиции, които се включват в счетоводния капитал или активите на Банката, но се третират по различен начин за регулиране на капиталовата адекватност.
- Капитал от втори ред: конвертируем дългов инструмент.
- Банката изчислява отношението на обща капиталова адекватност като процентно съотношение между собствения (регулаторен) капитал и рисково-претеглените активи за кредитен, пазарен и операционен риск.

Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета установява заедно с Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета пруденциалната регулаторна рамка за кредитните институции и инвестиционните посредници, извършващи дейност в Съюза. Сериозният икономически шок, предизвикан от пандемията от Covid-19 и извънредните противоепидемични мерки имат големи последици за икономиката. Публичните органи на равнището на Съюза и на държавите членки предприеха решителни действия, за да подпомогнат домакинствата и платежоспособните предприятия да устоят на временното забавяне на икономическата активност. Предвид това, че ролята на кредитните институции в процеса на възстановяване ще бъде ключова, но същевременно те най-вероятно също ще бъдат засегнати от влошената икономическа ситуация, Европейската централна банка и ЕБО предоставиха повече яснота относно прилагането на заложената в Регламент (ЕС) №575/2013 гъвкавост, като издадоха тълкувания и насоки за прилагането на пруденциалната рамка в контекста на Covid-19.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.4. Управление на капитала (продължение)

Управителният съвет на Българската народна банка прие решение, че ще спазва, считано от 10 септември 2020 г. следните приети от Европейския банков орган (ЕБО) Насоки:

- ЕВА/GL/2020/11 относно изискванията за надзорната отчетност и оповестяване в съответствие с „бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 в отговор на пандемията от Covid-19;
- ЕВА/GL/2020/12 относно единното оповестяване съгласно член 473а от Регламент (ЕС) № 575/2013 за преходния период за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 върху собствения капитал в съответствие с „бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 в отговор на пандемията от Covid-19.

„Бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 (CRR “quick fix”) въвежда изменения в регулаторните изисквания, които имат въздействие върху надзорната отчетност на собствения капитал, начина на отчитане на кредитния риск, пазарния риск и отношението на ливъридж.

В процеса на изготвяне на надзорната отчетност за капиталовите изисквания, Банката спазва изискванията на рамката CRD IV (Регламент (ЕС) № 575/2013 (Регламента) и Директива 2013/36/ЕС (Директивата)), приетите Насоки в съответствие с „бързата редакция“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 в отговор на пандемията от Covid-19 и Наредба № 7 на БНБ за организация и управление на рисковете в банките.

Националният банков регулатор – Българска Народна Банка, издаде забрана за разпределяне на дивиденди от банките в България във връзка с потенциалните бъдещи ефекти от Covid-19 пандемията.

Банката поддържа регулаторен собствен капитал за целите на капиталовата адекватност под формата на капитал от първи ред, състоящ се от базов собствен капитал от първи ред, и капитал от втори ред.

Минималните регулаторни капиталови изисквания към банките са както следва:

- съотношение на обща капиталова адекватност 8 %;
- съотношение на капитала от първи ред 6 %.

Централна Кооперативна банка АД е определена като друга системно значима институция (ДСЗИ), поради което на основание чл. 11, ал. 1 и 2 от Наредба № 8 и при отчитане на промяната в системната значимост на всяка от банките за периода от юни 2019 г. до юни 2020 г. БНБ определи ниво на буфер, на индивидуална и консолидирана основа за ЦКБ АД, в размер 0.50% приложим към общата стойност на рисковите експозиции.

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Парични средства в брой:		
В български лева	220,641	204,627
В чуждестранна валута	110,619	92,278
Парични средства на път:		
В български лева	248	81
В чуждестранна валута	144	40
Парични салда в Централната банка:		
Текуща сметка в български лева	1,539,753	1,436,198
Текуща сметка във валута	4,733	19,705
Резервен обезпечителен фонд RINGS	5,308	1,053
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА	1,881,446	1,753,982

Текущата сметка в БНБ се използва за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на междубанковия сетълмент в страната.

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ.

Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви, като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на Централната банка, Банката заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетълмент в реално време RINGS.

5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Срочни депозити в местни банки		
В български лева	-	39,997
В чуждестранна валута	73,325	15,670
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	58,689	128,147
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	157	141
В чуждестранна валута	5,594	2,260
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	44,611	35,004
Коректив за очаквани кредитни загуби	(26)	(37)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	182,350	221,182

6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Обезпечени със залог на български държавни ценни книжа	71,338	30,601
Обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа	289,579	273,723
Коректив за очаквани кредитни загуби	(1,245)	(1,094)
ОБЩО ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА	359,672	303,230

Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа, е минимум 100%. Коефициентът на обезпеченост на споразумения с клауза за обратно изкупуване, които са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, е минимум 120%. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2021. (2019 г.: между януари и юни 2020).

Банката не е идентифицирала съществени промени в степента на обезпеченост на вземанията по споразумения с клауза за обратно изкупуване, която да е повлияна от флуктуации в пазарните цени на инструментите, в резултат на Covid-19 пандемията.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Български корпоративни ценни книжа	213,975	191,904
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	57,935	54,816
Деривати, държани за търгуване	4,788	28
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА	276,698	246,748

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 75,582 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 138,393 хил. лв.

Към 31 декември 2019 финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, включват корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия. Българските корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на дружества в размер на 67,726 хил. лв. и дялове в договорни фондове в размер на 124,178 хил. лв.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 30,436 хил. лв., акции от капитала на нефинансови дружества в размер на 12,844 хил. лв., дялове в договорни фондове в размер на 4,708 хил. лв. и облигация в кредитна институция в размер на 9,947 хил. лв.

Към 31 декември 2019 чуждестранните корпоративни ценни книжа се състоят от акции в капитала на кредитни институции в размер на 39,772 хил. лв., акции от капитала на нефинансово дружество в размер на 581 хил. лв., дялове в договорни фондове в размер на 4,516 хил. лв. и облигация в кредитна институция в размер на 9,947 хил. лв.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2020 и 2019 дериватите, държани за търгуване, съответно в размер на 4,788 хил. лв. и 28 хил. лв., са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опции.

Ефектите на Covid-19 от пазарния риск върху финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през печалба и загубата са посочени бел. 33.3.

8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Граждани:		
В български лева	933,845	897,185
В чуждестранна валута	50,771	53,374
Предприятия:		
В български лева	994,189	820,262
В чуждестранна валута	611,514	749,330
	2,590,319	2,520,151
Загуба от обезценка	(33,473)	(77,532)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ	2,556,846	2,442,619

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2020 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 1,556 хил. лв. (2019: 14,149 хил. лв.), включително резултат от сделки.

Ефектите от продажба на кредити и вземания са представени в бел. 25.

(б) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на референтен лихвен процент на Банката или лихвен индекс за кредитите във валута - EURIBOR, LIBOR, плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

Ефектите на Covid-19 от кредитния риск върху предоставените кредити и аванси на клиенти са посочени бел. 33.133.3.

9. ДРУГИ АКТИВИ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Отсрочени данъчни активи	406	394
Текущи данъчни активи	6	6
Разходи за бъдещи периоди	3,440	2,834
Активи, придобити от обезпечения	31,363	33,891
Други активи	7,708	7,224
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	42,923	44,349

Разходите за бъдещи периоди представляват предплатени суми за реклама, наеми, застраховки и други.

Банката е направила своя ежегоден анализ за наличие на индикации за обезценка до нетна реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения. Заключениеето от извършените процедури е, че не са идентифицирани факти и обстоятелства, които да показват, че нетната реализируема стойност на активите, придобити от обезпечения, е по-ниска от тяхната балансова стойност.

10. ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Дългосрочни български държавни облигации	297,591	279,890
Български корпоративни ценни книжа	194,382	85,036
Чуждестранни държавни облигации	164,427	167,266
Средносрочни български държавни облигации	28,592	1,590
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	16,225	16,970
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	13,517	15,537
Капиталови инвестиции във финансови институции	3	3
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ ПРЕЗ ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	714,737	566,292

Към 31 декември 2020 за финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, са заделени очаквани кредитни загуби в размер на 2,734 хил. лв. (2019 г.: 3,179 хил. лв.), които са отразени в капитала и не са намалили отчетната стойност на активите.

Български ценни книжа, заложили като обезпечение

Към 31 декември 2020 държавни облигации, емитирани от българското правителство, с балансова стойност в размер на 116,743 хил. лв. (2019 г.: 118,279 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговска банка.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2020 капиталовите инвестиции в нефинансови институции в размер на 13,517 хил. лв. (2019 г. 15,537 хил. лв.) представляват акции в търговски дружества.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 българските корпоративни ценни книжа в размер на 194,382 хил. лв. (2019 г. 85,036 хил. лв.) представляват облигации на български корпоративни емитенти. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2020 чуждестранните държавни облигации в размер на 164,427 хил. лв. (2019 г. 167,266 хил. лв.) представляват в по-голямата си част държавни облигации на страни от Европейския съюз.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

Ефектите на Covid-19 от пазарния риск върху финансовите активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход са посочени бел. 33.3.

11. ДЪЛГОВИ ИНСТРУМЕНТИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ

Финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност се състоят от български държавни облигации, чуждестранни държавни облигации, по-голямата част на страни от ЕС, български корпоративни облигации и чуждестранни корпоративни облигации, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Дългосрочни български държавни облигации	213,466	155,392
Чуждестранни държавни облигации	171,889	135,605
Чуждестранни корпоративни облигации	27,509	12,743
Български корпоративни облигации	7,963	7,964
Загуба от обезценка	(159)	(629)
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ОЦЕНЯВАНИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ	420,668	311,075

Български ценни книжа, заложили като обезпечение

Към 31 декември 2020 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер на 148,013 хил. лв. (2019 г.: 107,654 хил. лв.) са заложили като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки на основание на чл. 152 от Закона за публичните финанси.

12. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

12.1. Инвестиция в дъщерно предприятие „Централна кооперативна банка“ АД, Скопие, Република Северна Македония

Към 31 декември 2020 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие (2019 г. : 483,121 броя), което представлява 87.35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2020 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв. (2019 г.: 46,216 хил. лв.)

12.2. Инвестиция в дъщерно предприятие УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, София, Република България

Към 31 декември 2020 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2020 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв. (2019 г.: 3,200 хил. лв.)

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2020	участие %	31.12.2019	участие %
„Централна кооперативна банка“ АД, Скопие	Република Северна Македония	Банкова дейност	46,216	87.35%	46,216	87.35%
УД „ЦКБ Асетс Мениджмънт“ ЕАД	България	Финансов сектор	3,200	100.00%	3,200	100.00%
			<u>49,416</u>		<u>49,416</u>	

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

13. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ И АКТИВИ С ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ

13.1. Дълготрайни активи

	Земя и сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
01 януари 2019	82,864	39,574	11,140	27,556	3,912	27,636	192,682
Придобити	-	242	-	443	1,941	156	2,782
Трансфери	57	877	253	112	(1,592)	293	-
Отписани	-	(474)	(320)	(430)	(121)	(6)	(1,351)
31 декември 2019	82,921	40,219	11,073	27,681	4,140	28,079	194,113
Придобити	-	671	-	397	3,168	114	4,350
Трансфери	-	241	582	185	(1,363)	355	-
Отписани	-	(991)	(268)	(181)	(202)	-	(1,642)
31 декември 2020	82,921	40,140	11,387	28,082	5,743	28,548	196,821
Амортизация							
01 януари 2019	10,127	30,532	5,443	22,862	-	25,616	94,580
Начислени за периода, нетно	2,917	2,991	1,197	1,293	-	773	9,171
Амортизация на отписаните	-	(472)	(319)	(429)	-	(6)	(1,226)
31 декември 2019	13,044	33,051	6,321	23,726	-	26,383	102,525
Начислени за периода, нетно	2,919	2,855	1,241	1,312	-	720	9,047
Амортизация на отписаните	-	(990)	(255)	(179)	-	-	(1,424)
31 декември 2020	15,963	34,916	7,307	24,859	-	27,103	110,148
Нетна балансова стойност							
31 декември 2019	69,877	7,168	4,752	3,955	4,140	1,696	91,588
31 декември 2020	66,958	5,224	4,080	3,223	5,743	1,445	86,673

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Банката ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на индивидуалния отчет за финансовото състояние.

Към 31 декември 2020 Банката няма заложиени свои дълготрайни активи като обезпечение и няма поети договорни ангажименти за придобиване на значими дълготрайни активи.

13.2. Активи с право на ползване

Активите с право на ползване, признати от Банката във връзка с прилагането на МСФО 16 Лизинг, могат да бъдат представени, както следва:

	Земя и сгради	Транспортни средства	Общо
01 януари 2019	-	-	-
Първоначален ефект	52,552	782	53,334
Придобити	27,434	1,007	28,441
Отписани	(14,402)	-	(14,402)
31 декември 2019	65,584	1,789	67,373
Придобити	12,207	1,039	13,246
Отписани	(9,082)	(666)	(9,748)
31 декември 2020	68,709	2,162	70,871
Амортизация			
01 януари 2019	-	-	-
Начислени за периода, нетно	15,071	723	15,794
Амортизация на отписаните	(8,235)	-	(8,235)
31 декември 2019	6,836	723	7,559
Начислени за периода, нетно	15,418	903	16,321
Амортизация на отписаните	(7,673)	(666)	(8,339)
31 декември 2020	14,581	960	15,541
Нетна балансова стойност			
31 декември 2019	58,748	1,066	59,814
31 декември 2020	54,128	1,202	55,330

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

14. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Земя	Сгради	Общо
1 януари 2019	159	17,578	17,737
31 декември 2019	159	17,578	17,737
31 декември 2020	159	17,578	17,737
Амортизация			
1 януари 2019	-	1,922	1,922
Начислена за периода, нетно	-	703	703
31 декември 2019	-	2,625	2,625
Начислена за периода, нетно	-	703	703
31 декември 2020	-	3,328	3,328
Нетна балансова стойност			
31 декември 2019	159	14,953	15,112
31 декември 2020	159	14,250	14,409

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2020 и 31 декември 2019 се състоят от земя и търговски сгради, част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годините, приключващи на 31 декември 2020 са в размер на 176 хил. лв. (2019 г.: 176 хил. лв.). През отчетните периоди Банката не е извършвала преки разходи във връзка с инвестиционните имоти. Всички преки разходи, свързани с инвестиционните имоти, се покриват от лизингополучателите.

Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2020 е в размер на 18,631 хил. лв. (2019: 18,791 хил. лв.) и е определена от лицензирани външни оценители, притежаващи съответните признати професионални квалификации и опит в оценяването на имоти от подобни категория и местоположение като тези на инвестиционните имоти на Банката. Банката не е идентифицирала съществени промени в справедливата стойност на инвестиционните имоти в резултат на Covid-19 пандемията.

15. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	24,196	9,709
- в чуждестранна валута	7,688	6,983
Срочни депозити от местни банки в български лева	22,000	-
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	9,204	6,239
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в български лева	70	297
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489	489
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,445	2,445
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	66,092	26,162

16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Безсрочни депозити		
В лева	1,750,741	1,422,652
В чуждестранна валута	208,667	198,342
	1,959,408	1,620,994
Срочни депозити		
В лева	1,160,509	1,122,914
В чуждестранна валута	1,075,246	889,832
	2,235,755	2,012,746
Спестовни влогове		
В лева	1,140,463	1,259,614
В чуждестранна валута	560,553	516,672
	1,701,016	1,776,286
Други депозити		
В лева	12,644	11,326
В чуждестранна валута	272	902
	12,916	12,228
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	5,909,095	5,422,254

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Депозити на граждани		
В български лева	2,859,463	2,781,982
В чуждестранна валута	1,622,061	1,401,692
	4,481,524	4,183,674
Депозити на предприятия		
В български лева	1,192,250	1,023,198
В чуждестранна валута	222,405	203,154
	1,414,655	1,226,352
Депозити на други институции		
В български лева	12,644	11,326
В чуждестранна валута	272	902
	12,916	12,228
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	5,909,095	5,422,254

17. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

През декември 2013 Банката е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36,000,000 евро, разпределени в 36,000 броя облигации с номинална стойност от 1,000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва, като главницата по заема се заплаща еднократно на падежа на емисията – 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ.

17. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През месец декември 2016 след предварително разрешение на БНБ са извършени промени в условията на облигационната емисия, съобразно които датата на падеж на облигационната емисия се променя от 7 години след датата на Емисията на 10 години след датата на Емисията., дата на падеж на облигационната емисия след промяната е 10.12.2023, а дължимата лихва по облигационната емисия се променя от 4.5% на 3.6% годишно, считано от 11.12.2016.

На 25 февруари 2019 г. в Търговския регистър е вписано увеличението на капитала на Банката, чрез издаване на нови акции, емитирани вследствие конвертиране на облигации, е вписано по партидата на Банката. Увеличението на капитала в резултат на конвертирането облигации на стойност 45,002 хил. лв., е в размер на 13,975,679 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. След увеличението емитираният акционерен капитал на Банката се състои от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

През месец декември 2019 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 468 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

Стойността на задължението по облигации към 31 декември 2019 е в размер на 25,424 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи, свързани с издаването на емисията.

На проведено на 12.08.2020 г. Общо събрание на облигационерите от емисия конвертируеми облигации е взето решение за изменение в условията на облигационния заем, както следва, които включват промяна датата на падеж от 10.12.2023 г. на 10.12.2028 г., намаление на лихвения процент от 3.60% на 2.75% годишно, считано от 11.12.2020 г. Съответно са определени нови дати на лихвените плащания, както следва 10.12.2020 г., 10.12.2021 г., 10.12.2022 г., 10.12.2023 г., 10.12.2024 г., 10.12.2025 г., 10.12.2026 г.; 10.12.2027 г., 10.12.2028 г.

През месец декември 2020 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 468 хил. евро, която сума е изплатена на облигационерите.

Стойността на задължението по облигации към 31 декември 2020 е в размер на 25,451 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви.

18. ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Провизиите за очаквани кредитни загуби съгласно МСФО 9 за във връзка със задбалансови експозиции - гаранции, акредитиви и кредитни ангажименти, са определени от страна на Банката към 31 декември 2020 в размер на 978 хил. лв. (2019 г.: 1,071 хил. лв.)

19. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Задължения по лизингови договори (бележка 32)	43,946	42,336
Приходи за бъдещи периоди	3,574	578
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	2,389	2,753
Задължения към персонала при пенсиониране	1,413	1,184
Отсрочени данъчни пасиви	270	270
Деривати, държани за търгуване	86	10,079
Други задължения	4,198	5,096
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	55,876	62,296

19. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Задължения към персонала при пенсиониране

Към 31 декември 2020 и 2019 Банката е изчислила ефекта на бъдещите задължения за пенсии към персонала, като е формирала и отразила съответна провизия за определения ефект за 10 годишен период от време. Периодите след 10-тата година имат голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията, свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При определянето на пенсионните задължения Банката е използвала дисконтов процент от 1.95% и увеличение на възнагражденията с 0.70% годишно. В процеса по определянето на пенсионните задължения Банката е използвала консултантски услуги, извършени от лицензиран актюер.

Промените в провизиите за обезщетения при пенсиониране съгласно Кодекса на труда през годината са представени, както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Размер на задължението в началото на периода 1 януари	1,184	1,025
Разходи за лихви	23	23
Разходи за текущ трудов стаж	96	85
Изплатени доходи	(80)	(149)
Актюерски загуби	190	200
РАЗМЕР НА ЗАДЪЛЖЕНИЕТО В КРАЯ НА ПЕРИОДА 31 ДЕКЕМВРИ	1,413	1,184

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2020 дериватите, държани за търгуване, в размер на 86 хил. лв. (2019 г.: 10,079 хил. лв.) са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

20. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

20.1. Емитиран капитал

Към 31 декември 2020 и 2019 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката се състои съответно от 127,129,970 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

Предприятието-майка на Банката, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД. Химимпорт АД е публично дружество, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2020		2019	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,610	61.05	77,584	61.03
Химимпорт АД	10,475	8.24	7,475	5.88
ЗАД Армеец АД	8,992	7.07	11,992	9.43
Универсален пенсионен фонд				
Съгласие	8,872	6.98	8,872	6.98
Други	21,181	16.66	21,207	16.68
	127,130	100	127,130	100

20. СОБСТВЕН КАПИТАЛ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

20.2. Резерви, включително неразпределена печалба

Резервите, включително неразпределена печалба, към 31 декември 2020 включват неразпределима част в размер на 7,059 хил. лв. (2019: 7,059 хил. лв.) и разпределима част в размер на 301,909 хил. лв. (2019: 263,481 хил. лв.).

20.3. Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв към 31.12.2020 е формиран от преоценка на финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход в размер на 17,238 хил. лв. (2019: 26,138 хил. лв.) и отрицателна преоценка на планове с дефинирани доходи във връзка с пенсионни задължения към персонала в размер на (510) хил. лв., (2019: (320) хил. лв.).

21. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от лихви по видове източници:		
Кредити	103,284	113,482
Ценни книжа	18,926	15,400
Депозити в банки	954	4,923
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	123,164	133,805

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от лихви по класификационни групи:		
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	216	178
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	13,477	10,913
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	109,471	122,714
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	123,164	133,805

Намалението на приходите от лихви се дължи на общия спад на лихвените равнища в световен мащаб, с който Банката е необходимо да бъде в унисон.

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разходи за лихви по видове източници:		
Депозити на клиенти	4,291	6,677
Депозити на банки	235	825
Отрицателна лихва върху свръх резерви при БНБ	4,527	6,184
Емитирани облигации	902	817
Лихви по лизинг	1,632	1,291
Отрицателна лихва по предоставени средства в банки и други активи	1,932	664
Други	119	52
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	13,638	16,510

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разходи за лихви по класификационни групи:		
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност	7,179	9,662
Отрицателна лихва по активите	6,459	6,848
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	13,638	16,510

22. ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Банкови преводи в страната и чужбина	25,050	26,841
Обслужване на сметки	16,536	15,780
Такси, свързани с кредитни експозиции	4,194	7,683
Обслужване по задбалансови ангажменти	913	920
Други приходи	12,277	10,753
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	58,970	61,977
	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Банкови преводи в страната и чужбина	9,276	9,433
Обслужване на сметки	1,081	1,200
Освобождаване на ценни пратки	882	781
Ценни книжа	202	52
Други разходи	396	618
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	11,837	12,084

23. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Печалба от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, нетно	715	7,536
Печалба/(загуба) от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	339	(816)
Печалба/(загуба) от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	9,701	(7,756)
Печалба/(загуба) от операции с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	3	(96)
Печалба от преоценка с ценни книжа, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	3,792	7,082
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	14,550	5,950

24. НЕТНИ (ЗАГУБИ) / ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната печалба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Загуба от валутни сделки, нетно	(4,185)	(697)
(Загуба)/печалба от валутна преоценка, нетно	(7,595)	5,478
ОБЩО (ЗАГУБА)/ПЕЧАЛБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	(11,780)	4,781

Резултатът от сделки представлява нетната печалба/(загуба), възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата/(загубата) от преоценка представлява печалба/(загуба) от преоценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

25. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Приходи от дивиденди	483	1,469
Приходи от цесионни договори	255	209
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	12	13
(Разходи)/приходи от продажба на активи, придобити от обезпечения	(77)	62
Други приходи от дейността	1,492	1,520
ОБЩО ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	2,165	3,273

Приходите от цесионни договори през 2020 произтичат от прехвърлени от страна на Банката чрез договори за цесия финансови активи по амортизирана стойност – кредити и вземания от клиенти. През 2020 приходите от цесионни договори са в размер на 255 хил. лв. (2019 г.: 209 хил. лв.).

26. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Заплати и други разходи за персонала	46,504	46,018
Административни и маркетингови разходи	31,528	33,465
Други разходи	26,605	27,603
Амортизация	26,071	25,669
Материали и ремонти	2,746	2,698
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	133,454	135,453

В разходите за дейността са отразени и начислените за 2020 и 2019 на регистрираните одитори суми в размер на 1,047 хил. лв. за 2020 г., т.ч. 891 хил. лв. за независим финансов одит и 154 хил. лв. за други услуги, и 1,335 хил. лв. за 2019, в т.ч. 1,112 хил. лв. за независим финансов одит и 223 хил. лв. за други услуги.

27. НЕТНИ РАЗХОДИ ЗА ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ

Разходите за обезценки за 2020 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2020	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	10	-	-	10
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(151)	-	-	(151)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	(1,338)	(5)	(5,013)	(6,356)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	445	-	-	445
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	470	-	-	470
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(564)	(5)	(5,013)	(5,582)

27. ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Разходите за обезценки за 2019 съгласно МСФО 9 са представени както следва:

2019	Фаза 1	Фаза 2	Фаза 3	Общо
Предоставени ресурси и аванси на банки	122	-	(5)	117
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(886)	-	-	(886)
Предоставени кредити и аванси на клиенти	2,072	1,281	(7,867)	(4,514)
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	(1,563)	-	-	(1,563)
Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	(239)	-	-	(239)
Общо нетни разходи за обезценки за несъбираемост	(494)	1,284	(7,872)	(7,085)

28. ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разходи за текущи данъци	1,808	4,318
Разходи от отсрочени данъци, свързани с възникването и обратно проявление на временни разлики	(12)	(5)
Данъчен ефект от рекласификация в друг всеобхватен доход на дългови инструменти	473	(463)
Данъчен ефект от рекласификация в друг всеобхватен доход на капиталови инструменти	1	(134)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ ВЪРХУ ДОХОДА	2,270	3,716
Данъчни приходи/(разходи), признати директно в другия всеобхватен доход	474	(597)

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2020 и 2019. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2020 и 2019 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2021 и 2020.

Отсрочените данъчни активи са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Отсрочени данъчни активи:		
Други задължения (неизползвани отпуски)	224	261
Задължения към персонала при пенсиониране	90	86
Лизинг	80	37
Дълготрайни материални и нематериални активи	12	10
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН АКТИВ	406	394

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

28. ДАНЪЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Отсрочените данъчни пасиви са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Отсрочени данъчни пасиви:		
Сливане на дружества през 2010	209	209
Вливане на дружество през 2016	61	61
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН ПАСИВ	270	270

Връзката между разходите за данъци в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход е както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Печалба преди данъци	22,650	37,958
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2020 и 10% за 2019	2,265	3,796
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/ неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	5	(80)
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	2,270	3,716
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	10.02%	9.79%

29. ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	20,380	34,242
Средно претеглен брой акции	127,129,970	124,985,756
ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)	0.16	0.27

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща, съответно на 31 декември 2020 и 2019. Среднопретегленият брой акции се изчислява като сума от броя на обикновените акции в обръщение в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените или новоемитираните обикновени акции през периода, умножен по средновремевия фактор. Средновремевият фактор е равен на броя на дните, през които конкретните акции са били в обръщение, съотнесен към общия брой на дните през периода.

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Коригирана нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	21,282	35,059
Средно претеглен брой акции	135,020,711	132,876,497
ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	0.16	0.26

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

29. ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА) (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Средно претеглен брой акции, използван за доход на акция	127,129,970	124,985,756
Потенциален брой акции от емитирани конвертируеми облигации	7,890,741	7,890,741
СРЕДНО ПРЕТЕГЛЕН БРОЙ АКЦИИ, ИЗПОЛВАН ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	135,020,711	132,876,497

Коригираната нетна печалба за нуждите на определянето на дохода на акция с намалена стойност е изчислена чрез коригиране на нетната печалба за периода с разходите за лихви по емитирана облигационна емисия, оповестена в бележка 17.

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	20,380	34,242
Разходи за лихви по емитирани конвертируеми облигации	902	817
КОРИГИРАНА НЕТНА ПЕЧАЛБА, ИЗПОЛЗВАНА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ	21,282	35,059

30. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Банкови гаранции		
В български лева	34,409	36,068
В чуждестранна валута	14,335	15,662
Загуба от обезценка	(20)	(1)
Общо банкови гаранции, нетно	48,724	51,729
Неотменими ангажменти	242,878	229,569
Загуба от обезценка	(958)	(1,070)
Общо неотменими ангажменти, нетно	241,920	228,499
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	291,622	281,299
ОБЩО ЗАГУБА ОТ ОБЕЗЦЕНКА	(978)	(1,071)
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ, НЕТНО	290,644	280,228

Към 31 декември 2020 и 2019 Банката има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 242,878 хил. лв. и 229,569 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

31. АНАЛИЗ НА ПРОМЕНИТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Парични средства	331,652	297,026
Парични средства в Централната Банка	1,549,794	1,456,956
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	179,416	218,248
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	2,060,862	1,972,230

През представените отчетни периоди Банката е осъществила следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- Банката е придобила активи с право на ползване в размер на 13,246 хил. лв. (2019 г: 28,441 хил. лв.)

32. ЛИЗИНГ

32.1. Лизинг като лизингополучател

32.1.1. Лизингови плащания, признати като пасив

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Класифицирани като:		
Нетекущи	34,528	33,381
Текущи	9,418	8,955
	43,946	42,336

Банката наема множество офис помещения, в които извършва своята дейност чрез банкови офиси. Банката е страна и по договори за лизинг на транспортни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в отчета за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти (например, лизингови плащания, базирани на процент от продажбите на Банката) се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Банката класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в своите имоти, машини и съоръжения (вижте бележка 13.2).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Банката, освен ако Банката има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване.

Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Банката да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата и производствените помещения, Банката трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Банката е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Задълженията по лизингови договори са представени в бел. 19 и на ред Други задължения в индивидуалния отчет за финансовото състояние.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

32. ЛИЗИНГ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

32.1. Лизинг като лизингополучател (продължение)

32.1.1. Лизингови плащания, признати като пасив (продължение)

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2020 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания	10,750	8,489	7,068	6,143	4,507	12,316	49,273
Финансови разходи	(1,332)	(1,131)	(874)	(663)	(483)	(844)	(5,327)
Нетна настояща стойност	9,418	7,358	6,194	5,480	4,024	11,472	43,946

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2019 г. са както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2019 г.							
Лизингови плащания	10,243	7,847	5,520	4,567	4,032	16,041	48,250
Финансови разходи	(1,288)	(1,080)	(891)	(727)	(595)	(1,333)	(5,914)
Нетна настояща стойност	8,955	6,767	4,629	3,840	3,437	14,708	42,336

32.1.2. Лизингови плащания, които не са признати като пасив

Банката е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания, направени по тези лизингови договори, се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

Разходите за 2020, свързани с плащания, които не са включени в оценката на задълженията по лизингови договори, произтичащи от краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност са в размер на 1,885 хил. лв. (2019 г.: 2,983 хил. лв.).

Към 31 декември 2020 г. Банката е поела ангажимент за плащания по краткосрочни лизингови договори и лизинг на активи с ниска стойност и общата сума на поетите задължения към тези дати е 1,195 хил. лв. (2019 г.: 1,335 хил. лв.).

Суми, признати в печалбата и загубата

	Годината, приключваща на 31.12.2020	Годината, приключваща на 31.12.2019
Разходи за амортизация на активи с право на ползване	(16,321)	(15,794)
Разходи за лихви по лизингови задължения	(1,632)	(1,291)
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, активите по които са с ниска стойност	(1,885)	(2,983)

	Дължими минимални лизингови плащания						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2020 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	728	200	92	44	29	102	1,195
31 декември 2019 г.							
Лизингови плащания по договори, за които не е признат актив с право на ползване	844	227	103	43	28	90	1,335

32. ЛИЗИНГ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

32.1. Лизинг като лизингополучател (продължение)

32.1.2. Лизингови плащания, които не са признати като пасив (продължение)

Банката не е изправена пред значителен ликвиден риск по отношение на лизинговите си задължения. Лизинговите задължения се наблюдават в рамките на Дирекция Финансово-счетоводна на Банката. Лизинговите задължения са деноминирани в български левове и евро.

През годината Банката не е договаряла отстъпки със своите лизингодатели за наетите недвижими имоти, в резултат на въздействие на пандемията Covid-19. Намалението на активите с правно на ползване се дължи на процес по намаляване на остатъчния срок на лизинговите договори.

32.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е сключила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови постъпления						Общо
	До 1 година	1-2 години	2-3 години	3-4 години	4-5 години	След 5 години	
31 декември 2020 г.	1,083	900	841	823	564	841	5,052
31 декември 2019 г.	868	478	431	381	368	1,058	3,584

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 1,239 хил. лв. (2019: 1,222 хил. лв.). Банката няма индивидуално значими лизингови ангажименти.

През годината Банката не е предоставяла отстъпки на своите лизингополучатели за предоставените под наем недвижими имоти, в резултат на въздействие на пандемията Covid-19.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Банката, свързан с финансови инструменти, е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптималната ликвидност и диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска, е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Банката.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Основните принципи, залегнали в политиката на Банката по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисково претеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - изготвят предложения до УС, Изпълнителните директори и Прокуриста по отношение рамката и основните параметри на дейността по управление на риска;
- Изпълнителни директори и Прокурист – осъществяват общия контрол, организират и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

Притежаваните от Банката експозиции в деривативни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност и представляват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори, валутни суапове на открития пазар и опционни сделки с базови активи финансови инструменти. Тези сделки, търгувани от страна на Банката за собствена сметка, не са със съществен размер и матуритет под 1 година и Банката не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Банката са следните:

- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Пазарен риск
 - Лихвен риск
 - Валутен риск
 - Ценови риск

33.1. Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, произтичаща от неизпълнение на договорни задължения на контрагента по притежавани от Банката финансови активи. Банката управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. Банката е структурирала звена за наблюдение и управление на кредитния риск за отделните бизнес сегменти, като прилага индивидуални кредитни политики. Кредитният риск на отделните експозиции се управлява през целия живот на експозицията – от вземането на решение за формиране на експозицията до пълното ѝ погасяване. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 1,881,446 хил. лв. не са носители на съществен кредитен риск за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 182,350 хил. лв. представляват преди всичко депозити в международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Банката в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 359,672 хил. лв. носят кредитен риск за Банката в зависимост от риска на предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 71,050 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България и носят 0% риск. Останалата част от вземанията в размер на 288,622 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 280,464 хил. лв. - 100% риск и 8,158 хил. лв. - 150% риск в зависимост от емитента на ценните книжа, предоставени като обезпечение.

Финансовите активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, в размер на 276,698 хил. лв., представляват капиталови инструменти - акции във финансови и нефинансови предприятия в размер на 118,862 хил. лв., дялове в договорни фондове на стойност 143,101 хил. лв., дългови инструменти в размер на 9,947 хил. лв. и деривати – 4,788 хил. лв. Посочените финансови инструменти са носители на кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е както следва 246,330 - 100% риск и 30,368 хил. лв. - 250% риск.

Капиталовите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, в размер на 13,520 хил. лв., представляват акции във финансови и нефинансови предприятия, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 13,520 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от Република България, в размер на 326,183 хил. лв. носят за Банката 0% кредитен риск. Дългови ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от други държави в размер на 164,427 хил. лв., носят кредитен риск за Банката в зависимост от кредитния риск на държавата емитент.

Дълговите ценни книжа, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 210,607 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 210,607 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от Република България, са с балансова стойност в размер на 213,466 хил. лв. носят 0% кредитен риск. Дългови ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от други държави са с балансова стойност в размер на 171,793 хил. лв., носят кредитен риск за Банката в зависимост от кредитния рейтинг на държавата емитент.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

Дълговите ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества с балансова стойност в размер на 35,408 хил. лв., носят кредитен риск за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 35,408 хил. лв. в абсолютна сума.

Инвестициите в дъщерните предприятия на Банката, Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Северна Македония и УД “ЦКБ Асете Мениджмънт” ЕАД, София, Република България в общ размер на 49,416 хил. лв. носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 49,416 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 2,556,846 хил. лв. носят кредитен риск за Банката. За определянето на размера на изложеност на Банката към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Банката, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложили в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Банката за кредитен риск е в размер на 1,864,789 хил. лв.

Към 31 декември 2020 размерът на формираните от Банката провизии за покриване на очаквани кредитни загуби на кредити и аванси е 33,473 хил. лв.

През отчетния период дейността на Банката беше повлияна от разпространението на нов коронавирус (Covid-19), като в началото на 2020 г. в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли.

В България, ефектите на този вирус започнаха да се проявяват от началото на месец март 2020 г., като на 13 март 2020 г. Народното събрание взе решение за обявяване на извънредно положение за период от един месец. На 24 март 2020 г. парламентът прие „Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците (загл. доп. – ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)“. Впоследствие, извънредното положение бе удължено с още един месец и остана в сила до 13 май 2020 г.

След тази дата, на 13 май 2020 г. Министерският съвет обяви извънредна епидемична обстановка, считано от 14 май 2020 г., която беше удължавана периодично преди изтичането на срока ѝ. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, срокът на извънредната епидемична обстановка е удължен от Правителството до 30 април 2021 г.

Доколкото Банката оперира в специфичен сектор – финансовия, където прекъсванията на веригите на доставки, нарушенията в транспортните потоци и карантинните мерки нямат пряко отражение, дейността му бе повлияна по-скоро непряко – чрез ефекта върху дейността на клиентите му и волатилността в цените на финансовите инструменти, които Банката притежава.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

През 2020 година, както и към датата на съставяне на настоящия финансов отчет са в сила забрани за пътуване, карантинни мерки и ограничения. Бизнесът трябва да се справя с предизвикателства, свързани с намалени приходи и нарушени вериги за доставки. С развитието на втора и трета вълна на пандемията и забавен процес на ваксиниране и удължаване на мерките в държавите в ЕС (вкл. и България) и през второто тримесечие на 2021 година, съществуват обективни пречки пред дейността на компании в отделни икономически сектори и голяма доза несигурност кога приходите и нормалната дейност ще бъдат възстановени.

Експозицията на банката към най-силно засегнатите сектори, като ресторантьорски бизнес и туристически услуги е изключително несъществена, а експозициите към хотелиерски бизнес и транспорт са също с нисък дял в портфейла и, като финансовото състояние на тези клиенти се следи изключително детайлно, като се оценява кредитния риск за целия живот на инструментите, вкл. се наблюдава и положителен ефект от насърчителните мерки на правителствено ниво и предложените компенсаторни схеми. Очакваното възстановяване след средата на 2021 година, подкрепено от ваксинацията и въвеждането на ваксинационни паспорти се очаква да подкрепи хотелиерския бизнес и свързаните с него превоз на туристи през летния сезон в България.

През цялата 2020 година съществуваше голяма степен на несигурност при оценката на ефекта на пандемията от коронавирус върху макроикономическото развитие на отделните икономики. Оценките варираха от катастрофични спадове до размери близки до първоначално прогнозираните. Отделните държави, в зависимост от подходите си за справяне с пандемията и въвежданите затваряния („локдауни“), регистрираха различна еластичност на промяна на отделните макроикономически индикатори спрямо направените базови прогнози от началото на годината. Голямо значение имаха също и въведените подкрепящи мерки в различните държави, стремящи се в голяма степен да подкрепят дохода на служителите в затворените компании и да предотвратят нарастване на безработицата и срив на потреблението. Доколкото тези мерки бяха с различна интензивност, обем и успех в отделните държави и ефекта от тях бе различен по отношение на макроикономическите параметри. Във връзка с изброените фактори, влияещи при оценката на действителните ефекти върху стойността и оценките на макроикономическите индикатори, използваните от Банката макроикономически сценарии не са променяни вследствие на настъпилата пандемия.

В тази ситуация, различни правителства, включително и Българското обявиха мерки за предоставяне както на пряка финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и бизнес организации. По подобен начин предприеха подкрепящи и стимулиращи икономиката и стопанските субекти действия и различните регулатори – ЕЦБ, ЕБО, БНБ.

В Банката бе въведен мораториум върху плащанията, съгласно “Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с предприетите от органите на Република България действия за ограничаване на пандемията Covid-19 и последиците от тях”. Отложените по този ред плащания, не се третират като „мярка по реструктуриране” по смисъла на чл.476 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г, нито като принудително реструктуриране съгласно чл.178 параграф 3 от същия регламент. Когато в хода на мониторинга на експозициите с приложен мораториум върху плащанията се установи признак за настъпване на вероятност от неплащане, тези експозиции се класифицират в по-висока фаза съгласно действащата регулаторна рамка. Експозициите, по отношение на които е приложен мораториум върху плащанията се идентифицират в информационната система на Банката, вкл. приложения Механизъм на отсрочване, което улеснява проследяването и наблюдението на експозициите.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

По отношение на оценката на вероятността от неплащане на клиенти, за които е приложен мораториум върху плащанията, Банката прилага одобрения от Управителния съвет с Протокол № 52/23.12.2020 г. „Оперативен план за прилагане на мораториум върху плащания поради пандемията от Covid-19 и оценка на вероятността от неплащане по отсрочените експозиции“. Съгласно този план, Банката извършва оценка на вероятността от неплащане както по време на мораториума, така и 3 месеца след неговото изтичане.

По отношение на модификациите, приемани за облекчения на засегнати от пандемията от Covid-19 кредитополучатели – през 2020 година Банката е прилагала действащата „Политика за класифициране, реструктуриране и отчитане на експозиции, носители на кредитен риск“. За целите на оценката на вероятността от неплащане - за клиентите, за които не е приложен мораториум върху плащанията, Банката прилага вътрешните си политики за оценка на вероятността от неплащане. В условията на пандемия от Covid-19 и предприеманите мерки за нейното ограничаване, водещи до внезапни промени в краткосрочната икономическа перспектива и недостиг на налична и надеждна информация, както и непредставителност на финансовата информация, при оценката на вероятността от неплащане, освен критериите за неизпълнение по чл.178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г., Банката взема предвид информацията, която се очаква да доведе до въздействие за целия срок на експозициите.

В използваните от Банката модели за оценка на кредитните загуби не са правени изменения във връзка с настъпването на глобалната пандемия от Covid-19, доколкото тяхната точност и адекватност зависи от рисковите параметри, които служат за изчисление на размера на очакваните кредитни загуби.

През 2020 г. качеството на портфейла с експозиции на банката остава много добро и няма повишение в дела на необслужваните експозиции, използваните модели за оценка на кредитните загуби адекватно са оценили размерът на ОКЗ.

Съгласно действащите в Банката „Правила за приемане, оценка и управление на обезпечения по кредитни сделки“, оценките на обезпеченията, вкл. търговските недвижими имоти се актуализират на всеки 12 месеца, а жилищните недвижими имоти – на всеки три години. При необходимост, Банката може да изисква и по-честа актуализация, напр. при промяна в параметрите на кредитна сделка или когато информацията, с която разполага, показва, че стойността им е спаднала значително спрямо общите пазарни цени. Оценките на недвижимите имоти се извършват от независими сертифицирани оценители. В настоящата пандемична среда, повлияна от Covid-19, не са наблюдавани динамични неблагоприятни флуктуации при цените на недвижимите имоти, изискващи промяна в политиките за оценка на приетите от Банката обезпечения.

Във връзка със стратегическото и бизнес планиране, Ръководството на ЦКБ интензивно адаптира своите действия през 2020 година, като в съответствие с Насоките на ЕБО за управление на необслужвани и реструктурирани експозиции, Банката се освободи през 2020 година от исторически портфейли с необслужвани експозиции, като по този начин намали дела им под референтния праг от 5% по бизнес линии и подпортфейли и се подготви за потенциално бъдещо влошаване на качеството на експозициите и класифицирането им в по-високи фази и съответно нарастване на обезценките за кредитни загуби. В процеса на управление на кредитния риск, нивото на мораторните кредити се наблюдава изключително детайлно, както и оценката на значителното увеличение на кредитния риск за целия срок на инструментите, като се предприемат превантивни действия по управлението им, съответно класифициране и провизиране.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите

В таблиците по-долу Банката е представила структурата и изменението на коректива за очаквани кредитни загуби:

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	37	-	-	37
Изменение в загубата от обезценка	(11)	-	-	(11)
Начислени за периода	24	-	-	24
Освободени през периода	(35)	-	-	(35)
Отписвания	-	-	-	-
Валутни и други движения	-	-	-	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	26	-	-	26

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	159	-	3,889	4,048
Изменение в загубата от обезценка	(122)	-	5	(117)
Начислени за периода	19	-	5	24
Освободени през периода	(141)	-	-	(141)
Отписвания	-	-	(3,918)	(3,918)
Валутни и други движения	-	-	24	24
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	37	-	-	37

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1,094	-	-	1,094
Изменение в загубата от обезценка	151	-	-	151
Начислени за периода	1,245	-	-	1,245
Освободени през периода	(1,094)	-	-	(1,094)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	1,245	-	-	1,245

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	208	-	-	208
Изменение в загубата от обезценка	886	-	-	886
Начислени за периода	1,094	-	-	1,094
Освободени през периода	(208)	-	-	(208)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1,094	-	-	1,094

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	10,731	223	66,578	77,532
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	1,338	5	5,013	6,356
– Трансфер към Фаза 1	211	(46)	(165)	-
– Трансфер към Фаза 2	(30)	104	(74)	-
– Трансфер към Фаза 3	(11)	(14)	25	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	-	40	733	773
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(1,613)	(90)	(1,238)	(2,941)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2,219	2	165	2,386
– Изменение в рисковите параметри	562	9	5,567	6,138
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,064)	(1,064)
- Намаление, дължащо се на отписване поради продажба	-	-	(49,347)	(49,347)
- Корекция от лихвен доход	-	-	-	-
- Валутни разлики и други корекции	-	-	(4)	(4)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	12,069	228	21,176	33,473

Загуба от обезценка – Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	12,803	1,504	99,002	113,309
Изменение в загубата от обезценка, признато в печалбата и загубата	(2,072)	(1,281)	7,867	4,514
– Трансфер към Фаза 1	881	(602)	(279)	-
– Трансфер към Фаза 2	(75)	237	(162)	-
– Трансфер към Фаза 3	(245)	(17)	262	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	157	102	1,249	1,508
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(2,566)	(983)	(1,122)	(4,671)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	2,454	6	27	2,487
– Изменение в рисковите параметри	(2,678)	(24)	7,892	5,190
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,479)	(1,479)
- Намаление, дължащо се на отписване поради продажба	-	-	(36,517)	(36,517)
- Корекция от лихвен доход	-	-	(2,567)	(2,567)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	272	272
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	10,731	223	66,578	77,532

Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	629	-	-	629
Изменение в загубата от обезценка	(470)	-	-	(470)
Начислени за периода	44	-	-	44
Освободени през периода	(514)	-	-	(514)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	159	-	-	159

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност				
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	390	-	-	390
Изменение в загубата от обезценка	239	-	-	239
Начислени за периода	282	-	-	282
Освободени през периода	(43)	-	-	(43)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	629	-	-	629
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	3,179	-	-	3,179
Изменение в загубата от обезценка	(445)	-	-	(445)
Начислени за периода	1,093	-	-	1,093
Освободени през периода	(1,538)	-	-	(1,538)
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	2,734	-	-	2,734
Загуба от обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	1,706	-	-	1,706
Изменение в загубата от обезценка	1,473	-	-	1,473
Начислени за периода	1,779	-	-	1,779
Освободени през периода	(306)	-	-	(306)
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	3,179	-	-	3,179
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	1,022	2	46	1,070
Изменение в загубата от обезценка	(140)	(4)	33	(111)
Начислени за периода	648	7	104	759
Освободени през периода	(788)	(11)	(71)	(870)
Валутни и други движения	53	3	(56)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	935	1	23	959
Загуба от обезценка – Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	321	2	42	365
Изменение в загубата от обезценка	649	(2)	58	705
Начислени за периода	1,429	11	127	1,567
Освободени през периода	(780)	(13)	(69)	(862)
Валутни и други движения	52	2	(54)	-
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1,022	2	46	1,070

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции	1	-	-	1
Загуба от обезценка към 01 януари 2020	18	-	-	18
Изменение в загубата от обезценка	19	-	-	19
Начислени за периода	(1)	-	-	(1)
Освободени през периода	19	-	-	19
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	19	-	-	19

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Загуба от обезценка – Договори за финансови гаранции	9	-	-	9
Загуба от обезценка към 01 януари 2019	(8)	-	-	(8)
Изменение в загубата от обезценка	1	-	-	1
Начислени за периода	(9)	-	-	(9)
Освободени през периода	1	-	-	1
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	1	-	-	1

В таблиците по-долу Банката е представила структурата и изменението на брутните стойности на категориите активи

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	221,219	-	-	221,219
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	(38,843)	-	-	(38,843)
Изменение в брутната балансова стойност	158,690	-	-	158,690
Увеличение за периода	(197,533)	-	-	(197,533)
Намаление през периода	-	-	-	-
Отписвания	-	-	-	-
Други движения	-	-	-	-
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	182,376	-	-	182,376
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(26)	-	-	(26)
Балансова стойност към 31 декември 2020	182,350	-	-	182,350

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	222,265	-	3,889	226,154
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	(1,046)	-	5	(1,041)
Изменение в брутната балансова стойност	118,498	-	5	118,503
Увеличение за периода	(119,544)	-	-	(119,544)
Намаление през периода	-	-	(3,918)	(3,918)
Отписвания	-	-	24	24
Други движения	-	-	-	-
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	221,219	-	-	221,219
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(37)	-	-	(37)
Балансова стойност към 31 декември 2019	221,182	-	-	221,182

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	304,324	-	-	304,324
Изменение в брутната балансова стойност	56,593	-	-	56,593
Увеличение за периода	360,917	-	-	360,917
Намаление през периода	(304,324)	-	-	(304,324)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	360,917	-	-	360,917
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(1,245)	-	-	(1,245)
Балансова стойност към 31 декември 2020	359,672	-	-	359,672

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Балансова стойност преди обезценка – Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	256,806	-	-	256,806
Изменение в брутната балансова стойност	47,518	-	-	47,518
Увеличение за периода	304,324	-	-	304,324
Намаление през периода	(256,806)	-	-	(256,806)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	304,324	-	-	304,324
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(1,094)	-	-	(1,094)
Балансова стойност към 31 декември 2019	303,230	-	-	303,230

	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност				
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	2,293,975	22,700	203,476	2,520,151
Изменение в брутната балансова стойност	198,216	(856)	(37,698)	159,662
– Трансфер към Фаза 1	4,499	(3,140)	(1,359)	-
– Трансфер към Фаза 2	(6,143)	6,401	(258)	-
– Трансфер към Фаза 3	(2,417)	(1,355)	3,772	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	22	88	53	163
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(234,992)	(1,446)	(41,003)	(277,441)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	492,512	114	380	493,006
– Изменение в рисковите параметри	(55,265)	(1,518)	717	(56,066)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,064)	(1,064)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(88,430)	(88,430)
- Корекция лихвен доход	-	-	-	-
- Валутни разлики и други корекции	-	-	-	-
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	2,492,191	21,844	76,284	2,590,319
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(12,069)	(228)	(21,176)	(33,473)
Балансова стойност към 31 декември 2020	2,480,122	21,616	55,108	2,556,846

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	2,053,400	120,028	197,953	2,371,381
Изменение в бруtnата балансова стойност	240,575	(97,328)	45,814	189,061
– Трансфер към Фаза 1	49,638	(48,886)	(752)	-
– Трансфер към Фаза 2	(20,070)	20,918	(848)	-
– Трансфер към Фаза 3	(30,337)	(847)	31,184	-
– Увеличение, дължащо се на изменение в кредитния риск	1,486	105	359	1,950
– Намаление, дължащо се на изменение в кредитния риск	(306,113)	(68,176)	(1,919)	(376,208)
– Увеличение, дължащо се на първоначално създадени или закупени активи	661,956	227	25,620	687,803
– Изменение в рисковите параметри	(115,985)	(669)	(7,830)	(124,484)
- Намаление, дължащо се на отписване поради несъбираемост	-	-	(1,479)	(1,479)
- Намаление, дължащо се на отписване поради прехвърляне	-	-	(36,517)	(36,517)
- Корекция лихвен доход	-	-	(2,567)	(2,567)
- Валутни разлики и други корекции	-	-	272	272
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	2,293,975	22,700	203,476	2,520,151
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(10,731)	(223)	(66,578)	(77,532)
Балансова стойност към 31 декември 2019	2,283,244	22,477	136,898	2,442,619

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	311,704	-	-	311,704
Изменение в бруtnата балансова стойност	109,123	-	-	109,123
Увеличение за периода	154,610	-	-	154,610
Намаление през периода	(45,487)	-	-	(45,487)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	420,827	-	-	420,827
Загуба от обезценка към 31 декември 2020	(159)	-	-	(159)
Балансова стойност към 31 декември 2020	420,668	-	-	420,668

Балансова стойност преди обезценка – Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	262,957	-	-	262,957
Изменение в бруtnата балансова стойност	48,747	-	-	48,747
Увеличение за периода	61,829	-	-	61,829
Намаление през периода	(13,082)	-	-	(13,082)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	311,704	-	-	311,704
Загуба от обезценка към 31 декември 2019	(629)	-	-	(629)
Балансова стойност към 31 декември 2019	311,075	-	-	311,075

Балансова стойност преди обезценка – Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2020	566,202	-	90	566,292
Изменение в бруtnата балансова стойност	148,535	-	(90)	148,445
Увеличение за периода	258,670	-	-	258,670
Намаление през периода	(110,135)	-	(90)	(110,225)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2020	714,737	-	-	714,737
Загуба от обезценка към 31 декември 2020, отнесена в капитала	(2,734)	-	-	(2,734)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

Балансова стойност преди обезценка – Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Брутна балансова стойност към 01 януари 2019	502,607	-	90	502,697
Изменение в брутната балансова стойност	63,595	-	-	63,595
Увеличение за периода	321,946	-	-	321,946
Намаление през периода	(258,351)	-	-	(258,351)
Брутна балансова стойност към 31 декември 2019	566,202	-	90	566,292
Загуба от обезценка към 31 декември 2019, отнесена в капитала	(3,179)	-	-	(3,179)

Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2020	228,816	300	453	229,569
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	13,586	(50)	(227)	13,309
Увеличение за периода	56,178	81	77	56,336
Намаление през периода	(42,592)	(131)	(304)	(43,027)
Други движения	(217)	60	157	-
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2020	242,185	310	383	242,878
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(935)	(1)	(23)	(959)

Кредитни ангажименти	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Обща сума на кредитните ангажименти към 01 януари 2019	171,405	401	423	172,229
Изменение в стойността на кредитните ангажименти	57,690	(90)	(260)	57,340
Увеличение за периода	99,479	88	94	99,661
Намаление през периода	(41,789)	(178)	(354)	(42,321)
Други движения	(279)	(11)	290	-
Обща сума на кредитните ангажименти към 31 декември 2019	228,816	300	453	229,569
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(1,022)	(2)	(46)	(1,070)

Договори за финансови гаранции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2020	51,730	-	-	51,730
Изменение в брутна балансова стойност	(2,986)	-	-	(2,986)
Увеличение за периода	12,027	-	-	12,027
Намаление през периода	(15,013)	-	-	(15,013)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2020	48,744	-	-	48,744
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2020	(19)	-	-	(19)

Договори за финансови гаранции	Фаза 1 12-месечни ОКЗ	Фаза 2 ОКЗ за целия срок	Фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
Обща сума на гаранциите към 01 януари 2019	46,431	-	-	46,431
Изменение в брутна балансова стойност	5,299	-	-	5,299
Увеличение за периода	18,818	-	-	18,818
Намаление през периода	(13,519)	-	-	(13,519)
Обща сума на гаранциите към 31 декември 2019	51,730	-	-	51,730
Провизии за очаквани загуби към 31 декември 2019	(1)	-	-	(1)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

Загуба от обезценка по вид актив	2020	2019
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	(26)	(37)
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	(1,245)	(1,094)
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	(33,473)	(77,532)
Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	(159)	(629)
Финансови активи оценявани по справедлива стойност през ДВД	(2,734)	(3,179)
	<u>(37,637)</u>	<u>(82,471)</u>

	2020		2019	
Предоставени кредити и аванси на клиенти	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка
0-29 дни	2,510,926	(12,616)	2,237,347	(11,056)
30-59 дни	2,916	(101)	101,567	(488)
60-89 дни	2,262	(47)	2,210	(53)
90-180 дни	1,688	(383)	8,870	(614)
Повече от 181 дни	72,527	(20,326)	170,157	(65,321)
Общо	2,590,319	(33,473)	2,520,151	(77,532)

	2020	2019
Предоставените кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2,590,319	2,520,151
Намалени с обезценка за несъбираемост	<u>(33,473)</u>	<u>(77,532)</u>
Общо предоставени кредити и аванси на клиенти	2,556,846	2,442,619

	31.12.2020			31.12.2019		
	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност	Брутна балансова стойност	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Балансова стойност
Банкиране на дребно						
Ипотечни кредити	502,510	(325)	502,185	460,044	(1,606)	458,438
Потребителски кредити	463,026	(5,811)	457,215	466,874	(9,039)	457,835
Кредитни карти	16,823	(964)	15,859	21,236	(2,006)	19,230
Други	2,257	(2,257)	-	2,405	(2,228)	177
Общо банкиране на дребно	984,616	(9,357)	975,259	950,559	(14,879)	935,680
Корпоративно кредитиране	1,605,703	(24,116)	1,581,587	1,569,592	(62,653)	1,506,939
Общо	2,590,319	(33,473)	2,556,846	2,520,151	(77,532)	2,442,619

	2020			
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	182,376	-	-	182,376
Общо брутна балансова стойност	182,376	-	-	182,376
Загуба от обезценка	(26)	-	-	(26)
Балансова стойност	182,350	-	-	182,350

	2019			
Предоставени ресурси и аванси на банки по амортизирана стойност	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	Общо
<i>Категория</i>	221,219	-	-	221,219
Общо брутна балансова стойност	221,219	-	-	221,219
Загуба от обезценка	(37)	-	-	(37)
Балансова стойност	221,182	-	-	221,182

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2020			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	360,917	-	-	360,917
Общо брутна балансова стойност	360,917	-	-	360,917
Загуба от обезценка	(1,245)	-	-	(1,245)
Балансова стойност	359,672	-	-	359,672

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2019			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	304,324	-	-	304,324
Общо брутна балансова стойност	304,324	-	-	304,324
Загуба от обезценка	(1,094)	-	-	(1,094)
Балансова стойност	303,230	-	-	303,230

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2020			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	2,492,191	21,844	76,284	2,590,319
Общо брутна балансова стойност	2,492,191	21,844	76,284	2,590,319
Загуба от обезценка	(12,069)	(228)	(21,176)	(33,473)
Балансова стойност	2,480,122	21,616	55,108	2,556,846

Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2019			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	2,293,975	22,700	203,476	2,520,151
Общо брутна балансова стойност	2,293,975	22,700	203,476	2,520,151
Загуба от обезценка	(10,731)	(223)	(66,578)	(77,532)
Балансова стойност	2,283,244	22,477	136,898	2,442,619

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2020			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	420,827	-	-	420,827
Общо брутна балансова стойност	420,827	-	-	420,827
Загуба от обезценка	(159)	-	-	(159)
Балансова стойност	420,668	-	-	420,668

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2019			
	фаза 1	фаза 2	фаза 3	Общо
	12-месечни ОКЗ	ОКЗ за целия срок	ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	311,704	-	-	311,704
Общо брутна балансова стойност	311,704	-	-	311,704
Загуба от обезценка	(629)	-	-	(629)
Балансова стойност	311,075	-	-	311,075

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.1. Качество на активите (продължение)

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	2020			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	714,737	-	-	714,737
Общо брутна балансова стойност	714,737	-	-	714,737
Загуба от обезценка, отразена в капитала	(2,734)			(2,734)

Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през ДВД	2019			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	566,202	-	-	566,292
Общо брутна балансова стойност	566,202	-	-	566,292
Загуба от обезценка, отразена в капитала	(3,179)	-	-	(3,179)

Кредитни ангажменти	2020			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	242,185	310	383	242,878
Обща сума на поетите ангажменти	242,185	310	383	242,878
Провизии за очаквани загуби	(935)	(1)	(23)	(959)

Кредитни ангажменти	2019			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	228,816	300	453	229,569
Обща сума на поетите ангажменти	228,816	300	453	229,569
Провизии за очаквани загуби	(1,022)	(2)	(46)	(1,070)

Договори за финансови гаранции	2020			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	48,744	-	-	48,744
Общо сума на поетите гаранции	48,744	-	-	48,744
Провизии за очаквани загуби	(19)	-	-	(19)

Договори за финансови гаранции	2019			Общо
	фаза 1 12-месечни ОКЗ	фаза 2 ОКЗ за целия срок	фаза 3 ОКЗ за целия срок	
<i>Категория</i>	51,730	-	-	51,730
Общо сума на поетите гаранции	51,730	-	-	51,730
Провизии за очаквани загуби	(1)	-	-	(1)

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.2. Концентрация на кредитния риск

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

Таблиците по-долу представят разрез на концентрациите на различните категории активи на Банката по региони и по икономически сектори.

Предоставени кредити и аванси на банки по амортизирана стойност	2020	2019
Концентрация по сектор		
Централни банки	5,499	2,180
Български търговски банки	73,669	55,982
Чуждестранни търговски банки	103,208	163,057
Общо	182,376	221,219

Концентрация по регион		
Европа	172,682	217,352
Америка	3,132	406
Азия	6,562	3461
Общо	182,376	221,219

Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	2020	2019
Корпоративни:	360,917	304,324
Строителство	86,923	38,188
Търговия и финанси	198,689	202,874
Транспорт и комуникации	20,827	20,571
Промисленост	11,574	-
Други	42,904	42,691
Общо	360,917	304,324
Концентрация по региони		
Европа	360,917	304,324
Общо	360,917	304,324

Инвестиции в дългови ценни книжа по амортизирана стойност	2020	2019
Концентрация по сектор		
Държави	385,354	290,998
Банки	24,576	9,810
Корпоративни:		
Търговия и финанси	10,897	10,896
Общо	420,827	311,704
Концентрация по региони		
Европа	411,166	302,054
Азия	9,661	9,650
Общо	420,827	311,704

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.2. Концентрация на кредитния риск (продължение)

Инвестиции в дългови ценни книжа, оценявани по справедлива стойност през Друг всеобхватен доход	2020	2019
Концентрация по сектор		
Държави	490,609	448,746
Корпоративни:	210,608	102,096
Строителство	53,372	10,118
Промисленост	30,578	16,772
Търговия и финанси	115,079	63,029
Други	11,579	12,177
Общо	701,217	550,842
Концентрация по региони		
Европа	701,217	550,842
Общо	701,217	550,842
Предоставени кредити и аванси на клиенти по амортизирана стойност	2020	2019
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	984,616	950,559
Ипотечни	502,510	460,044
Потребителски	463,026	466,874
Кредитни карти	16,823	21,236
Други	2,257	2,405
Корпоративни:	1,605,703	1,569,592
Селско и горско стопанство	104,053	89,866
Промисленост	52,047	40,096
Строителство	507,371	461,243
Търговия и финанси	714,013	736,230
Транспорт и комуникации	121,455	135,823
Други	106,764	106,334
Общо	2,590,319	2,520,151
Концентрация по региони		
Европа	2,590,167	2,520,082
Америка	5	5
Азия	147	64
Общо	2,590,319	2,520,151
Кредитни ангажменти	2020	2019
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно:	48,598	48,448
Ипотечни	1,128	1,233
Потребителски	7,819	7,657
Кредитни карти	39,651	39,558
Корпоративни:	194,280	181,121
Селско и горско стопанство	3,687	13,829
Промисленост	26,259	599
Строителство	44,658	37,234
Търговия и финанси	112,627	120,909
Транспорт и комуникации	3,864	3,347
Други	3,185	5,203
Общо	242,878	229,569
Концентрация по региони		
Европа	242,845	229,535
Америка	29	34
Близкия изток и Африка	4	-
Общо	242,878	229,569

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.2. Концентрация на кредитния риск (продължение)

Договори за финансови гаранции	2020	2019
Концентрация по сектор		
Банкиране на дребно	103	109
Други	103	109
Корпоративни:	48,641	51,621
Селско и горско стопанство	969	969
Промисленост	10,910	10,527
Строителство	3,566	5,584
Търговия и финанси	21,404	22,549
Транспорт и комуникации	7,277	7,200
Други	4,515	4,792
Общо	48,744	51,730
Концентрация по региони		
Европа	48,744	51,730
Общо	48,744	51,730

Кредитни експозиции с мерки за реструктуриране

Като експозиции с мерки по реструктуриране Банката приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на длъжника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за реструктуриране могат да включват:

- Отлагане или разсрочване на плащането на главница, лихви или, където е приложимо, на такси, което води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Частично или цялостно рефинансиране на договор за проблемен дълг, което се разрешава единствено когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Пълно или частично отписване на дълг, което отписване води до намаление на размера на финансовото задължение;
- Изменение, включващо погасявания в резултат на придобиване от страна на Банката на обезпечение, се третира като мярка за реструктуриране, когато длъжникът изпитва финансови затруднения;
- Предоставени отстъпки на длъжник, който е в неизпълнение преди предоставянето на отстъпките;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за реструктуриране е както следва:

	2020		2019	
	Корпоративни клиенти	Физически лица	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	40,442	1,845	112,174	1,930
Обезценка	(5,575)	(429)	(38,551)	(639)
Стойност след обезценка	34,867	1,416	73,623	1,291

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.2. Концентрация на кредитния риск (продължение)

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезпеченост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезпеченост (loan-to-value)	2020	2019
По-малко от 50%	136,162	109,620
От 50% до 75%	222,068	190,990
От 75% до 90%	132,908	151,063
От 90% до 100%	6,490	6,097
Над 100%	4,882	2,274
Общо	502,510	460,044

Предоставени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите, предоставени на юридически лица, Банката определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Банката е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити, предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Банката изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Банката приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията, взимайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Банката счита, че то не е достатъчно, Банката изисква от длъжника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

33.1.3. Капиталов риск

Капиталовият риск измерва покритието на рисковите активи на банката с капитал, с цел да изпълни регулаторните изисквания за дейност на Банката, стратегическото си развитие и планиран ръст.

Минималните капиталови съотношения за Банката се определят от БНБ и Регламент №575/2013, като Банката исторически поддържа по-високи капиталови съотношения от минималните.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.1. Кредитен риск (продължение)

33.1.3. Капиталов риск (продължение)

Управлението на капиталовия риск е съсредоточено в Комитета по риска на Банката и в решенията на Управителния съвет, доколкото всички отчети за капитала за вътрешни и надзорни цели се разглеждат от двата органа, които взимат и всички решения, касаещи разпределението на капиталовите ресурси и рисковия апетит на институцията.

Политиките на Банката, свързани с управлението на капитала, целят поддържане на достатъчен в количествено и качествено отношение капитал, който да отговаря на рисковия профил, регулаторните и бизнес нужди на банката. Капиталовите съотношения се наблюдават непрекъснато спрямо регулаторните лимити, като всяко отклонение спрямо нивата на адекватност се докладва по всяко време на Ръководството на Банката, с цел подпомагане на стратегическото и ежедневното вземане на бизнес решения.

Собственият капитал на банката (Капиталова база) се състои от капитал от Първи ред (Tier 1) и капитал от Втори ред (Tier 2). Капиталът от първи ред се състои от Базов собствен капитал от първи ред (СЕТ1) – това е най-важният капитал за банковата институция. Съставът му включва: акционерен капитал - обикновени акции, премиен резерв, неразпределена печалба, други резерви след корекция за нематериални активи и други регулаторни корекции, свързани с позиции, които са включени в капитала, но се третират по различен начин за целите на определянето на капиталовата адекватност.

Съгласно изискванията на регулаторния орган в Република България – Българска народна банка, Централна кооперативна банка АД извършва отделно публично оповестяване на елементите на капитала за надзорни цели и надзорните показатели за капиталово покритие на рисковете в дейността си, в съответните срокове, изисквани от надзорния орган.

33.2. Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между матуритетната структура на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи, и възможните икове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Банката политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на Българска народна банка и Европейския банков орган е Отношението на ликвидно покритие – показателят LCR. Това съотношение представя превишението на ликвидния буфер (ликвидните активи) на Банката над нетните изходящи ликвидни потоци.

Отношението на ликвидно покритие на ЦКБ АД към 31.12.2020 г. е в размер на 412.16% (31.12.2019 г.: 556.59%) и надвишава нормативното изискване от 100%.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.2. Ликвиден риск (продължение)

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2020 съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,881,446	-	-	-	-	1,881,446
Предоставени ресурси и аванси на банки	179,432	-	-	-	2,918	182,350
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122,659	120,456	116,557	-	-	359,672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	17,053	-	245,927	-	13,718	276,698
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	29,725	31,444	271,075	1,359,735	864,867	2,556,846
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	34,106	22,879	313,276	344,476	714,737
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	3,068	24,545	125,528	267,527	420,668
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2,230,315	189,074	680,983	1,798,539	1,493,506	6,392,417
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66,092	-	-	-	-	66,092
Задължения към други депозанти	2,876,144	396,097	1,045,851	1,590,583	420	5,909,095
Емитирани облигации	-	-	-	-	25,451	25,451
Провизии за задължения	-	-	978	-	-	978
Други задължения	4,556	2,239	9,366	22,986	12,885	52,032
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,946,792	398,336	1,056,195	1,613,569	38,756	6,053,648

Разпределението на финансовите активи и пасиви на Банката към 31 декември 2019 съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ						
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,753,982	-	-	-	-	1,753,982
Предоставени ресурси и аванси на банки	218,263	-	-	-	2,919	221,182
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97,242	155,624	50,364	-	-	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	4,217	-	232,584	-	9,947	246,748
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	56,447	72,572	273,864	1,225,794	813,942	2,442,619
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,991	-	877	247,599	315,825	566,292
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	-	-	96,990	214,085	311,075
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ	2,132,142	228,196	557,689	1,570,383	1,356,718	5,845,128
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26,162	-	-	-	-	26,162
Задължения към други депозанти	2,529,899	344,486	1,067,931	1,475,928	4,010	5,422,254
Емитирани облигации	-	-	-	25,424	-	25,424
Провизии за задължения	-	-	1,071	-	-	1,071
Други задължения	20,783	1,479	6,654	18,673	14,707	62,296
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,576,844	345,965	1,075,656	1,520,025	18,717	5,537,207

Финансовите пасиви на Банката са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.2. Ликвиден риск (продължение)

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,586,584 хил. лв. към 31 декември 2020 (2019 г.: 1,469,846 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2020 и 2019.

Настъпилата глобална пандемия от коронавирус Covid-19 не оказва пряк ефект върху ликвидността на Банката, доколкото ликвидната му позиция, измерена чрез ликвидно покритие е 4 пъти над регулаторното изискване. Не са налице изтичания на средства на клиенти, напротив привлечените средства от други депозанти увеличават своя годишен прираст до 9%.

33.3. Пазарен риск

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Банката. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Банката в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

33.3.1. Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Банката се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2020 е отрицателен, в размер на (1,814,052) хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите, инвестициите в дъщерни предприятия) е минус 39.78%.

Във връзка с направената реформа в начина на образуване и използване на лихвени индекси (IBOR), в Банката такива не се използват активно, основните лихвени индекси, които са въведени в Лихвената тарифа на банката са синтетични, с източници от българска лихвена статистика (Българска народна банка) и в такъв смисъл ефектът от направената реформа е несъществен върху стойността на паричните потоци на Банката.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.3. Пазарен риск (продължение)

33.3.1. Лихвен риск (продължение)

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	179,432	-	-	-	2,918	182,350
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	122,659	120,456	116,557	-	-	359,672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	9,779	9,779
Предоставени кредити и аванси на клиенти	29,725	31,444	271,075	1,359,735	864,867	2,556,846
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	-	34,106	22,879	299,756	344,476	701,217
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	3,068	24,545	125,528	267,527	420,668
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	331,816	189,074	435,056	1,785,019	1,489,567	4,230,532
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	66,092	-	-	-	-	66,092
Задължения към други депозанти	2,876,144	396,097	1,045,851	1,590,583	420	5,909,095
Емитирани облигации	-	-	-	-	25,451	25,451
Други задължения	962	1,748	6,778	22,986	11,472	43,946
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,943,198	397,845	1,052,629	1,613,569	37,343	6,044,584
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2,611,382)	(208,771)	(617,573)	171,450	1,452,224	(1,814,052)

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2019 е отрицателен, в размер на (1,677,353) хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите, инвестициите в дъщерни предприятия) е минус 40.51%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	218,263	-	-	-	2,919	221,182
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	97,242	155,624	50,364	-	-	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	-	-	-	-	9,947	9,947
Предоставени кредити и аванси на клиенти	56,447	72,572	273,864	1,225,794	813,942	2,442,619
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1,991	-	877	232,059	315,825	550,752
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	-	-	-	96,990	214,085	311,075
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	373,943	228,196	325,105	1,554,843	1,356,718	3,838,805
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	26,162	-	-	-	-	26,162
Задължения към други депозанти	2,529,899	344,486	1,067,931	1,475,928	4,010	5,422,254
Емитирани облигации	-	-	-	25,424	-	25,424
Други задължения	745	1490	6703	18,673	14,707	42,318
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,556,806	345,976	1,074,634	1,520,025	18,717	5,516,158
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(2,182,863)	(117,780)	(749,529)	34,818	1,338,001	(1,677,353)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Банката на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса, отчетен към 31 декември 2020 година върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 4,483 хил. лв. (2019: 3,921 хил. лв.).

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.3. Пазарен риск (продължение)

33.3.1. Лихвен риск (продължение)

В таблиците по-горе част от привлечените средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,586,584 хил. лв. към 31 декември 2020 (2019 г.: 1,469,846 хил. лв.) е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки през 2020 и 2019.

Предприетите от правителства и централни банки действия по справяне с ефектите от глобалната пандемия от коронавирус и конкретно в ЕС водят до продължаване на политиката на количествени улеснения и монетарни действия разширяващи паричното предлагане. При положение високата степен на несигурност кога ще отшумят всички ефекти и ще настъпи периода на възстановяване, а с него и нарастване на инфлацията до целевото ниво на ЕЦБ, лихвените нива се поддържат на изключително ниски стойности и конкретно ефект върху лихвения риск за банката, вследствие Covid-19 пандемията не е настъпил.

33.3.2. Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Банката в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Банката в евро не носи риск за Банката.

Рисково претеглената нетната валутна позиция към 31 декември 2020 година във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен риск от страна на Банката.

Поради ниския размер на тази позиция, потенциалният ефект от измененията на валутните курсове няма да доведе до съществени ефекти върху собствения капитал и съответно рисково претегления ефект върху капитала ще е под прага на същественост за Банката и за регулаторната рамка – Регламент ЕС 2013/575.

Развитието на глобалната пандемия засегна икономиките на държавите на глобално ниво и в съответно няма изразен ефект върху валутата на конкретна отделна държава и оттам проектиране на специфичен валутен риск. Доколкото нетния резултат на банката от промяна на валутни курсове през 2020 г. е загуба, дължаща се основно на валутна преоценка, не е възможно да бъде оценено каква част от този резултат е настъпил вследствие на проявление на ефекти от настъпилата пандемия от Covid-19 и каква вследствие на пазарни и политически фактори, свързани с развитието на валутни курсове.

Процеса на възстановяване на икономиката в различните държави се случва с различна скорост, повлияна и от способността им да организират процес по ваксиниране на населението си, и оттам и валутата на тези държави ще промени курса си спрямо такива, в които пандемията продължава да бушува. ЕС и България са в ситуацията на забавен процес по справяне с Covid-19 пандемията, но доколкото българския лев е обвързан с еврото, а експозицията на банката в други валути (предимно щатски долар) не е съществена, за валутния риск на банката няма пряк ефект от настъпилата Covid-19 пандемия.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.3. Пазарен риск (продължение)

33.3.2. Валутен риск (продължение)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2020 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,765,951	67,856	8,837	38,802	1,881,446
Предоставени ресурси и аванси на банки	157	20,418	76,192	85,583	182,350
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	313,332	46,340	-	-	359,672
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	217,040	18,761	5,017	35,880	276,698
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,906,595	646,860	48	3,343	2,556,846
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	277,771	432,650	4,131	185	714,737
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	26,352	394,316	-	-	420,668
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	-	49,416
ОБЩО АКТИВИ	4,510,398	1,673,417	94,225	163,793	6,441,833
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	46,266	16,350	1,341	2,135	66,092
Задължения към други депозанти	4,064,356	1,536,189	193,954	114,596	5,909,095
Емитирани облигации	-	25,451	-	-	25,451
Други задължения	34,994	8,951	-	-	43,945
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	4,145,616	1,586,941	195,295	116,731	6,044,583
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	364,782	86,476	(101,070)	47,062	397,250

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2019 е следната:

	Лева	Евро	Щатски долари	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Парични средства и парични салда в Централната банка	1,641,959	66,370	5,831	39,822	1,753,982
Предоставени ресурси и аванси на банки	40,134	27,258	82,114	71,676	221,182
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	302,250	980	-	-	303,230
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	190,464	11,984	25	44,275	246,748
Предоставени кредити и аванси на клиенти	1,686,109	753,341	209	2,960	2,442,619
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	145,782	412,701	7,521	288	566,292
Финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	26,291	284,784	-	-	311,075
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	-	49,416
ОБЩО АКТИВИ	4,036,189	1,603,634	95,700	159,021	5,894,544
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	10,006	14,054	657	1,445	26,162
Задължения към други депозанти	3,816,507	1,311,761	196,728	97,258	5,422,254
Емитирани облигации	-	25,424	-	-	25,424
Други задължения	30,823	11,429	-	-	42,252
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,857,336	1,362,668	197,385	98,703	5,516,092
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	178,853	240,966	(101,685)	60,318	378,452

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

33.3. Пазарен риск (продължение)

33.3.3. Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основната заплаха за Банката е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея инструменти, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата, да доведе до спад на нетната печалба. Балансовата стойност на притежаваните от банката капиталови инструменти, дялове в договорни фондове, опции върху такива инструменти и облигации от портфейла с финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата е в размер на 276,698 хил. лв. (2019 г.: 236,773 хил. лв.).

През 2020 г. поради настъпилата Covid-19 пандемия цените на финансовите инструменти регистрираха висока степен на волатилност, проявяваща се по различен начин и в различни моменти върху отделните видове финансови инструменти. Докато в първите месеци на годината, изненадата от разразилата се рязко и бързо глобална пандемия доведе до спад на цените на акциите, през втората половина на годината, подкрепящите действия на правителства и централни банки и свързаните с това очаквания за бързо възстановяване, доведоха до нарастване на стойността на борсови индекси и цени на някои акции до нива по-високи от преди Covid-19 пандемията. Противоположен процес засегна цените на дългови инструменти с фиксиран доход, но към края на 2020 г. и там се наблюдава процес на възстановяване.

Реализираният от банката нетен резултат от операции с ценни книжа през 2020 година е положителен, при това значително по-висок отколкото предходната година, поради което не може да бъде определен конкретен негативен ефект от настъпилата пандемия при този тип риск.

33.4. Ефект на Covid-19 глобална пандемия върху операционен и други рискове в дейността на Банката

Настъпилата глобална пандемия от коронавирус Covid-19 имаше пряк ефект върху оперативните процеси на Банката, изразяващ се в главно в преустройство на работната среда. Във връзка с усложнената епидемична обстановка в страната, свързана с разпространението на Covid-19 в страната и продължаващата извънредна епидемиологична обстановка, Ръководството на Банката е предприело мерки, които са регламентирани в Заповед на Изпълнителните директори. Създаден е Оперативен щаб, чиято цел е координация на действията в Банката за превенция разпространението на коронавируса. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като мерките защитават и здравето на клиентите на съответните банкови филиали.

Ръководството на Банката осигури безопасни работни пространства с комплект от организационни и санитарно-хигиенни мерки, изразяващи се в термален скрининг на входа на сградите, доставка на лични предпазни средства, отваряне на бившата сграда на ЦУ, където бяха осигурени допълнителни работни пространства за работа на служителите, въвеждане на работно време на смени, работа от дома за всички служители в здравословен риск – хронични и автоимунни заболявания, спазване на всички предписания на властите относно санитарно-хигиенни мерки в общите помещения.

При дейността на служителите на първа линия, в точките на продажба на услуги на Банката, бяха осигурени специални защитни мерки, както за персонала, така и за клиентите на институцията – предпазни екрани, доставка на лични предпазни средства, спазване на мин. отстояния от 2 метра, прекъсване на работните процеси 4 пъти на ден за специални хигиенизирания на помещенията и др.

33. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
33.4. Ефект на Covid-19 глобална пандемия върху операционен и други рискове в дейността на Банката (продължение)

В ситуация на повишена заболяемост в конкретен банков офис, Ръководството на Банката бе осигурило резервни локации за поемане на дейността и резервен капацитет служители, гарантирано разделени за да се осигури непрекъсваемост на дейността на първа линия. Всякакви електронни канали на банката получиха своето интензивно развитие през годината, като така дейността бе допълнително оптимизирана.

В резултат от настъпилата пандемия от Covid-19 не са затваряни конкретни офиси на банката, нито съкращавани от работа служители на предприятието, извън регулярната динамика на персонала.

Въпреки разразилите се няколко вълни на заразявания, включително и на банкови служители, от гледна точка на операционен риск не настъпиха прекъсвания на процеси и системи, не са затваряни офиси и оперативната дейност на банката не бе засегната от разразилата се пандемия. Доколкото административните разходи на Банката не са нараснали, а спаднали през 2020 година, пандемията с коронавирус не оказва ефект върху административния и операционен капацитет на Банката и не доведе до материализирането на операционни и други видове рискове в дейността.

34. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
 БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
 ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2020
 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност е разпределена според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2020 и 2019, както следва:

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2020				
АКТИВИ				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	276,698	227,243	5,369	44,086
- деривати	4,788	-	4,788	-
- дългови ценни книжа	13,718	-	-	13,718
- капиталови ценни книжа	258,192	227,243	581	30,368
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	714,737	650,006	-	64,731
- дългови ценни книжа	701,217	645,308	-	55,909
- капиталови ценни книжа	13,520	4,698	-	8,822
ОБЩО АКТИВИ	991,435	877,249	5,369	108,817
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	86	-	86	-
ОБЩО ПАСИВИ	86	-	86	-
	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2019				
АКТИВИ				
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата	246,748	195,393	1,702	49,653
- деривати	28	-	28	-
- дългови ценни книжа	9,947	-	-	9,947
- капиталови ценни книжа	236,773	195,393	1,674	39,706
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	566,292	546,071	7,975	12,246
- дългови ценни книжа	550,752	542,777	7,975	-
- капиталови ценни книжа	15,540	3,294	-	12,246
ОБЩО АКТИВИ	813,040	741,464	9,677	61,899
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	10,079	-	10,079	-
ОБЩО ПАСИВИ	10,079	-	10,079	-

35. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Банката е извършвала сделки със свързани лица. Като свързани Банката приема лицата, при които едното има възможността да контролира или да упражнява значително влияние над другото при вземане на финансови и оперативни решения, както и в случаите, когато двете лица са под общ контрол. Банката е извършвала сделки със следните свързани лица: Предприятие-майка, Дружества под общ контрол, Дъщерни предприятия, Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер, като извършените сделки са свързани с отпускане на кредити, издаване на гаранции, привличане на парични средства, осъществяване на репо сделки и други. Всички сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпуснати, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

Към 31 декември 2020 и 2019 Банката има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2020	Салдо към 31.12.2019
Предприятие-майка		
Получени депозити	87	14
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	65,091	44,107
Издадени гаранции	5,283	4,534
Други вземания	228	679
Други задължения	45	1
Получени депозити	35,811	29,315
Предоставени депозити	3,422	3,626
Получени средства по емитирани облигации	259	258
Салдо на очаквани кредитни загуби	(298)	(199)
Дъщерни предприятия		
Получени депозити	1,013	1,177
Предоставени депозити	174	352
Придобита облигация	9,947	9,947
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Отпуснати кредити	749	989
Други вземания	8	8
Получени депозити	4,273	4,551
Салдо на очаквани кредитни загуби	(5)	(6)

35. СДЕЛКИ И САЛДА СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2020 и 2019 от сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2020	Обем през 2019
Предприятие-майка		
Приходи от такси и комисионни	2	1
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	1,530	2,129
Приходи от такси и комисионни	671	1,405
Приходи от услуги	1,061	264
Разходи за лихви	(13)	(620)
Разходи за услуги	(10,164)	(7,537)
(Начислени) / Възстановени разходи за обезценка	(99)	574
Дъщерни предприятия		
Разходи за лихви	-	-
Приходи от лихви	216	171
Приходи от такси и комисионни	11	7
Разходи за такси и комисионни	(2)	(2)
Приходи от дивиденди	-	1,056
Приходи от услуги	133	140
Възстановени разходи за обезценка	-	16
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Приходи от лихви	9	5
Приходи от такси и комисионни	11	8
Приходи от услуги	1	1
Разходи за лихви	(3)	(3)
Разходи за услуги	(169)	(168)
Възстановени/(начислени) разходи за обезценка	1	(1)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2020, са на обща стойност 504 хил. лв. (2019: 504 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет, включващи краткосрочни доходи на наети лица, изплатени през 2020, са на обща стойност 717 хил. лв. (2019: 504 хил. лв.).

36. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които Банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в бел.1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Банката извършва банкова дейност чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

36. ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Обобщените количествени показатели на индивидуална основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2020	2019	2020	2019
Общ оперативен доход	161,560	181,092	86	100
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	23,290	38,539	(640)	(581)
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(2,270)	(3,716)	-	-
Доходност на активите (%)	0.32	0.57	(11.20)	(19.87)
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	1,677	1,738	6	6
Получени държавни субсидии	-	-	-	-

37. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на описаното по-долу.

С оглед на предприетите от различни правителства, вкл. българското, динамични мерки за ограничаване на някои бизнеси и наложените от това промени, отразяващи се пряко на развитието на икономическите отрасли на Република България, държавите от ЕС и останалите държави търговски партньори на компании от страната, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени продължаващото влияние на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността на Банката, но счита, че въздействието би могло да доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Банката и е възможно да има негативен ефект върху дейността на кредитополучатели и съответно резултатите от дейността на Банката. Очакванията на Ръководството са негативните ефекти да отшумят след отпадането на ограниченията за движението на хора, транспортни средства и стоки, като икономическата активност се очаква да бъде положително повлияна от обявените мерки за подкрепа и заделените допълнителни държавни и европейски фондове, водещи до допълнителни публични гаранции на портфейли с вземания, допълнително безлихвено финансиране на стопански субекти и преки помощи за засегнатите компании и лица. Доколкото тези мерки ежедневно се допълват и разширяват, Ръководството на Банката не е в състояние да оцени окончателния ефект върху стопанската активност, зависеща и от неизвестната към момента продължителност на въведените карантинни ограничения.

Доколкото ликвидните активи на Банката превишават многократно регулаторните изисквания и към момента ликвидните буфери на Банката са незасегнати, Ръководството не очаква да зависи от финансиране, повлияно от епидемията с коронавирус.

Във връзка с усложнената епидемична обстановка в страната, свързана с разпространението на Covid-19 в страната и продължаващата извънредна епидемиологична обстановка, Ръководството на Банката е предприело мерки, които са регламентирани в Заповед на Изпълнителните директори. Създаден е Оперативен щаб, чиято цел е координация на действията в Банката за превенция разпространението на коронавируса. Предприети са мерки за физическа защита на банковия персонал, изложен на пряк риск от заразяване в банковите салони, като се спазват съответните предписания на властите – доставка на лични предпазни средства, ограничаване на струпване на служители в затворени помещения, в банковите салони се допуска минимален брой клиенти при спазване на дистанция от 2м. един от друг, дезинфектиране на банковите помещения минимум четири пъти на ден и др.

37. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

В офисите на Банката са създадени два паралелни екипа от служители, които биха могли да покрият независимо осъществяване на дейността на филиала, дори и при наличие на заболели служители. Съгласно Заповедта е изготвен и действа план – график за дистанционна работа на служителите в режим „домашен офис“, който гарантира осигуряването и обезпечаването на непрекъсваемост на бизнес процесите по време на извънредното положение.

На 26 януари 2021 г., на извънредно правителствено заседание и във връзка с продължаващата световната пандемия от Covid-19, Министерският съвет със свое решение № 72, удължи срока на извънредната епидемична обстановка до 30 април 2021 г. Със Заповед № РД-01-173/18.03.2021 г. от 22 до 31 март на територията на страната се въвеждат временни противоепидемични мерки, с които са затворени множество търговски обекти, преустановени са пътуванията и учебния процес на територията на цялата страна.

Ръководството на Банката ще продължи да следи потенциалното въздействие и ще предприеме всички възможни мерки за смекчаване на евентуални потенциални ефекти.